

אלצהיימר

המדריך המלא לחולי דמנציה, אלצהיימר
ומחלות דומות ולבני משפחותיהם

2021-2022

דורות

תגזין לקידום השירות לאוכלוסייה התבוזרת

***8889**

קו חם ומרכז מידע

● **BPSD אי שקט פסיכומטורי** - אירועים של דליריום, הפיכת יום ולילה, התפרצות אלימה (מילולית, פיזית), התקפי פרנויה, התנהגות מינית וכיוב'. אי שקט פסיכומטורי מעורר מצוקה גדולה מאוד הן אצל המטופל והן אצל המטפלים והקרובים אליו. אנשי הצוות ידריכו לשגרת יום מותאמת, היגינת שינה, היערכות לאירועי אי שקט וכמובן טיפול רגשי ותרופתי.

מתוך ניסיון רב בטיפול בחולים דמנטיים, מטרת הצוות המטפל היא לאפשר איכות ונוחות חיים גם עבור המטופל ועם עבור המשפחה, ולענות על כל השאלות שעולות בשלבי המחלה השונים ובמיוחד בשלב המתקדם. מיקוד הטיפול במטפל העיקרי הוא הענקת תמיכה רגשית וסוציאלית, סיוע במיצוי זכויות והתמודדות מול הרשויות, ומתנה תמיכה במענה על סוגיות המאפיינות מחלות דמנציה.

מה כולל אשפוז בית לחולים בדמנציה?

- צוות רב מקצועי קבוע הכולל: רופא/ה, אח/ות, עובד/ת סוציאלי/ת.
- ביקורי בית סדירים בבית החולה.
- זמינות טלפונית מלאה לבני המשפחה בכל רגע נתון, כולל סופי שבוע וחגים.
- צוות צבר רפואה מדריך את החולה ואת בני משפחתו בכל הנדרש בטיפול היומיומי ובהכנה לקראת שלבי המחלה עם החמרתה.

גלניס כץ, APRN, מנהלת ידע ובקרה, צבר רפואה. **מורן וייס**, עו"ס ומגשרת, מנהלת השירות הסוציאלי, צבר רפואה.

מוגש באדיבות צבר שירותי רפואה

הכנה מקצועית וליווי הדוק יספקו תחושת שליטה טובה יותר של המטפל העיקרי, בני המשפחה והמטפל הסייעודי, המטופל יקבל טיפול מותאם יותר באווירה רגועה ומוכרת, וגם הסבירות שאפשר יהיה לפעול בהתאם לבחירות של המטופל ובהתאם לדרך החיים של המשפחה גבוהה יותר. כל זאת ימנע עומס מטפלים ומשפחה.

סוגיות פליאטיביות אופייניות בשלבי מחלה מתקדמים:

- **בליעה** - חלק בלתי נפרד ממחלת הדמנציה. לא שאלה של האם, אלא של מתי זה יקרה. ככל שהדמנציה מתקדמת, יש יותר סוגיות ושאלות סביב האכלה, בליעה והזנה. הדרכה פליאטיבית למשפחה תאפשר בטיחות מירבית למטופל לצד מימוש בחירות והעדפות לפי סגנון חיים של המטופל ומשפחתו (איך להאכיל לאורך ההתדרדרות ביכולת הבליעה של המטופל: מגוון, טקסטורה, מרקם, כמות, בטיחות המטופל וכיוב').
- **מחלות זיהומיות** - בעיקר אספירציה, הקדמת קנה לושט, ודלקות שתן, לעיתים גם מחלות זיהום העור. בטיפול במחלות אלו נדרש דיון משפחתי על דגשים טיפוליים עיקריים - האם הארכת חיים או איכות ונוחות חיים ומניעת סבל. בדגש פליאטיבי, שיחות על דגש טיפולי נערכות מבעוד מועד, כחלק מהכנת המשפחה לשלבי החמרה של המחלה, וכוללת התייחסות גם לטיפול במחלות זיהומיות שכן אם הדגש היא פליאטיבי, הטיפול בהן לא מחייב אשפוז - אפשר להשגיח ולטפל בבית.

אשפוז בית לחולי דמנציה בשלבים מתקדמים

גלניס כץ, מורן וייס

שקט, בלבול רב יותר, החלפת יום ולילה ועוד). כיון שאין כיווני טיפול שנחשבים מרפאים, טיפול פליאטיבי אפקטיבי ונחוץ כבר משלביה הראשונים של מחלת הדמנציה ועדיף שהטיפול יינתן בסביבה הביתית. הטיפול הפליאטיבי בבית כולל צוות רב מקצועי של רופא/ה, אח/ות ועובד/ת סוציאלי/ת, שמלווים את המטופל ואת משפחתו בכל היבטי ההתמודדות עם המחלה. הטיפול ניתן לכל חולה בישראל, על פי חוק, ובמימון מלא של כל קופות החולים. מטרת הליווי היא הכנת המטופל ומשפחתו להתמודדות עם המחלה ולהתארגנות בהיבט משפחתי, כלכלי, משפטי, רפואי (כולל קבלת החלטות בקצב התדרדרות המחלה) וכיוב'.

מחלות דמנציה מוכרות כמאיימות חיים, ללא תרופה שמעכבת או עוצרת את התפתחות המחלה. הדמנציה כוללת פגיעה מאוד משמעותית באיכות החיים של המטופל ושל בני משפחתו / האנשים המטפלים בו. מחקרים מכל העולם הוכיחו שסביבה טבעית ומוכרת, תוך שמירה על שגרת יום מובנית ובטוחה, משמעותית מאוד עבור האדם עם הדמנציה. אדם עם דמנציה זקוק לסביבת המגורים המוכרת לו המשרה עליו בטחון ואותה הוא מכיר. כל שינוי או מעבר, אפילו לצורך טיפולי רפואי, עלול לחולל הידרדרות משמעותית במצבו - הן התפקודי והן התנהגותי (הפרעות התנהגות Behavioral and psychological symptoms of dementia - BPSD המתבטאת באי

מתמחים בטיפול בחולי אלצהיימר ודמנציה

בתי אבות רחל ליצ'ק, רשת המובילה לגיל השלישי, מעניקה לדייריה טיפול אישי מותאם למצבם הרפואי והקוגניטיבי, תוך שמירה על איכות חיים גבוהה ומגוון פעילויות פנאי וחברה.

עצמאיים | סיעודיים | תשושים | אלצהיימר ודמנציה
· הבית באזור · הבית בבית דגן · הבית באחוזה

להכוונה וסיוע: *9128 | licahk.co.il

חברת מסד מעסיקה עובדות סוציאליות, אחיות מוסמכות וגרונטולוגיות במטרה לספק מענה מקצועי, אמין ואחראי בתחומים הבאים:

- ייעוץ והכוונה למימוש הזכויות בגיל השלישי
- שירות טרום סיעוד וחוק סיעוד מטעם ביטוח לאומי
- שירות וטיפול לזכאי הקרן לרווחת נפגעי השואה
- הפעלת מועדוני יום וקהילה תומכת
- שירותי השגחה בבתי חולים וטיפול באופן פרטי
- שירותי חונכות מטעם משרד הביטחון
- ייעוץ והשמה בבתי אבות
- עובדים זרים ל-24 שעות

נשמח לעמוד לרשותכם: 052-3230113 | 1700-708-778 | *2394 | www.m-s-d.co.il | info@m-s-d.co.il

י"ואו סא,א
אז באנת היית פאס יאזוי

אלבום דיגיטלי
לאימון הזכרון

Albi

אלבום זכרונות מותאם אישית, המשלב הפעלות אינטרקטיביות וקוגניטיביות, לאימון הזכרון והפגת בדידות.

אפליקציית אלבי מעודדת את המשתמש לספר על תחנות חייו והופכת כל פגישה לחוויה של תקשורת מהנה ומקרבת.

בתי אבות, מרכזי יום, רשויות מקומיות, עמותות וארגונים המעוניינים בפגישת הדגמה מוזמנים לפנות אלינו.

לפרטים: www.hilma.tech/albi-onepager
מני יעקב | 054-2442961 | meni@hilma.tech

אלבי פותחה בהילמ"ה - הייטק למען החברה, בשיתוף עמותת מלב"ב, עבור חולי אלצהיימר ודמנציה ובליווי אנשי מקצוע מומחים בתחום.

הבית לדמנציה ואלצהיימר בנווה אורנים גדרה

אשכולות דיור במחלקות
מוגנות חדשות ובגישה חדשה
הפתיחה 2022

הרבה יותר מבית אבות. זה פשוט בית.

**נווה
אורנים**
אתם בידיים טובות
מרכז גריאטרי שהוא בית

זה הזמן לקבל פרטים:
התקשרו או שלחו וואטסאפ
מירב: 054-7677723

30 דקות מגוש דן • צמוד ליציאה מכביש 6 • בפיקוח משרד הבריאות ומשרד הרווחה
רוזנר 5 גדרה | 08-8591056 | www.neveoranim.co.il

רשת בתי הורים בן יהודה זה בית ומשפחה

מחלקות לסייעודיים ותשושי נפש

קרית ביאליק העמקים 15
04-6011100

קרית אתא העצמאות 100
04-8783600

חיפה דרך הים 179
04-8370024

קבוצת
תיגבור
חברה ארצית לשרותי כח-אדם וסייעוד
נוסדה בשנת 1978

תיגבור לשקט הנפשי שלך
מטפלים/ות לקשישים זכאי חוק סייעוד ולקוחות פרטיים.
מטפלים/ות זרים/ות דוברי/ות שפות שונות.

לחברה 32 סניפי סייעוד הפרוסים מקרית שמונה ועד אילת

- קהילות תומכות - אב קהילה, פעילות חברתית ושרות רפואי: 077-2373500
- ניהול מרכזי יום לקשיש: מועצה אזורית גזר: 077-2370612/0611
- מועצה אזורית נחל שורק: 077-2373912/3911
- מרכז יום לתשושי נפש בתל אביב: 077-2374211/4212
- ייעוץ במיצוי זכויות - ללא תשלום
- ייעוץ וליווי לבתי אבות - ללא תשלום
- גיוון תעסוקתי נרחב

טל' ארצי: 077-2370000 שלוחה 2 | מזכירות: 077-2370003
דוא"ל: siud@tigbur.co.il | אתר: Tigbur-siud.co.il

משפחת **תיגבור**
מאחורי כל אקומוגיה ולופדיה
פניאומה נמה שלווה ומאיד
לכבוד שם "תיגבור"
אגם אף פסג
א א א א !!!

ההורים זקוקים לעזרה וסיוע אישי?

פנו למומחים של עמותת מטב והבטיחו שהם יקבלו את השירות הטוב ביותר עבורם!

עמותת מטב, ארגון הסיעוד הגדול והמקצועי ביותר בארץ מספקת קשת פתרונות סיעוד וטיפול אישי בבית.

השירותים ניתנים בהתאמה אישית בליווי ופיקוח צמוד של אנשי מקצוע שידריכו, יסייעו וילוו אתכם לאורך כל הדרך.

הכשרות והדרכות מקצועיות למטפלים/ות

יעוץ אישי, סיוע וליווי לאורך כל הדרך

מיצוי זכויות

העסקת עובדים/ות זרים/ות, עבר זכאי גמלת סיעוד למאושפזים/ות בבית חולים

טיפול אישי בבית לזכאי גמלת סיעוד

נשמח לדבר איתכם

***3391**

www.matav.org.il

האם גם אתם מתמודדים עם שלל שינויי התנהגות של דמנציה/אלצהיימר שמקשים עליכם בטיפול?

שאלות חוזרות, יכוחים, התנגדות לרחצה, פסיביות או אפטיה ועוד.

זה שאין תרופה לדמנציה, לא אומר שאין מה לעשות!

ד"ר דנה פאר

דמנציה:

המדריך למטפלים באדם עם דמנציה (אלצהיימר)

נחשוב יחד איך לשפר את איכות החיים שלכם ושל האדם עם דמנציה.

drdana@gvurot.co.il | 052-8423238

www.gvurot.co.il | גבורות לזיקנה מיטבית

משרדגים את חייהם של חולי אלצהיימר ודמנציה עם שעון טלפון חכם.

תזונת מזכרת נשילת

קוליות שיחות

מד דופק ולחץ דם

מצוקה לחץ

איתור מיקום בכל רגע

ועוד מגוון אפשרויות מתקדמות:

- האזנה מרחוק בכל עת • שיחות וידאו • מצלמה • מד צעדים • אפליקציה קלה לתפעול
- הודעות קוליות • פנס • סים ישראלי מוכן להפעלה

לרכישה באתר שלנו:
או בשירות הטלפוני:
055-291-0000

PAPAWATCH.CO.IL

אין להסתמך על מדדי השעון כגון מדדים רפואיים מדויקים ויש להיעזר בעל מקצוע בכל שאלה רפואית המדרשים בשעון עזרים להיות משפיעים מחוות. מצב הסיבה וההישגים ולכן בכל מקרה חירי יש לפנות לגורם המוסמך

**מטפלים בן משפחה החי עם דמנציה?
מותשים מלהתרוצץ בין רשויות ורופאים?
מתלבטים אם זה הזמן לחפש בית אבות?**

עם ותק של עשר שנים בטיפול בחיים עם דמנציה
ובליווי בני משפחה בהתמודדות הארוכה והקשה
מרכז בשיבה בריאה מציע לכם
שירות ייחודי וחדשני:

הכי טוב בבית

מעטפת שירותים רפואית,
טיפולית ורגשית מלאה
המאפשרת להזדקן בכבוד
בסביבה הביתית הבטוחה
והמוכרת.

**תנו בנו אמון ונחלוק אתכם את
האחריות וניהול הטיפול בהורים**

למידע נוסף
healthyaging.co.il ♥ 03-5250717

חברותא בקהילה

**חוגים וסדנאות משחק
לגיל השלישי**
עבור מרכזי יום, דיור מוגן
ובבית המבוגר באזור נס ציונה
לחיברות, קוגניציה ומוטוריקה עדינה

לפרטים: שחר | 054-3000357

המרכז להכוונה והתאמה לבתי אבות ודיור מוגן

מומחיות ביעוץ למשפחות המטפלות
בתשושי נפש

היעוץ ניתן על ידי צוות מקצועי
ומנוסה של עובדים סוציאליים
ומומחים בגריאטריה

התאמת בתי אבות לתשושים, סיעודיים
וחולי אלצהיימר

השוואת מחירים של בתי אבות מומלצים

השירות ללא תשלום, בכל הארץ

25 שנות ניסיון

מעל **40,000** משפחות מרוצות

03-5613050
אורית: 052-2586848 | www.urim.co.il
משרדנו: רח' ראול ולנברג 6, תל-אביב

המרכז הרפואי הישראלי לאלצהיימר

מחלקות אשפוז | מרכז יום | מרפאה פסיכוגריאטרית
מוקד תמיכה מקצועי 24/7 | טיפולים פרה רפואיים

03-5599333

ניתן לקיים את ההדרכה במרכז הרפואי, או במסגרת שיתן ודאג. ניתן לקבל הדרכה למספר בני משפחה וכן למטפלים שמתגוררים בבית המטופלים. במידת הצורך ניתן לקיים סדרת מפגשי הדרכה. ההדרכה ניתנת במספר שפות - עברית, אנגלית, ערבית ורוסית.

ליווי פרה-רפואי

במידת הצורך ניתן להעניק מגוון טיפולים פרה-רפואיים כולל פיזיותרפיה, טיפול רגשי במוזיקה או באומנות, הפרעות בתקשורת. הטיפול יכול להינתן בבית המטופל או במרכז הרפואי.

מלונית - אשפוז קצר מועד

בן משפחה חולה בדמנציה זו התמודדות קשה לחולה ולמשפחתו. החולה נזקק לטיפול והשגחה מלאים כאשר בני המשפחה חווים קשיים רגשיים לא פשוטים וגם התמודדות עם צרכי הספול של החולה.

לא פעם נזקקת המשפחה להוצאת בן המשפחה החולה מהבית למספר ימים או לשבוע, החלפת מטפל, מטפל חולה או שיצא לחופשה או שבני המשפחה גם הם זקוקים למנוחה. המלונית מיועדת לשהייה לתקופה קצרה של החולה, כאשר במלונית החולה מקבל את מלוא הטיפול הרפואי והסיעודי הנדרש, כלכלה מלאה ופעילות תעסוקתית. הקבלה למלונית מותנת בוועדת קבלה לבחינת מצבו של החולה והתאמתו למלונית.

המרכז הרפואי הישראלי לאלצהיימר

במרפאה מתבצעת הערכה גריאטרית כוללת, הערכת צוות פרה-רפואית ומתן טיכום והמלצות לטיפול המשך. התורים הינם זמינים ולא נדרש זמן המתנה ממושך.

ליווי רפואי

המרכז הרפואי מציע שירותי תמיכה רפואיים עבור מטופלים המתגוררים בקהילה. השירות כולל ליווי של רופא מומחה פסיכיאטר/ גריאטר, הליווי כולל הערכה ראשונית ומתן מענה לשאלות הקשורות לבעיות התנהגות ולטיפול התרופתי שלו נזקק המטופל.

ליווי סוציאלי

הטיפול במטופל הסובל ממחלת דמנציה הינו מורכב ודורש התגייסות של בני המשפחה ומסירות לטיפול, הטיפול לרוב הינו ארוך, שוחק ומעייף בעיקר את המטפלים העיקריים. ליווי ותמיכה הניתנים ע"י עובדות סוציאליות מומחיות בתחום הדמנציה. הליווי כולל ביצוע הערכה ראשונית מיפוי צרכי המשפחה ותדירות המפגשים. המפגשים יכולים להתקיים במרכז הרפואי או באמצעות זום.

הדרכת מטפל עיקרי

במרכז הרפואי ניתן לקבל הדרכות לבני משפחה ומטפלים עיקריים. ההדרכה כוללת הסבר על המחלה, דרכי התמודדות עם בעיות התנהגות וירידה תפקודית. ההדרכה ניתנת ע"י אחיות מוסמכות ועובדות סוציאליות בעלות ניסיון בתחום הדמנציה.

המרכז מאפשר לחולי דמנציה המתגוררים בבית, להגיע למסגרת קבועה הכוללת טיפול והשגחה רפואית וסיעודית, וממגוון רחב של פעילויות תעסוקה, כולל יצירה מוזיקה שיה אינטלקטואלי ושירות אישי של רחצה ותספורת במרכז מוגשים ארוחות בוקר וצהריים, שתייה וכיבוד קל בכל שעות הפעילות. גמישות מלאה מתאפשרת בזמני ההגעה והעזיבה, הסעות למרכז היום בתוספת תשלום.

מערך התמיכה בקהילה

מערך תמיכה סלפוני 24/7 לבני המשפחה בשיתוף הביטוח הלאומי.

מערך התמיכה הטלפוני הוקם במטרה לתת מענה ותמיכה לבני משפחה המתמודדים עם האתגרים הטיפוליים בבני משפחתם החולים במחלת הדמנציה והאלצהיימר.

מערך התמיכה מאויש ע"י אנשי מקצוע הכוללים עובדים סוציאליים ואחיות ונותן מענה טלפוני בנושאים מגוונים הקשורים להתמודדות עם מחלת הדמנציה והאלצהיימר שאלות הקשורות לירידה תפקודית ושירותים תומכים בקהילה. מערך התמיכה נתן עד כה מענה לאלפי פניות של בני משפחה.

בנוסף, אנו מציעים שירות של שיחות וירטואליות עם בני משפחה ומטפלים עיקריים במטרה להדריך את המטפלים העיקריים בנושא התמודדות עם המטופלים בביתם. המענה ניתן בשפות מגוונות - עברית, אנגלית, רוסית, ערבית ועוד.

מרפאות מומחים

במרכז פועלות שתי מרפאות המציעות שירות לגיל השלישי: מרפאה פסיכיאטרית בהנהלתו של פרופ' דוידון פסיכיאטר מומחה ומומחה בעל שם עולמי בחקר ובטיפול במחלות הדמנציה.

המרפאה מציעה שירותי אבחון, מעקב ומתן המלצות בנוגע לטיפול תרופתי והתנהגותי.

מרפאה גריאטרית בהנהלתו של ד"ר אלכס קפלן מומחה לגריאטריה, רופא בכיר במרכז הרפואי לאלצהיימר וסגן מנהל מחלקה גריאטרית בשיבא.

המרכז הרפואי הישראלי לאלצהיימר הינו מרכז רפואי ייחודי במדינת ישראל, המספק מערכת טיפולית מלאה ומקיפה לחולי אלצהיימר ובני משפחותיהם במחלקות האשפוז ובקהילה

המרכז מטפל בחולים הסובלים מאלצהיימר וממחלות דמנציה נוספות הן במסגרת מחלקות האשפוז והן ע"י מגוון שירותים וטיפולים הניתנים לסובלים מאלצהיימר הנמצאים בקהילה ובני משפחותיהם.

המרכז הרפואי הישראלי לאלצהיימר מוביל במתן טיפול רפואי וסיעודי לחולים באופן מקצועי אנושי ובטוח, ובהתאמת מענה וטיפול המותאם לחולה באופן אישי. הטיפול המקצועי מאפשר לחולה התמודדות קלה יתר עם המחלה, הפחתה ניכרת של סיבוכים נלווים ושיפור באיכות החיים. המרכז הרפואי הישראלי לאלצהיימר מוביל במסגרת במחלה בישראל ובעולם, במחקר ובשיתופי פעולה. המרכז משמש שדה נרחב למחקר מעשי ולמחקר קליני תוך בחינת שיטות הטיפול השונות הנהוגות במרכז במטרה להקל על סבלם של החולים ולפתח אמצעים לשיפור איכות חייהם.

מחלקות אשפוז

במרכז פועלות 5 מחלקות

אשפוז לחולים תשושי נפש וסיעודיים בהם מטופלים כ-200 חולים.

תוכנית הטיפול במרכז משלבת את כל המרכיבים שיש בהם כדי להיטיב עם החולים בהתאמה למצבם הקוגניטיבי והפיזי. מערכי הטיפול השונים - בתחום הרפואי, הסיעודי, התעסוקתי והחברתי - נותנים מעטפת טיפולית מלאה לחולים המאושפדים ומספקים להם ולבני משפחותיהם איכות חיים מירבית.

מרכז יום רב תחומי לחולים בדימנציה המתגוררים בבית

המרכז רב תחומי הינו מרכז יום חדשני וייחודי שיהווה מסגרת חברתית ומרכז של פעילויות ותעסוקה לחולי דמנציה בכל הגילאים ובשלבם שונים של המחלה.

המרכז מיועד לחולים צעירים ולחולים בגיל השלישי כאחד, כמו כן לחולים ברמות שונות של המחלה המתגוררים בקהילה.

"עמדא" - עמותה לחולי דמנציה, אלצהיימר ומחלות דומות בישראל, משיקה את המדריך המעודכן לאנשים עם דמנציה ואלצהיימר ולבני משפחותיהם. במדריך הנוכחי כינסנו מידע רב הנחוץ להתמודדות עם המחלה, תוך דגש על מידע חדש ועדכני. המדריך כולל מידע נרחב על המחלה, על מרפאות ותרופות, על הטיפול בחולה ובעיות התנהגות, מידע על זכויות ועל שירותים שאפשר וכדאי להיעזר בהם, מידע על פעילות העמותה ועל פעילותם של גופים נוספים, שאפשר, ולעתים צריך, להסתייע בשירותיהם.

המדריך המעודכן נוח לקריאה, והמידע בו נגיש וזמין; דגש רב הושם על התמצאות קלה בין הנושאים. חשוב לציין כי המידע המוצע כאן הינו אינפורמטיבי בלבד, ואינו מחליף התייעצות עם איש מקצוע מוסמך. אנו מקווים כי המדריך יתרום להעשרת הידע על המחלה ודרכי ההתמודדות, לטובת שיפור חיי החולים והמטפלים בהם.

נשמח לקבל הערות והצעות לשיפור וייעול המדריך בעתיד.
לשירותכם,

ד"ר נתי בלום Psy.D
מנכ"ל העמותה

בעז וייס
יו"ר העמותה

16 חלק א: המחלה

- מהי דמנציה?
- סימני אזהרה
- הגורמים לדמנציה
- התפתחות המחלה
- אבחון
- טיפול תרופתי

24 חלק ב: הטיפול באדם עם דמנציה

- עידוד לעצמאות בפעילות יומיומית
- שימוש בזיכרון לטווח ארוך
- תקשורת נכונה עם האדם עם הדמנציה
- עצות לתקשורת נכונה עם האדם עם הדמנציה
- משימות והתנהגויות ביומיום
- איכות חיייו של המטפל
- סכנת הזנחה והתעללות בחולי האלצהיימר
- רפואת שיניים

39 חלק ג: זכויות ושירותים

- חוק ביטוח סיעוד
- גמלת נכות וקצבת שירותים מיוחדים
- זכויות ניצולי שואה שהם חולי אלצהיימר או דמנציה
- מרכזי יום
- עובד זר
- אפוטרופוסות
- ייפוי כוח
- אשפוז סיעודי
- תו חנייה לנכה

64 חלק ד: עמותת עמדא

- חזון, מטרות וערכי העמותה
- ועד מנהל
- ועדת ביקורת
- מועצה מדעית
- פעילויות תמיכה והדרכה
- שירותי מידע
- כנסים וימי עיון
- פעילות ציבורית
- קשרים בין-לאומיים
- תכניות פיתוח עתידיות

73 חלק ה: נספחים

- חומר מקצועי להסברה והדרכה ושירותי יעוץ
- מרפאות הזיכרון ברחבי הארץ
- סניפים וקבוצות תמיכה
- קן-חם ואוזן קשבת
- יחידות גריאטריות / ייעוץ גריאטרי בכללית
- מרפאות מכבי להערכה גריאטרית רב תחומית ומרפאות מייעצות
- מרפאות גריאטריות מאוחדת
- מרכזי יום לתשושי נפש ברחבי הארץ
- אשפוז לתשושי נפש

מדריך אלצהיימר

מהדורה 2021-22

הוצאה לאור: עמותת עמדא בשיתוף מגזין דורות
ייזום והפקה: **גדי פורת, דורות** - מגזין לקידום השירות לאוכלוסיה מבוגרת בע"מ
עדכון מידע ועריכה: **אבישג אשכנזי רותי יצחקי**
מכירות: **מגזין דורות**
עיצוב גראפי: **סיגלית סבטליט**
עריכה לשונית: **צביה לינצר**

*המדריך מנוסח בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד ומתייחס לנשים ולגברים - מטפלות ומטפלים כאחד. המודעות במדריך באחריות המפרסמים בלבד.

© כל הזכויות שמורות לעמותת עמדא ולמגזין דורות

תודות

לא.ב.א. - אגוד בתי אבות ודירוג מוגן בישראל | **לאשל** - האגודה לתכנון ולפיתוח שירותים למען הזקן מייסודם של הגיינטי וממשלת ישראל, על ההיתר להשתמש ברשימות מתוך מאגר המידע של העמותה. ניתן להכנס למאגר המידע בכתובת: www.eshelnet.org.il | **למכבי שירותי בריאות** | **לשירותי בריאות כללית** | **לקופת חולים מאוחדת** | **למשרד הבריאות** על ההיתר להשתמש ברשימות מתוך מאגר המידע המוסדי | **למשרד הרווחה והשירותים החברתיים** | תודה מיוחדת ל**פרופ' עמוס קורצין וחברי המועצה המדעית** על תרומתם לעדכון הפרק העוסק בטיפול התרופתי.

חלק א: המחלה

- חוסר התמצאות במקום או בזמן
- שיפוט לקוי
- בעיות בחשיבה מופשטת
- שינויים במצב הרוח ובהתנהגות
- שינויים באישיות
- אובדן יוזמה
- קושי בתפקוד היומיומי כולל רחצה, הלבשה, נטילת תרופות וכד'

סימני אזהרה

לפניכם רשימה של סימנים נפוצים לדמנציה. אם ברשימה שלהלן יש סימפטומים אשר, לדעתכם, מתאימים להתנהגות האדם שאתם חוששים למצבו, רצוי לפנות לרופא המתמחה במחלות העלולות לגרום לדמנציה (ניורולוג, פסיכיאטר או גריאטר) לבדיקה יסודית.

1. ליקוי זיכרון בדרגת חומרה המשפיעה על העבודה

טבעי לשכוח מדי פעם מטלות, שמות עמיתים או מספרי טלפון של שותפים לעבודה, ומאוחר יותר להיזכר בהם. אלה הסובלים מדמנציה (לדוגמה: חולים במחלת אלצהיימר או בסוגים אחרים של דמנציה), עלולים לשכוח דברים לעתים קרובות יותר, והם אינם נזכרים בהם אחר כך.

2. קושי במילוי מטלות מוכרות

אנשים עסוקים יכולים, מפעם לפעם, לא לשים לב, להשאיר את התבשיל בתנור ולהיזכר שיש להגישו רק בסוף הארוחה. חולי האלצהיימר עלולים להכין ארוחה, ולא רק לשכוח מרכיבים שלה אלא אף לשכוח שבכלל הכינו אותה.

3. בעיות שפה

כל אדם נתקל מדי פעם בקושי למצוא את המילה הנכונה, אך יצליח לסיים את המשפט עם מילה מתאימה אחרת. חולה האלצהיימר עלול לשכוח מילים פשוטות, או להחליפן במילים שאינן מתאימות, ובשלב מתקדם של המחלה להפוך את המשפט כולו לבלתי מובן.

4. חוסר התמצאות בזמן ובמקום

טבעי לשכוח לרגע איזה יום היום, או לאן פניך מועדות. חולי האלצהיימר עלולים ללכת לאיבוד ברחוב שלהם, בלי לדעת היכן הם נמצאים, איך הגיעו לשם, וכיצד לחזור הביתה.

5. שיפוט שגוי או מידרדר

יתכן, שאדם יהיה שקוע כל כך במעשיו או בשיחת טלפון, עד שישכח לרגע את הילד הנתון תחת שמירתו. חולי האלצהיימר עלולים לשכוח לחלוטין, שילד נמצא

מהי דמנציה?

"דמנציה" היא קובץ של תסמינים המצביעים על פגיעה בתפקודי המוח הגבוהים (ליקויי זיכרון, שפה, התמצאות, יוזמה, זיהוי, תפיסה ושיפוט), שינויי התנהגות וירידה תפקודית. מחלות רבות עלולות לגרום לדמנציה. המוכרת והשכיחה ביניהן היא מחלת האלצהיימר. מחלות נוספות מובילות, לעתים, לדמנציה כפי שיפורט בהמשך.

בדרך כלל, תסמיני הדמנציה מחמירים עם הזמן. אופי התסמינים וקצב השתנותם שונה במחלות השונות ומאדם לאדם, אך עם התקדמות המחלה יתקשה החולה יותר ויותר בביצוע פעילויות יומיומיות, ועם הזמן ייעשה תלוי לחלוטין באחרים. דמנציה בדרגת חומרה קשה תביא למצב בו החולה יהיה תשוש נפש.

היקף הבעיה

אומדן מספר החולים בארץ הוא כ-150 אלף.

ככלל, בקרב בני ה-60 שכיחות הדמנציה היא 1%, ושכיחות זו מוכפלת בכל חמש שנים עם העלייה בגיל. כלומר: בקרב בני ה-60-64 שכיחות הדמנציה באחוזים היא 1%, בקרב בני ה-65-69 - 2%, בקרב בני ה-70-74 השכיחות היא 4%, בקרב בני ה-75-79 - 8%, וכן הלאה עד בני ה-85-90, ששכיחות הדמנציה בקרבם היא כ-30%, ומעל גיל 90 כשני שלישים. על פי מחקרים שונים, שכיחות הדמנציה בקרב בני 65 ומעלה, המתגוררים בקהילה ובמוסדות כאחד, מגיעה לכ-20%. מחציתם לוקים במחלה ברמת חומרה קלה, רבע - ברמת חומרה בינונית, ורבע - ברמת חומרה קשה. בהשוואה לפי מין נמצא, כי 20% מהנשים מעל גיל 65 לוקות במחלה לעומת 15% מהגברים. מחקרים שנערכו בארצות הברית מראים על עלייה של 10% במספר החולים בחמש השנים האחרונות, והצפי הוא שמספרם ישלש את עצמו עד 2050. זאת, בעיקר, עקב הארכת תוחלת החיים של האוכלוסייה.

תסמיני הדמנציה

- ליקוי ביכולת הזיכרון לטווח קצר, ובהמשך גם לטווח רחוק יותר
- קושי במילוי מטלות מוכרות
- בעיות שפה ותקשורת
- קושי בהפעלת מכשירי בית
- פגיעה בזיהוי חפצים ובני אדם

את תפקודם של התאים. את המחלה תיאר לראשונה, לפני מאה שנה, רופא גרמני בשם אלוויס אלצהיימר, אשר אבחן את המחלה באישה בת 51, ותיאר את השינויים שהתחוללו במוחה. עד היום ממצאיו את הבסיס לאבחון פתולוגי ודאי של המחלה. אנשים הלוקים בתסמונת דאון (Down syndrome) - מצויים בסיכון לחלות במחלת האלצהיימר כבר בגיל העמידה.

דמנציה וסקולרית (Vascular dementia) - נגרמת כתוצאה מפגיעה בכלי הדם המוחיים. המוח תלוי ברשת כלי דם המזרימים אליו דם רווי בחמצן. כאשר אספקת החמצן למוח נקטעת, תאי המוח נפגעים. דמנציה וסקולארית עלולה להופיע לאחר אירוע מוחי בשל חסימת כלי דם גדולים, כתוצאה מפגיעה בכלי דם מוחיים קטנים (Lacunar infarctions) וגם כתוצאה ממחלות דם ודימומים מוחיים. עישון, סוכרת, יתר לחץ דם, רמת שומנים גבוהה בדם, קרישיות-יתר ואי סדירות בקצב הלב מהווים גורמי סיכון לדמנציה וסקולארית.

דמנציה עם גופיפי לוי (Lewy body dementia) - צורה זו של דמנציה קיבלה את שמה ממבנים כדוריים חלבוניים זעירים המתפתחים בתוך תאי עצב, אשר תוארו על ידי הניורולוג פריץ לוי בברלין. המחלה מסתמנת בליקויים בתפקודים הקוגניטיביים ובהתנהגות, ובסימנים של מחלת פרקינסון המופיעים אחד לפני או אחרי האחר בסמיכות של שנה. החולים סובלים לעתים קרובות מאי-שקט ותנועתיות יתרה במהלך השינה, שנים רבות לפני פרוץ השינויים הקוגניטיביים או הפרקינסוניים. במהלך היום התפקוד הקוגניטיבי וההתנהגותי בד"כ גלי. החולים סובלים לעתים קרובות מהזיות ראייה.

דמנציה אונות המצח והרקה (Fronto-temporal dementia) - במחלה זאת ניכר דלדול מוח באיזורי המוח הקדמיים, באונות המצח ובאונות הרקה. המחלה מסתמנת בעיקר בשינוי בהתנהגות, ולעתים סובלים החולים מליקויים בתפקודי השפה. בשלבי מחלה מתקדמים ההסתמנות דומה, לעתים, לזאת של מחלת האלצהיימר.

פגיעה קוגניטיבית קלה (Mild Cognitive Impairment - MCI) - הוא מצב בו אדם בן 50 ומעלה סובל מליקויים בזיכרון, או בתפקודים קוגניטיביים נוספים בדרגת חומרה קלה ומעבר לצפוי לגילו, ואולם כושר התפקוד לא נפגע ואין מדובר בדמנציה. MCI מהווה גורם סיכון לדמנציה. רק כ-50% מהסובלים מ-MCI יפתחו מחלת אלצהיימר או דמנציה מסיבה אחרת.

מחלת קרויצפלד-יעקב (Creutzfeldt-Jakob Disease - CJD) - מחלה נדירה הנגרמת על ידי חלבון מיוחד הקרוי 'פריון' המתקיף את רקמות המוח וגורם לקריסתן. מחלה זו נקשרה למחלת 'הפרה המשוגעת', שהיא מחלה דומה התוקפת בקר.

דמנציה הקשור לאיידס (AIDS dementia) - אנשים החולים באיידס עלולים ללקות בדמנציה בשלבים מתקדמים של המחלה.

תסמונת ורניקה-קורסקוף (Wernicke-Korsakoff syndrome) - תסמונת הנצפית באלכוהוליסטים, ועלולה להיגרם גם כתוצאה מהפרעה באספקת החמצן למוח

תחת פיקוחם. הם עלולים להתקשות להתלבש או להתלבש בצורה משונה, כמו להתעטף בכמה חולצות זו על גבי זו.

6. בעיות של חשיבה מופשטת

אנשים, שבדרך כלל מחשבים ומאזנים את פנקסי הצ'קים שלהם, עלולים להתבלבל אם החישוב מסובך מן הרגיל, אך בסופו של דבר יגיעו לפתרון. חולה האלצהיימר עלול לשכוח לחלוטין מהם המספרים ומה יש לעשות בהם.

7. הנחת דברים שלא במקומם

כל אדם עלול להניח את ארנקו או את מפתחותיו שלא במקומם מפעם לפעם. חולה האלצהיימר עלול לשכוח לעיתים קרובות היכן הניח את חפציו או שיניח דברים במקומות בלתי מתאימים, למשל: את המגהץ במקפיא או את השעון בכלי של הסוכר.

8. שינויים במצב הרוח או בהתנהגות

כל אדם יש לעתים יום גרוע, והוא עלול להיות עצוב או מצוברח מזמן לזמן. אצל חולה האלצהיימר, או חולה בסוג אחר של דמנציה, עלולים להתרחש שינויים קיצוניים במצב הרוח ללא סיבה נראית לעין, כמו מעבר משלווה לדמעות, לכעס ושוב לרוגע - והכול בפרק זמן קצר.

9. שינויים באישיות

בדרך כלל משתנה אישיותו של אדם במידה מסוימת עם הגיל. אצל חולה הדמנציה (בשל מחלת האלצהיימר, בשל מחלות כלי הדם במוח או בשל שיטיון פרונטוטמפוראלי) השינויים באישיות עלולים להיות ניכרים - אדם שקט ונוח לבריות עלול להפוך רגזן, טרחן וחשדן, ולעיתים כנוע, כפי שלא היה בעבר. בד"כ דמנציה הופכת את החולים לאפאטיים, כך שהחולה יפגין אי-אכפתיות ביחסיו עם אנשים שהיו קרובים לו בעבר.

10. אובדן יזמה

תופעה טבעית היא התעייפות מעבודות משק הבית, מפעילויות עסקיות או מחובות חברתיים, אבל מרבית האנשים חוזרים ומגלים יוזמה ועניין. חולה בדמנציה עלול להפוך לפאסיבי ויזדקק לעידוד כדי לגלות מעורבות בפעילויות שונות.

הגורמים לדמנציה

מחלת אלצהיימר (Alzheimer's disease) היא הגורם הנפוץ ביותר לדמנציה. 60% מבין הסובלים מדמנציה מאובחנים כחולים במחלת האלצהיימר. זאת מחלה ניוונית של המוח המחמירה בהדרגה. המחלה גורמת לניוון תאים ברקמת מוח. בנוסף על אובדן תאי עצב במוח, נצפים במוח החולה משקעים של החומר עמילואיד-ביתא, ובתאי העצב שוקע החלבון טאו כשהוא מזורחן. מניחים, כי שינויים אלו משבשים

פאטיביזם, אדישות למתרחש, אובדן מוחלט של יכולת לזהות אנשים קרובים וחפצים.	שינויים קיצוניים במצב הרוח, הפרעות שינה, אפאטיה, חוסר עניין באנשים קרובים, חשדנות, מחשבות שווא ולעתים הזיות ראייה ושמיעה. גם שוטטות מאפיינת שלב זה.	שינויים במצב הרוח, איבוד עניין בפעילות פנאי וחברה, ירידה בספונטניות, בלבול, נטייה לדיכאון ולתוקפנות.	מצב רוח והתנהגות
--	---	--	-------------------------

אבחון

למרות שכיחות המחלה, רבים מהחולים אינם מאובחנים אלא רק שנים אחדות לאחר שחלו. לעתים החולה איננו מודע לקיומם של הקשיים, וגם אם האדם או בני המשפחה ערים לקשיים, הם עלולים לחשוב שמדובר בעייפות, בתופעות הקשורות בגיל או בגלל סיבה חיצונית אחרת. לעתים המשפחה אינה פונה לאבחון בגלל המחשבה ש"ממילא אין מה לעשות".

פעמים רבות, גם כאשר המשפחה או החולה מבקשים אבחון, לא תמיד מתאפשר הדבר בגלל חוסר שיתוף פעולה בין הגורמים האבחוניים לבין הגורמים המטפלים. לעתים מופנה החולה למספר מרפאות, שלעתים אינן מתואמות ביניהן מבחינת העיתוי והגישה לטיפול במכלול הבעיות הנגרמות ע"י מחלות הדמנציה למיניהן. אבחון מוקדם חשוב ומוביל לטיפול נאות. ראשית, יש לטפל בתסמונות הניתנות לטיפול. התרופות הקיימות היום ממתנות את הסתמנות המחלה. כל עיכוב בהזדקקות לתרופות הרגעה, או בהכנסת עזרה הביתה, או בהוצאת החולה מן הבית לאשפוז - עלול להיות משמעותי.

בנוסף, מבוצעים מחקרים רבים למציאת הטיפול המתאים לתסמונות הדמנציה השונות, דבר העשוי להוביל לשיטות טיפול חדשניות.

רצוי שאבחון הליקויים בתפקודים הקוגניטיביים, בהתנהגות ובתפקוד, יבוצע במרפאות ייעודיות, כמו מרפאות זיכרון. אלה מרפאות רב-תחומיות המרכזות בעלי מקצוע מומחים ומיומנים באבחון ובטיפול בתסמינים המתעוררים כתוצאה מליקויים קוגניטיביים בכלל, וממחלת האלצהיימר ומחלות הדמנציה האחרות בפרט. צוות המרפאה מבצע את האבחון וממליץ על הטיפול המתאים, ובני המשפחה מקבלים הכוונה והדרכה. מכיוון שהתמונה הקלינית, המאפיינת את האבחנות השונות, אינה זהה - האבחון המדויק במחלה וההכוונה חשובים ביותר למטופל ולמשפחתו.

תהליך האבחון של תסמונות המתבטאות בהידרדרות בתפקודים הקוגניטיביים ובהתנהגות, כגון ירידה קוגניטיבית קלה (MCI), ירידה קוגניטיבית על רקע חסרים תזונתיים או על רקע הפרעות בחילוף החומרים, מחלת האלצהיימר ומחלות הדמנציה הנוספות, אינו כלול עדיין בסל הבריאות. עמותת **עמדה** פועלת לשינוי מצב זה. כיום פועלות בארץ מספר רב של מרפאות זיכרון רב-תחומיות, רובן ליד בתי החולים.

במהלך ניתוח, או אצל נשים בהריון הסובלות מהקאות חוזרות, או לאחר ניתוחים לקיצור קיבה. החולה סובל מליקויי זיכרון ואינו סובל בד"כ מליקויים בהתמצאות או בתפקודי שפה.

דמנציה של דכאון - מתארת הסתמנות קלינית של דמנציה. בטיפול מתאים חולפים התסמינים. פסאודו-דמנציה תוארה בעיקר בחולים הסובלים מדיכאון. טיפול בדיכאון העלים את הדמנציה.

דמנציה הפיכה - קיימים תסמיני דמנציה החולפים עם הטיפול במצב הרפואי הגורם. תסמונת הפיכה תוארה בהקשר למחסור בוויטמינים (כגון B12), דלקת בדרכי השתן, חום גבוה, גידול במוח, או ירידה בתפקוד בלוטת התריס.

דמנציה כתוצאה מדלקת מוח חיסונית (autoimmune encephalitis) - במחלה זאת תוקפים תאי מערכת החיסון את המוח ו/או מרכיבים נוספים של מערכת העצבים. ההסתמנות בד"כ חריפה או תת-חריפה וכוללת שילוב תסמינים קוגניטיביים והתנהגותיים. פרכוסים, שינויים בהכרה ותנועות בלתי רצוניות מופיעים לעתים קרובות בשלבים מוקדמים. האבחנה מבוססת בעיקר על ההסתמנות הקלינית. לעתים קרובות אין מודגמת פתולוגיה בבדיקות מעבדה. טיפול מהיר ונכון עשוי למנוע או להקטין את הנזק המוחי, ובכך גם ליקוי קוגניטיבי-התנהגותי ארוך טווח.

התפתחות המחלה

שלבי המחלה

מקובל להבחין בשלושה שלבים של המחלה. אורכו הממוצע של כל שלב - שנתיים עד ארבע שנים.

זיכרון	שלב מוקדם	שלב אמצעי	שלב סופי
אובדן זיכרון לטווח הקצר, קושי בזכירת שמות או מילים, הנחת חפצים שלא במקומם, קשיי התמצאות במקום.	אובדן זיכרון לטווח הקצר, קושי בזכירת שמות או מילים, הנחת חפצים שלא במקומם, קשיי התמצאות במקום.	החמרה באובדן הזיכרון לטווח קצר, נשמרת יכולת לזכור אירועים מהעבר הרחוק יותר, אובדן כושר לימוד, חוסר יכולת לעבד זיכרונות חדשים.	אובדן מוחלט.
קושי בביצוע מטלות מורכבות, כגון: ניהול כספים ועבודה, קושי בהתמצאות בזמן.	קושי בבחירה ובקבלת החלטות, קשיי ריכוז, שיפוט לקוי, אובדן חוש הזמן, חוסר התמצאות במקום, כשל בביצוע חישובים פשוטים.	קושי בבחירה ובקבלת החלטות, קשיי ריכוז, שיפוט לקוי, אובדן חוש הזמן, חוסר התמצאות במקום, כשל בביצוע חישובים פשוטים.	אובדן מוחלט.

טיפול תרופתי

טיפול יעיל למחלת האלצהיימר עדיין לא קיים. על בסיס המנגנונים המשוערים למחלה, מצויות בשלבי פיתוח תרופות ייעודיות לצמצום משקעי החלבונים עמילואיד וטאו. טיפולים אלו נכשלו בחולים, שטופלו בהיותם בשלבי מחלה בינוניים ומתקדמים. טיפולים לברור יעילות הטיפול בשלבי המחלה הראשוניים מצויים בשלבי בדיקה במסגרת פרוטוקולים ניסיוניים בלבד.

תרופות סימפטומטיות למחלת האלצהיימר ולדמנציות אחרות

תרופות סימפטומטיות מטפלות בתסמינים (סימפטומים) הקליניים, ובדרך כלל אינן מונעות או משפיעות על התהליכים הפתולוגיים הגורמים לפגיעה המוחית. תרופות לאיזון פעילות המוליכים העצביים: עקב הפגיעה בתאי העצב במוח נגרמים חסרים במוליכים עצביים (neurotransmitters), דוגמת אצטיל-כולין, גלוטמט ואחרים, האחראים על תקינות פעולתם של תאי העצב במוח והקישוריות ביניהם.

קבוצת התרופות השייכות למשפחת מעכבי הזרז אצטיל-כולין-אסטרז:

דונפזיל (Donepezil), **אריספט** (Aricept), **ממוריט** (Memorit), **אסנטה** (Asenta), **ריבסטיגמין** (Rivastigmin) - **אקסלון** (Exelon) **רמיניל** (Reminil)

קבוצת תרופות זו מיועדת לחולים בשלבים הראשונים עד בינוניים של המחלה, ואולם ניתנת, לעתים, גם בשלבים המתקדמים. טיפול זה אינו מיועד ואינו יעיל בשלבים המוקדמים ביותר (MCI). תופעות לוואי נפוצות: דיכוי תיאבון, ירידה במשקל, שלשול והפרעות בשינה. התרופות הללו כלולות בסל הבריאות.

תרופות המווסתות את המערכת הגלוטמטרית:

ממנטיין (memantine) - **אביקסה** (Ebixa), **ממוקס** (Memox) מיועדת לחולים בשלבים בינוניים ומתקדמים של המחלה.

בעקבות נטילת תרופה זו צפוי שיפור בתפקודים הקוגניטיביים-התנהגותיים-תפקודיים באמצעות ויסות רמת הגלוטמט, בלי לפגוע בפעילות הפיזיולוגית הדרושה לשם תהליכי למידה וזיכרון.

תופעות לוואי נפוצות: התגברות חוסר שקט, כאבי בטן ושלשול.

מחקרים מצביעים על תועלת בטיפול משולב בתרופות משתי הקבוצות בחולים המצויים בשלבים הבינוניים והמתקדמים של המחלה. (הקופות משתתפות חלקית, על פי סוג החברות בקופה, במימון התרופה.)

צרבונין (Cerebonin): תמצית הצמח הג'ינקו בילובה (Egb761).

לתכשיר השפעה מטיבה על מערכות המוליכים העצביים (המערכות הגלוטמטרית, הדופיאמינרגית והכולינרגית). מחקרים מוכיחים, כי לתרופה השפעה סימפטומטית

על תפקודים המוליכים העצביים בחולים הסובלים מירידה קוגניטיבית קלה (MCI), ללא קשר לסוג המחלה. (התרופה אינה כלולה בסל הבריאות).

תרופות לטיפול בהפרעות ההתנהגות (תרופות אנטי פסיכוטיות, תרופות

אנטי דכאוניות ותרופות לשיפור השינה):

תרופות אנטי פסיכוטיות:

אולנזפין (Olanzapine) - **זיפרקסה** (Zyprexa)

הלופרידול (Haloperidol) - **הלידול** (Halidol)

זוקלופנתיקסול (Zuclopenthixol) - **קלופיקסול** (Clopixol)

פרפנאזין (Perphenazine) - **פרפנאן** (Perphenan)

קוונטיאפין (Quetiapine) - **סרוקוואל** (Seroquel)

קלזאפין (Clozapine) - **לפונקס** (Leponex)

ריספרידון (Risperidon) - **ריספונד** (Rispond), **ריספרדל** (Risperdal)

תירידיזין (Thioridazine) - **רידיזין** (Ridazin)

תרופות אנטי דכאוניות:

טראזודיל (Trazodil), **ציפרלקס**, **לוסטרל**, **פרוזק**, **רמרון**

תרופות לשיפור שינה: (Hypnotics)

צירקדין, נוקטורנו, בונדורמין, סטילנוקס

(התרופות אינן נכללות אוטומטית בסל התרופות ותלויות באבחנה המדויקת של החולה, במצבו ובקופת החולים שאליה הוא משתייך.)

אזהרה! כל התרופות חייבות במרשם רופא!

הטיפולים הניתנים היום לחולים הסובלים משיטיון אינם מרפאים את המחלה אלא מעכבים את התקדמותה. לכן, חשוב להתמקד במניעת גורמי הסיכון למחלות הגורמות לשיטיון (דמנציה). גורמי הסיכון לשיטיון הם גנטיים ונרכשים. גורמי הסיכון הנרכשים כוללים מצבי חסר תזונתי ומצבים המשבשים את חילוף החומרים במוח. מרבית גורמי הסיכון ניתנים לטיפול.

מומלץ:

לשמור על אורח חיים בריא: דיאטה בריאה ומאוזנת הכוללת מזון המכיל אומגה 3 ויטמין E וירקות וממעיטה בשומן מן החי. דיאטה ים תיכונית הוכחה כיעילה במניעת שיטיון.

שתיית 50 סמ"ק יין אדום ביום נמצאה מועילה בדחיית שיטיון.

שתית 8-10 כוסות מים ביום משפרת העירנות (אלא אם ידועה התווית נגד).

פעילות גופנית, לפחות כ-150 דקות בשבוע בבית, ומחוץ לבית בהתאם למצב הגופני (וייעוץ הרופא המטפל). פעילות גופנית נמצאה מועילה בדחיית הסתמנות ובהאטת ההידרדרות בתפקודים הקוגניטיביים.

להקפיד על ערכים מאוזנים במידת האפשר: של ערכי לחץ הדם, רמת הסוכר והשומנים

בדם, משקל הגוף ובנוסף - חשוב להקפיד על פעילויות חברתיות ואינטלקטואליות.

שימוש בזיכרון לטווח ארוך

כל מי שמכיר אדם עם אלצהיימר יודע לספר, שבעוד שאינו זוכר את מה שאירע לפני חמש דקות, הוא יכול לספר בפירוט רב על אירועים שהתרחשו לפני חמישים שנה. כדאי לנצל יכולת זאת.

הזיכרון לטווח הארוך של האדם עם הדמנציה נפגע פחות מן הזיכרון לטווח הקצר, לכן כדאי לשאול אותו שאלות על העבר, לספר לו סיפורים, להביט אתו בתמונות, להקשיב למוזיקה ולצפות בסרטים. העולם הישן יכול להיות זה שחי יותר בתודעתו של האדם, וזו יכולה להיות הדרך לנהל איתו שיחה אמיתית בנושא שבאמת מעורר אותו. כמו בהרבה מקרים אחרים, למטפלים ישנה נטייה להפסיק לראות את האדם ולראות את המחלה בלבד. חשוב להמשיך ולזכור, שהאדם מורכב מגוונים רבים ומזהויות רבות - הורה, בן זוג, בעל מקצוע, ילד להוריו ועוד. במהלך המחלה חשוב לעזור לאדם לזכור חלקים שונים של עצמו ושל עברו.

תקשורת נכונה עם האדם עם הדמנציה

כדאי לפנות ולדבר עם האדם עם הדמנציה כמו שאדם בריא היה רוצה שידברו אליו - לתת הרבה משובים חיוביים, הרבה קשב והרבה תשומת לב לדבריו, ולדבר איתו כשווה בין שווים ובכבוד.

כדאי לשאול שאלות שאינן מכשילות אלא מקדמות.

אל תאמר: **אתה יודע מי אני?**

אלא אמור: **שלום, נעים להכיר, אני...**

אל תאמר: **הרגע אמרת את זה**

אלא אמור: **מעניין, לא ידעתי**

אל תאמר: **אני כבר יודע את זה**

אלא אמור: **תודה ששיתפת אותי**

אל תאמר: **זה לא נכון**

אלא אמור: **מעניין שזה מה שזה מעורר בך...**

כדאי למצוא משהו חיובי לומר לכל אדם. כשאנשים מרגישים בעלי ערך, הם מנסים יותר. לעומת זאת - אנשים, שמקבלים משובים שליליים החוזרים על עצמם, לא ינסו. התנהלות המספקת משובים חיוביים חשובה במיוחד אצל אנשים עם אלצהיימר.

עצות לתקשורת נכונה עם אדם עם דמנציה*:

1. גישה חיובית - ההתנהגות שלנו כלפי האדם עם הדמנציה אומרת לו יותר מכל המילים שנשתמש בהם. אל תשכחו לחייך, להשתמש בשפת גוף חיובית, לגעת.

חלק ב:

הטיפול באדם עם דמנציה

אנשים יכולים לחיות עם מחלת האלצהיימר שנים ארוכות. לאורך השנים הללו האדם יעבור שינויים שונים ביכולותיו להתנהלות עצמאית. ככל שיעבור הזמן, יזדקק האדם החי עם הדמנציה ליותר תמיכה בכל מישורי החיים בהתנהלות היומיומית. השינויים נובעים מהפגיעה השכלית והתפקודית המאפיינת את מחלת האלצהיימר ואת המחלות הדמנטיות.

ההתנהגויות יכולות להיות: חוסר עניין, אפאטיה, חוסר שקט, שוטטות בכל שעות היום והלילה ועוד. תופעות אלו יכולות להקשות על השהות עם האדם עם הדמנציה ולתחושה של חוסר אונים אצל המטפל בהיעדר כלים להתמודדות.

הבנת הגורמים להתנהגויות אלה ורכישת כלים להתמודד עמן עשויות להקל על חיי המשפחה ועל הטיפול באדם החי עם הדמנציה.

לפניכם מגוון עצות ודרכי התמודדות עם הקשיים, שבהם נתקלים אנשים עם דמנציה והמטפלים בהם בחיי היומיום.

עידוד לעצמאות בפעילות יומיומית

אדם, שאובחן כחולה דמנציה, עובר תהליך של שינוי. השינויים מתרחשים באדם עצמו בעקבות המחלה, אך גם בדרך שהסביבה והקרובים מתייחסים אליו. ככל שהאדם מגלה יותר קושי בביצוע פעולות יומיומיות כמו בישול, ניהול משק בית והתמצאות, אנו נוטים לנסות לעזור לו ולפצות אותו על הקשיים.

מטרתם של בני המשפחה ושל מטפלים באנשים עם דמנציה היא לעזור לאדם להיות פעיל ברמה הגבוהה ביותר שהוא יכול, לאורך זמן רב ככל האפשר. לכן, כאשר אדם עם דמנציה מגלה קושי בביצוע משימה יומיומית, כדאי לנסות להקל עליו את הביצוע ולא לשלול את יכולתו לבצע אותה.

לדוגמה: אם האדם אמר שהוא מכין קפה, ואין הדבר עולה בידו, או ששכח שהחליט להכינו, אפשר לעשות כמה דברים כדי לתמוך בו - אפשר ללכת אתו למטבח ולהציע לו להכין קפה, להוציא את כל הדברים שדרושים להכנת הקפה ולשים אותם במקום נגיש, לעמוד לידו ולתת לו הוראות בכל שלב ושלב, להנחות אותו פיזית לגבי המיקום של כל המצרכים הנחוצים ולסייע בהרמה ובמזיגה. כל אדם יהיה זקוק לסוג שונה של עזרה, שמשתנה משלב לשלב של המחלה. חשוב ליצור סביבה שמעודדת עצמאות ועשייה וגם מחזקת את האדם עם הדמנציה על פעילות כזו. המסר שצריך לעבור הוא מסר חיובי של שמחה על יכולות וכישורים קיימים, ולא להתמקד על מה שכבר אבד ולא ישוב.

12. אל תערכו מבחני זיכרון – אל תעמתו אותו עם מציאות שאולי כבר אינו זוכר, ובכלל זה – אנשים, מקומות, חפצים ועוד. שאלות כמו: 'את זוכרת...?' 'אתה יודע מה עושים עם...?' עלולות להביך את האדם. הקפידו להציג בפניו אנשים ולהסביר את משמעותם של חפצים בצורה מכבדת וכנה.

*תודה לויקי נני MSW, מנהלת 'מרכז יום לאזרחים ותיקים עם ירידה קוגניטיבית' ע"ש אניטה הירש, תל אביב.

משימות והתנהגויות ביומיום

בישול

אנשים בראשית המחלה עדיין מסוגלים לבשל לעצמם באופן עצמאי. כאשר הירידה ביכולות גוברת, קיים סיכוי שהמלאכה תהפוך למורכבת מדי בשבילם. סימנים לכך הם הימנעות מבישול, טענתם שזה יקר מדי וכל מיני טענות אחרות. ישנם אנשים שממשיכים לבשל, כאשר יכולת הריכוז שלהם ירודה, ואז קיים סיכוי לסיכון. הסיכון הנפוץ ביותר בתחום זה הוא אכילה של מזון מקולקל.

התמודדות עם הנושא: להעריך את מידת התאמתו של האדם לפעילות עצמאית במטבח ולאפשר אותה על פי יכולתו; להכניס אמצעי בטיחות, כמו גלאי גז, ולהרחיק כלים מסוכנים. חשוב לאפשר לאדם להמשיך להכין אוכל טרי, עד כמה שניתן, ולדאוג למזון טרי. בנוסף לזה, אם יש מטפל או בן משפחה בבית, כאשר בן משפחה מגיע לביקור, מומלץ שיכינו יחד את הארוחה ויאכלו יחד. אכילה בחברה היא תמיד נעימה יותר, וכך גם בן המשפחה יוכל לראות מה מצב היכולות של האדם עם הדמנציה. בשלבים מתקדמים יותר, כאשר יש מטפל בבית, מומלץ לערב את האדם בהכנת האוכל ובמלאכות קלות כמו שטיפה, ערבוב וכד'. זה מעורר תיאבון, מייצר תעסוקה משמעותית ומחזק את הקשר.

נהיגה

כושר השיפוט של אדם עם דמנציה נפגם, ומהירות התגובה שלו נעשית איטית. הוא מאבד את יכולת ההתמצאות ומאבד את דרכו. כל אלה הופכים את פעולת הנהיגה מסוכנת לו ולסביבה.

התמודדות עם הנושא: להגיע להסכמה עם האדם בקשר להפסקת הנהיגה. אם הדבר אינו אפשרי, לעתים יהיה צורך להיעזר ברופא המשפחה או ברופא המטפל; על רופא המשפחה או הרופא הפסיכו-גריאטרי חלה חובת דיווח למשרד התחבורה על האדם עם הדמנציה. לחילופין, ניתן להודיע על אי-כשירות לנהיגה ישירות למשרד הרישוי; בצורה כזו שלילת הרישיון נעשית על ידי גורם חיצוני, מה שעשוי להפחית את הכעסים כלפי בן משפחה המבקש מהאדם עם הדמנציה להימנע מהנהיגה. הפנייה לגורם רשמי היא לעיתים קשה ומסורבלת ולא בהכרח פותרת את הבעיה, שכן איש אינו בודק אם יש לו רישיון בכיס, לפני שהוא לוקח את המפתח ונוסע.

2. תנו את מלוא תשומת הלב – נסו לנטרל את ה"רעשים" הסביבתיים – כבו טלוויזיה ורדיו, סיגרו דלת וכו'. לפני שתתחילו לדבר, יש לקרוא בשם של האדם, להזכיר לו מי אתם (גם אם מדובר בבני משפחה קרובים), לשבת או לעמוד כך שהוא יוכל לראות אתכם בקלות ולא מאחורי גבו, רצוי לשמור על קשר עין!

3. ניסוח ברור – השתמשו במילים פשוטות ובמשפטים לא מורכבים מדי. דברו לאט, ברור ובקול מעודד. הימנעו מקול חזק ומאיים. אם האדם עם הדמנציה לא הבין אתכם, יש לחזור על השאלה או האמירה. אם גם זה לא עבד – נסו לנסח את האמירה מחדש במילים אחרות.

4. שאלו שאלות פשוטות – לא יותר משאלה אחת בכל פעם. עדיף לשאול שאלות שדורשות תשובה 'כן' או 'לא'. קיים קושי בבחירה אצל האדם עם הדמנציה, לכן עדיף להימנע ממתן בחירה רחבה ולשאול דברים מעשיים: "מה תרצה ללבוש – חולצה כחולה או לבנה?" יחד עם השאלה כדאי להציג את שתי האפשרויות.

5. נסו לשמוע באוזניו, לראות בעיניו ולהרגיש בליבו – שימו את עצמכם במקומו. אם הוא מתקשה במתן תשובה, תנו לו רמזים. שימו לב לתגובותיו כדי להבין מה הוא ניסה ולא הצליח להגיד.

6. פרקו לגורמים – אל תתנו מטלות מורכבות מדי. הציגו כל שלב ושלב במטלה בנפרד ובאופן רגוע. ואם האדם אינו מסתדר עם המטלה, למרות הפירוט לשלבים, יש לעזור לו.

7. לא הצליח? הסיחו את דעתו – יש לעזור לו לא להתרכז בכישלון, הציגו בפניו נושא אחר. אם הוא לא מצליח לבצע את המשימה, כדאי להציע לו לעשות משהו שונה: לטייל, לשתות, לאכול, לשמוע מוסיקה. חשוב לעשות את זה עם הרבה טקט ורגישות.

8. יש לתמוך באדם עם הדמנציה – כל אחד מאתנו מרגיש לרוב מבוכה ותסכול, כאשר אינו מצליח לבצע משימה שהייתה פעם קלה בעבורו. על אחת כמה וכמה זקנים עם דמנציה. כמו כן, אנשים עם דמנציה מתייחסים לדברים שחוו בעבר כמשהו שקיים במציאות היום. אל תנסו להתווכח איתם. יש לזרום עם החוויה שלהם, לנסות לשמוע את הרגש שבדבר ולא להתייחס בשלילה למחשבה המוטעית.

9. שוחחו על העבר – תהליך ההיזכרות עושה טוב לאנשים עם דמנציה. הזיכרון לטווח ארוך שמור לרוב ברמה טובה יותר מאשר הזיכרון לטווח הקצר. שאלו אותו שאלות לגבי הילדות שלו והימנעו משאלות הקשורות למה שהוא אכל לארוחת בוקר.

10. אל תאבדו את חוש ההומור – נסו להתייחס לסיטואציה עם חיוך. ספרו לקשיש בדיחה טובה וצחקו יחד אתו.

11. נסו להימנע מעימותים וויכוחים – אלו עלולים רק להחריף את חוסר האונים שלכם ושל האדם עם הדמנציה גם יחד. חשוב לזכור, כי הוא כבר אינו מיטיב להבין את כוונותיכם, גם אם הן טובות.

לאחר המעשה

החלו לנהל רישום, מתי מתרחשת התנהגות מאתגרת? האם סביב זמנים קבועים, אירועים קבועים?

צעדי מניעה

- אם לאדם קשה להתמודד - צמצמו דרישות וצרו שגרה רגועה ונטולת מתחים.
- זכרו, כי ייתכן שהאדם אינו מבין אתכם. קחו זמן להסביר דברים תוך שימוש במשפטים קצרים וברורים, בצורה רגועה ובעזרת תקשורת תומכת. תנו זמן תגובה רב.
- עזרה, לא שליטה! נסו למצוא דרכים לסייע בעשייה. חלקו את הפעולה למטלות קצרות, וכדאי לתמוך בעשייה עצמאית.
- נסו לא לבקר ולהעמיד במצבי מבחן. שבחו עשייה, גם אם היא נראית לכם שולית, אך נסו לעשות זאת בצורה לא מתנשאת.
- חפשו את תמרוני האזהרה - חוסר שקט או עצבנות - ונסו להגיב עליהם לפני שהמצב מחמיר.
- יש למצוא פעילויות שמעניינות את האדם ודאגו שיעסוק בפעילות פיזית במידה מספקת ויהיה בחוץ. מתברר, שאנשים שנמצאים בפעילות המתאימה להם מפגינים פחות בעיות התנהגות.
- בצעו בדיקות רפואיות שגרתיות ופנו לרופא לגבי שינויים במצב הגופני.
- אם אינכם מוצאים שום תבנית של אופן ההתנהגות - פנו לקבלת עזרה מקצועית.

התנהגות חוזרת על עצמה

אנשים עם דמנציה חוזרים על שאלות ועל פעולות, מכיוון שהם לוקים בזיכרון לטווח קצר ושוכחים מה אמרו ועשו לפני רגע.

התמודדות עם הנושא: יש להסיח את דעתו של האדם בעזרת שיחה או פעילות. לעיתים קרובות מאוד שאלות החוזרות על עצמן הן ביטוי חיצוני לשעמום וחוסר שקט. כאשר אדם מצוי בתעסוקה או מרוכז בפעילות מסוימת, הוא בדרך כלל אינו מעלה את אותה אמירה שוב ושוב. לעיתים החזרתיות היא מתוך חרדה או רצון לשלוט במצב. אם יש מידע החשוב לאדם, ושיעזור לו למנוע חרדה, או שייתן לו תחושה של שליטה במצב, אפשר לכתוב לו אותו ולהציגו במקום בולט.

תלות במטפל

בשלב מסוימים של המחלה עלולים אנשים להראות סימנים של חוסר ביטחון הנובע מן המחלה ומתחושה של אובדן שליטה כללי. כתוצאה מכך, אנשים נאחזים במי שמוכר ובטוח - האדם הקרוב אליהם ביותר, המטפל העיקרי. התנהגות זו, של תלות במטפל (קרוב המשפחה או העובד הזר), מקשה מאוד על המטפלים ויוצרת מצב, שהמטפלים מרגישים שאינם יכולים לצאת מהבית להפוגה קלה או לנושאים הקשורים לצרכים בריאותיים, מינהליים או אישיים להם.

התמודדות עם הנושא: יש לנסות להעסיק את האדם עם הדמנציה כשהמטפל יוצא.

הפתרון המעשי והקל יותר הוא לגרום לכך שהאדם, טכנית, לא יוכל לנהוג - למכור את הרכב זה הכי פשוט. בנוסף לזה - העלמה של מפתחות, קודנים וכד' הם כולם אמצעי הגנה יעילים כנגד נהיגה של אדם עם הדמנציה.

התנהגויות מאתגרות

התנהגויות מאתגרות, שידועות גם כבעיות התנהגות, עלולות להופיע בשלבים שונים של המחלה ועשויות לא להופיע כלל. התנהגויות מאתגרות כוללות: דיכאון, אי שקט פסיכו-מוטורי, חזרתיות, התנהגויות הכוללות חוסר עכבות (כגון: מיניות מוגברת), הפרעות שינה, הפרעות אכילה וגם תוקפנות פיזית ומילולית. תכופות ניתן לראות את ההתפתחות בבעיות ההתנהגות במצב שבו האדם חש חוסר רצון לשיתוף פעולה, חוסר שקט, השפלה, עלבון או חוסר הבנה לגבי עזרה שהוא צריך לקבל, טיפולים שעליו לעבור (כמו מקלחת). האדם מגיע בדרך כלל לתוקפנות לאחר שלא הובן, או שצרכיו לא הוכרו.

מה הגורם להתנהגות?

כשמופיעה בעיית התנהגות, כדאי לנסות ולהבין את מקורה ואת התפתחותה. התשובות לשאלות מהסוג של מתי? איפה? איך? עם מי? - יכולות לעזור בהבנת התפתחות הסיטואציה.

- מצבו הפיזי של האדם - רעב, צמא, עצירות - עלול לגרום ללחץ, אי שקט וכד'
- מצב הסביבה - אור, חום, רעש וכד' - אף הוא יכול להשפיע.
- כשאפשר להבין את מקורות ההתנהגות, ניתן לפעמים לטפל בה בזמן הווה ולצמצם את הישנותה בעתיד.
- עם זאת חשוב לציין, כי לא תמיד ניתן לאתר את המקור להתנהגות, וייתכן שההתנהגות תתחיל ללא סיבה נראית לעין. חשוב לשים לב אם התנהגותנו כמטפלים גורמת למצב או מסלימה אותו על ידי ביקורת, לשון ציווי וכד'.

מה עושים ברגע האמת?

- סופרים עד 10, נושמים נשימה עמוקה וצועדים צעד אחורה. יש לבדוק אם המצב מסכן אחרים או את האדם עצמו, כי אז יתכן שיש לנקוט באמצעים ברורים, אך אם לא - יכול להיות, שהמהלך הנכון ביותר יהיה לסגת אחורה ולהניח לאדם עד שיירגע.
- הכירו בכך שהאדם במצוקה
- הסיחו את הדעת
- נסו להיראות שלווים וללא חרדה
- אם האדם אלים - תנו לו מרחב בטוח לפרוק את המתח וכן מתן חלופה כגון: ריקוד, אגרוף, וכד'. ניסיון פיזי לעצור את האלימות, ברוב המקרים, רק מחמיר את המצב.
- שאלו את עצמכם, האם הפעולה שאתם רוצים לעשות באמת חיונית ברגע זה ממש?

● לבוש - סירוב להחליף בגדים או לבישת בגדים שאינם מתאימים. היכולת להבין 'מה תואם למה' היא יכולת מורכבת. רצוי להציג בפני האדם בחירה מצומצמת בנוגע לבגד שהוא רוצה. קשיים מוטוריים וקוגניטיביים עלולים להקשות על המלאכה עצמה. אם האדם הוריד את הבגדים המלוכלכים, כדאי להסתיר אותם מעיניו, כדי שלא ינסה ללבוש אותם שוב, וכן לדאוג לבגדים נוחים שאהובים עליו. במקרה של קושי להגיע לשירותים בזמן, כדאי לבחור בגדים שקל להסירם, כגון מכנסיים עם גומי במותניים.

סרבנות

כאשר אנשים עם דמנציה מסרבים לבצע פעולות יומיומיות הכרחיות, חשוב להבין מה עומד מאחורי העקשנות והסירוב ולזכור, כי לעיתים זו הדרך היחידה שנתרה לאדם להביע את הרצונות שלו.

התמודדות עם הנושא: ראשית יש לבחון האם הפעולה, שאני רוצה שיעשה, היא הכרחית. והאם הדרך בה אנו מציגים אותה היא דרך התקשורת היעילה. רצוי לנקוט כמה שפחות לשון ציווי. נסו למצוא דרך לשתף ולא לכפות. יש לזכור, כי גורמים סביבתיים גם הם משפיעים על ההתנהגות ועל שיתוף הפעולה. לדוגמא: אדם, היושב בכורסא מול הטלוויזיה ומתנגד לאכילה או האכלה, עשוי לשתף פעולה הרבה יותר אם יישב לשולחן האוכל בכיסא, ללא רעשי רקע, יאכל בכלים נאים, כשהמטפל העיקרי אוכל יחד אתו בסיטואציה שהיא יותר נורמטיבית. דוגמא נוספת היא בעת ההתנגדות ללבוש מעיל לפני היציאה מהבית - לא להתעקש על כך אלא לנסות להלביש בחוץ, כאשר הקרירות של החוץ תדרבן את האדם להתלבש.

כאשר המתח הנוצר הוא סביב לקיחת תרופות, כדאי קודם כל לבדוק עם הרופא האם כל התרופות שניתנות הן אכן חיוניות, וכמו כן - האם ניתן לקבל אותן בצורה של סירופ. ניתן לבחון עם הרופא את שעות קבלת התרופות ולהתאימן לשעות שבהן האדם משתף פעולה יותר. במצבים של חשד, מצד האדם עם הדמנציה, שהתרופות מרעילות אותו, יתכן שההסבר לגבי כל תרופה והסיבה ללקיחתה, או שיחה עם רופא, יעזרו.

שימוש בשירותים ואי שליטה בסוגרים

אי-שליטה בסוגרים עלולה לנבוע מכך שהאדם מתבייש לשאול היכן השירותים, מכך שהוא חש מאוחר מדי את הצורך לתת שתן, ומכך שהוא לא מספיק להוריד בזמן בגדים מסורבלים.

התמודדות עם הנושא: הקלה על ההתמצאות במרחב בעזרת סימון דלת השירותים באופן ברור והארת הדרך לשירותים בלילה, התאמת הלבוש, כך שאפשר יהיה להסירו בקלות והולכה של האדם לשירותים בזמנים קצובים בצורה יזומה. ניתן להיעזר במוצרי ספיגה כמקדמי ביטחון, בייחוד בתחתון-חיתול.

לנסות לתאם את זמן היציאה מהבית לשעות היום, שבהן האדם עם הדמנציה רגוע באופן יחסי, או לחילופין, ישן. בנוסף חשוב לבחון אפשרויות תעסוקה ופרידה באופן שגרתי - הליכה למרכז היום מתאימה מאוד לאנשים עם דמנציה בשלבים שונים ומותאמת לצרכיהם. לאורך שלבי המחלה מומלץ לנסות ולבדוק את האפשרות לשילוב בשלבים שונים. ישנם גם מרכזים לקשיש וכד', שבני המשפחה המטפלים יכולים להפיק מהם תועלת והנאה מרובה, וחשוב לעודד אותם לכך.

הלבשה, רחצה והיגיינה אישית

רחצה היא אחת הבעיות הקשות ביותר לטיפול באדם עם דמנציה. הימנעות והתנגדות לרחצה הן אחד המאפיינים הבולטים של המחלה שיוצרת מתחים בקרב משפחות והמטפלים הראשוניים.

ישנו מיגוון של התנהגויות סביב נושא זה:

● רחצה - סירוב להתקלח.

זו תופעה ידועה, שיש רתיעה מרחצה וניקוי הגוף. אנשים דמנטיים רבים מסרבים להתקלח בשלב מסוים, והדבר עלול ליצור תסכולים וקשיים רבים הן לאדם והן למשפחתו. לעיתים ישנם דברים שונים שמפריעים לאדם, ובאמצעות טיפול בהם אפשר לשנות את המצב.

עירום - ייתכן שיש רתיעה מעירום. אפשר שהאדם יישאר בבגדים תחתונים בעת המקלחת, מה שיגרום לו להרגיש יותר בנוח, ובסוף המקלחת כדאי לאפשר לאדם לרוחץ לבד את האיברים המוצנעים.

הפיכת הסיטואציה לסיטואציה נעימה - ליצור מהמקלחת סיטואציה של 'ספא' - שהמקלחת תהיה מזמינה, להפעיל מוזיקה נעימה ולהשתמש בחומרי רחצה נעימים. לחץ של זמן - כדאי שלא לעסוק בנושא תחת לחץ של זמן. אם יש בעיה של פחד מהחלקה, ניתן להיעזר בכיסא פלסטיק או בכיסא רחצה מיוחד שניתן להשיג דרך עמותות שונות.

בחירת שעת המקלחת - חשוב לשים לב באיזו שעה עושים את המקלחת, וחשוב להתאים אותה להרגלים הקודמים של האדם. כדאי לבחור שעה, שבה האדם נינוח יותר ופחות אנרגטי, כך שיתנגד פחות.

בחירת זהות האדם שעוזר להתקלח - לפעמים ההתנגדות נובעת מחוסר היכרות עם האדם או העדפה מגדרית. לעיתים האדם חושב שהוא כבר התקלח - עדיף לא להתווכח אתו על זה, אלא לתת סיבה למה צריך להתקלח עכשיו, כגון הליכה לרופא. אפשר גם 'לפתות' לעשות מקלחת על ידי הבטחה לעסות את הגב של האדם בזמן המקלחת, או לעשות משהו שהאדם אוהב אחרי המקלחת. אם האדם מפחד מהמים או מחפיפת הראש - ניתן להשתמש בכובע למקלחת. אם יש התנגדות מוחלטת למקלחת - אפשר לעשות מקלחת באמצעות ספוג וקערת מים או מטליות לחות בחדר שהוא לאו דווקא חדר המקלחת.

אכילה

קשיי אכילה, ובהם סרבנות לאכול, עלולים לנבוע מגורמים רבים, ביניהם: אובדן תיאבון, עצירות, השפעת תרופות, פגיעה בחוש הריח והטעם, בעיות בשיניים ובחלל הפה ובעיות רפואיות. בנושאים אלה כדאי להתייעץ עם הרופא המטפל. בעיה אחרת היא אכילת יתר שנובעת תכופות משכחה, משעמום ומתסכול. חשוב להתייעץ עם הרופא המטפל ולשלול גורמים רפואיים, ובמידת הצורך ברופא שיניים ו/או קלינאית תקשורת.

התמודדות עם הנושא: חשוב להימנע ממצבי התייבשות ו/או תת תזונה. לספק סביבה רגועה ללא גורמים מסיחים, לדאוג לארוחות בשעות קבועות, ולאנשים שאינם אוכלים הרבה - לתת מנות קטנות מספר רב של פעמים ביום. יש לדאוג שהאוכל יהיה מוגש בצורה נאה ומעוררת תיאבון, ולשבת לאכול את הארוחות ביחד. במקרים של קושי להסתדר עם האוכל כדאי לשקול מעבר מסכום לכף וגם לאוכל שניתן לאכול בידיים ("finger food"), כמו כן רצוי לבדוק את מרקם המזון. יש אנשים הזקוקים לדרבון לאכילה ולעיתים לזמן רב עד שיסיימו לאכול. חשובה מודעות וסבלנות לכך! אנשים שאוכלים אכילת יתר עדיף לכוון לאוכל דל-קלוריות ולנסות לספק מענה מתאים לשעמום ולתסכול שעשויים לגרום לאכילה זו.

אחת הסיבות להימנעות משתייה עלולה להיות בשל איבוד שליטה על השתן, אולם חשוב לדעת כי חוסר שתייה מגרה את השלפוחית. כוס קטנה עם מעט משקה קר ומרענן מזמינה הרבה יותר. כמו כן, ניתן לתת גם פירות רוויי מים כמו אבטיחים ופירות הדר (בהתאם לעונה). בחודשי הקיץ קרטיב קרח הוא תמיד משהו שמשמח וטעים. כשיש בעיות בליעה יש להתייעץ עם קלינאית תקשורת ו/או דיאטנית ולהתאים את מרקם המזון ליכולות הבלעיה, על ידי הגשת מזון רך או ריסוקו (כל מרכיב של הארוחה בנפרד כדי לשמור על גיוון בטעם ובמראה). נוזלים ניתן להסמיך על ידי חומר מסמיך מיוחד ו/או ג'לי. במצבים של תזונה לא מספקת יש להיוועץ בדיאטנית, וייתכן כי כדאי להיעזר בתוספי מזון מותאמים היכולים לייצר מאבקים על אכילה, על-ידי כך שהם מספקים לאדם את המזון הנחוץ לו באופן מרוכז ומותאם.

קשיי שינה

פגיעה בשעון הפנימי המכוון את שעות הערות והשינה עלולה להופיע במהלך המחלה. בעקבותיה, לעיתים, הופכים האנשים עם הדמנציה את היום ללילה. אנשים אלה עשויים לישון שעות רבות במהלך היום. הסיבה לכך עלולה להיות נמנום וחוסר פעילות במהלך היום עקב פגיעה במנגנון הערות והשינה.

בנוסף, אחת התופעות הקשות, שעשויות לקרות בשעות הדמדומים, היא תופעה המכונה סינדרום הדמדומים (sun downing). שעות בין ערביים בהן פוחת האור עלולות להגביר חרדה ובלבול.

התמודדות עם הנושא: כדי להתמודד עם בעיה זו אפשר לקחת את האדם מחוץ לבית בשעות אחר הצהריים, וליתר מקור אור טבעי, או שניתן להשאיר אותו בבית

ולהגיף וילונות ותריסים, כדי שלא יחווה את האור הנחלש. יש לנסות להקפיד על יום עשיר בפעילויות ובחשיפה לאור טבעי ולאור בטווח רחב של גלי האור. בנוסף, רצוי להקפיד על שעות שינה ומנוחה קבועות, להמעיט בשינה ביום ולהמעיט בשתייה בסמוך לשינה, אך זאת רק בתנאי שהאדם קיבל די שתייה במהלך היום. כדאי לנסות ליצור אווירה רגועה בשעות שלפני השינה. רצוי להזיז את שעת השינה למאוחרת ככל האפשר. אפשר להתייעץ עם רופא בנושא תרופות המעודדות שינה. אם האדם מתעורר במהלך הלילה, כדאי להשאיר אור דלוק שימנע סכנת נפילה ואשר יכוון לאזור השירותים. תכופות מתן שתייה ו/או אוכל יכולים להרגיע את האדם ולסייע לו להירדם מחדש.

אי שקט ושוטטות

שוטטות ואי-שקט הן תופעות שכיחות ביותר בדמנציה. שוטטות בשילוב עם חוסר התמצאות במקום ובזמן עשויה לסכן את האדם היוצא מביתו.

התמודדות עם הנושא: חשוב להדגיש, כי מבחינה בריאותית הליכה לכשעצמה היא טובה. אנשים שהולכים נשארים חזקים יותר ובכושר טוב יותר. הפעילות גם מגבירה את התיאבון ואת האפשרות לאינטראקציות עם אנשים בסביבה.

חשוב לבחון מדוע האדם משוטט. האם זו תופעה חדשה? ייתכן וזה מצביע על כאב או על חוסר נוחות בזמן ישיבה. לעיתים זה כתוצאה משעמום ורצון לתעסוקה, ואז אם ישנה פעילות משמעותית - האדם אינו הולך.

כדאי לשלב בשגרת היום של אנשים, שאוהבים ללכת, טיולים ארוכים בחוץ. יתכן שהסיבה לשוטטות היא חיפוש אחר שירותים, ואז כדאי לסמן אותם. שלט על דלת הכניסה לשירותים יכול לסייע. כדאי לאפשר לאנשים ללכת כמה שיותר ולסדר את המרחב בצורה כזו, שאין הרבה מכשולים וסכנות לאדם. ההליכה בדרך-כלל מפריעה לסביבה הרבה יותר מאשר לאדם עצמו, ולכן כדאי לחשוב איך עושים זאת. ניתן להגביל את התנועה בעזרת פעילות ותעסוקה, הסחת דעת והצבת ריהוט. חשוב למנוע יציאה לא מבוקרת של האדם על ידי נעילת דלתות והסרת מפתחות או באמצעים אלקטרוניים המפעילים אזעקה.

לאדם, שעדיין מסתובב בחוץ, כדאי להצמיד אמצעי GPS ותקשורת כגון טלפון/שעון חכם, וכמובן להיעזר באמצעים הפשוטים של פתקים עם מספרי טלפון של מטפלים עיקריים. כדאי להצטייד בצילום עדכני של האדם למקרה שחס וחלילה ילך לאיבוד ואז להודיע מיידית למשטרה. במצב שכזה, חשוב מאוד לבדוק במקום מגוריו הקודם של האדם ובעיקר במחוזות ילדותו, שכן אירע שאנשים במצב שכזה מצליחים להגיע למחוזות ילדותם/בגרותם. אין להשאיר לבד אדם הנוטה לשוטטות, וכדאי לשקול מלווה/מטפל להשגחה של 24 שעות ביממה.

אם האדם מקבל טיפול הרגעי לתופעות התנהגות, כדאי להמשיך ולעקוב אם ניתן להפסיק את הטיפול במידה והתופעה מתמעטת. יש להתייעץ עם רופא בנוגע לטיפול תרופתי באי-שקט.

איבוד חפצים והאשמה בגנבה

אחת התופעות הנפוצות בדמנציה היא איבוד חפצים והאשמת אחרים בגניבתם. מקורן של טענות מסוג זה עלול להיות בשכחה שנובעת מהמחלה - איבוד חפצים וייחוס האבדות לגניבה. כתוצאה ממחשבות אלה עלולים חלק מהאנשים להחביא חפצים היקרים להם במקומות מוזרים או לעטוף אותם בניירות - דבר שיכול להביא לזריקתם לפח.

התמודדות עם הנושא: כדאי לחשוב אילו חפצים משמעותיים לאדם. יש לדאוג, שיהיו דברים, שהנם משמעותיים להם, במקום נגיש. אם האדם אוהב מאוד סוג מסוים של פריט, מומלץ לרכוש כמה פריטים דומים לאלו שהאדם קשור אליהם (למשל: שעון, ארנק, מפתחות וכד'), כדי שבמקרה שאחד אבד, ניתן לתת חפץ חלופי. אם האדם משתמש במשקפיים, כדאי לדעת מה המרשם, כדי שבמקרה שיאבדו - ניתן יהיה להכין משקפיים חלופיים.

אם אדם נכנס ללחץ בגלל שהוא מחפש משהו, הצטרפו לחיפוש, אך שנו את ה'אוצר'. לדוגמא: אם אשה מחפשת טבעת, שאתם יודעים שאבדה לפני שנים, אל תתווכחו או תסבירו. יש להציע שתחפשו יחד. אל תזכירו שוב את הטבעת. במקום זה כדאי למצוא משהו אחר שיכול לשמח אותה - "אמא הביטי, מצאתי אלבום שלנו כשהיינו קטנים, בואי נסתכל".

מעבר לזה, חשוב לשמור על סדר בבית. לנעול חפצים יקרים, לבדוק אשפה לפני השלכתה ולא להתווכח עם המטופל לגבי האשמות. מובן שתמיד רצוי לבדוק, האם יתכן שדברים נגנבים מהבית.

הזיות

אנשים עם דמנציה, המדברים עם אנשים מעברם שנפטרו כבר, אם אין זה מפריע לאדם אין צורך להעמיד אותם על טעויותם.

מצבי הזיות יכולים להיגרם או לקטון בעזרת תרופות. תרופות יכולות לעזור להפחית הזיות, אך גם לתרום לקיומן. במצב זה יש להתייעץ עם רופא. יחד עם זאת, כדאי לבדוק אם ניתן לטפל במקורן של תופעות אלו בדרך לא תרופתית, למשל לבחון את הסביבה. במקרים רבים קולות רקע של טלוויזיה דולקת, תוכניות מלל ברדיו ושיחות בטלפון נחוות כגירוי פנימי ולא חיצוני ונתפסים כקולות 'עוינים, כועסים, לא טובים'. כדאי לבדוק את הסביבה ולצמצם גירויים מסוג זה או לבחור מוסיקה שהאדם אוהב. אם שיחות טלפון מעוררות מצוקה - נסו לנהל אותן שלא ליד האדם או בשיבה סטטית. ההסתובבות והדיבור למקום לא-מזוהה מעוררים חרדה. במקרים של הזיות המעוררות חרדה נסו לשנות אווירה, לספק תעסוקה, ולדאוג לתאורה טובה.

מיניות

מיניות ואינטימיות יכולים להיות נושא רגיש אצל אנשים עם דמנציה. מגע וליטוף ממשיכים להיות חשובים מאוד לאדם עם הדמנציה, כפי שהם חשובים לכל אדם.

אצל חלקם המגע הפיזי הוא הדרך לתקשורת והבעת רגשות. יחד עם זאת, במהלך המחלה עלולים אנשים לאבד את החשק המיני או לגלות עוררות יתר ואיבוד עכבות. גילויי מיניות מקשים בעיקר כשזה נעשה בציבור.

התמודדות עם הנושא: חשוב לזכור, כי מגע הוא לא תמיד מיני, והמגע הוא דרך לתקשורת ולהרגעה. נגיעה תכופה באזורים אינטימיים עלולה להצביע על חוסר נוחות באזור - דלקת, כאב וכו' ולא דווקא צורך מיני. כדאי לבחון זאת.

מיניות מוגברת מצד האדם עלולה להפריע לסובבים אותו, ולעיתים ניתן להפחיתה על ידי הסחת דעת ופעילות משמעותית אחרת, או על ידי טיפול תרופתי במצבי קיצון. חשוב להבחין בין גילויי מיניות שהם מביכים, ובעזרת התייחסות עניינית ולא שיפוטית ניתן להתגבר עליהם, לבין התנהגות שקשה לסביבה לסבול אותה. חשוב שהמטפל העיקרי והסביבה הקרובה יבינו, שגם מגע הנראה מיני הוא לא בהכרח תוקפני. אך יחד עם זאת חשוב לשמור על הגבולות המתאימים למטפל העיקרי. אפשר לדבר עם האדם באסרטיביות או בהומור ולהגיד לו, שהתנהגות מסוג זה אינה מקובלת. בשעת מקלחת יש לעודד את האדם לנקות את אברי גופו האינטימיים לבד, וכן ניתן לתת לאדם עם הדמנציה ספוג או סבון בכדי להעסיק את ידיו.

חרדה ודיכאון

אנשים רבים עם דמנציה חווים, במקביל לדמנציה, חרדה ו/או דיכאון. לפעמים התחושות הן תוצאה ביולוגית של המחלה, ולעיתים הן מבטאות את מודעות האדם עם דמנציה להידרדרות במצבו. החרדה נובעת מחוסר הביטחון הנגרם מהליקויים שחווה האדם, הקוטעים את רצף תמונת המציאות שלו. כך עלולה להיווצר דאגה לאנשים, שלעתים, אינם קיימים עוד. הוא אינו יודע היכן הוא נמצא, ועולמו שבור ומפורק. סימנים לדיכאון עמוק יכולים לגרום לירידה בתיאבון ולירידה במשקל ושינוי בהרגלי השינה.

התמודדות עם דיכאון וחרדה: במקרים של חשד לדיכאון כדאי להיעזר ברופא. התרופות נוגדות הדיכאון או החרדה יכולת לסייע מאוד לאנשים בהתנהלות היומיומית. יש לשמור על כבוד האדם ולאפשר לו שליטה מרובה ככל האפשר על חייו, לחזק את הדימוי העצמי ואת הביטחון שלו ולהימנע מלתסכל או 'לבחון אותו'. קשר עין, מגע ושפה חיובית הם חשובים ביותר, יחד עם פעילות משמעותית ומותאמת ושמירה על קשרים חברתיים ומשפחתיים במינונים הנכונים.

איכות חייו של המטפל

מחלת האלצהיימר היא ארוכה וממושכת. במשך שנים חווים הקרובים והמטפלים העיקריים הידרדרות איטית ומתמשכת בטיפקודים הקוגניטיביים של האדם עם הדמנציה. הטיפול בקשיש הלוקה בדמנציה ובאלצהיימר אינו קל, ועל המטפל העיקרי מוטל עומס רב הנובע מן הצורך להתמודד עם השינויים הרבים המתרחשים בתפקוד אדם עם הדמנציה. העומס נובע הן מהמטלות הפיזיות בחיי היומיום והן מן

של בני המשפחה. בדרך כלל קרובי האדם עם הדמנציה מפגינים מחויבות ומסירות ומעניקים לאדם עם הדמנציה שעות רבות של טיפול, אבל מחלת האלצהיימר היא גורם לחץ על המטפלים הקרובים לאדם עם הדמנציה.

במישור ההתנהגותי - שינויים המתרחשים כתוצאה מהפרעות התנהגות - כמו התנהגות בלתי צפויה, שוטטות, הליכה לאיבוד ואי שקט - דורשים עמידה על המשמר ללא לאות. בשל הלחץ והשחיקה עלולים בני המשפחה להיקלע לקונפליקטים ולפגיעה באדם עם הדמנציה. נוסף על כך, לעתים, אדם עם דמנציה, המתנהג באלימות כסימפטום של המחלה, מגביר את הסיכון להפוך לקורבן התעללות מצד המטפל העיקרי.

במישור הכלכלי - במהלך הזמן מאבדים החולים את יכולתם לנהל את ענייניהם, את כספם ואת רכושם. במצבים אלה בני משפחה, שכנים או מכרים, ולעתים אף מטפלים/ות, עלולים לקבל לידיהם שליטה מוחלטת על חייו, על רכושו ועל משאביו של החולה. לעתים הם אינם משתפים במתרחש את החולה או את בני המשפחה האחרים.

התעללות כוללת:

פגיעה פיזית - כאב פיזי או פגיעה המתבטאים במכות, בכוויות, בחבלות, בקשירה פיזית ובקשירה כימית (מתן מינון יתר של תרופות הרגעה)

התעללות פסיכולוגית/נפשית הגורמת סבל נפשי. הדבר מתבטא בעלבונות, בהשפלה, באיומים ובהתייחסות אל החולה כאל ילד קטן.

ניצול כלכלי - שימוש וניצול כספו ומשאביו החומריים של החולה

הזנחה - מוגדרת כחסך בצרכים בסיסיים או בשירותים חיוניים (מזון, תרופות, טיפול רפואי, סיוע בתפקוד).

דרכי התמודדות - פנייה לגורמים בקהילה, כגון: עובדת סוציאלית או פקידת סעד, לבדיקת העניין.

רפואת שיניים*

אנשים החולים במחלת אלצהיימר מתקדמת חווים קושי בדיבור ובהבעה של תחושותיהם. כאשר פציינט עם דמנציה סובל מכאב שיניים, הדרך היחידה שלו לבטא כאב במצב זה היא ע"י שינוי התנהגות.

חוסר טיפול בבעיות שיניים עלול להוביל לירידה במשקל, עד למצב שבו יהיה צורך בהזנה מלאכותית ובאשפוז. מכאן נובעת החשיבות של אבחון ודיווח מוקדם על בעיות שיניים. שינויי התנהגות נפוצים הקשורים לבעיות שיניים (בזמן האכילה או מיד לאחר מכן) הם צעקות, בכי, או לחילופין - הסתגרות וחוסר רצון לאכול או לדבר, או כל שינוי התנהגותי אחר מהמקובל אצל פציינט זה. בנוסף לכך, נוכל לראות סימנים רגילים למצוקה דנטאלית בפה, כגון: שברים בשיניים, בגשרים או בתותבות, נפיחות, פצעים וכד'. בכל מקרה של אחד מהמצבים האלו חובה לפנות באופן מיידי לרופא השיניים.

ההתמודדות הרגשית הנובעת מתהליך ההיפרדות האיטי והממושך מאדם קרוב. כאשר המטפלים העיקריים בחולים הם בני זוג מבוגרים, קיים סיכון גדול של המטפל ללקות בדיכאון. התלות של האדם-עם-הדמנציה בו קושרת אותו לבית, מגבילה את צעדיו, אינה מאפשרת לו להתרועע עם חברים ועם מכרים, והוא עלול להיקלע למצב של חוסר מוצא ושל הזנחה עצמית, להם עלולים להתלוות השלכות בריאותיות ונפשיות קשות.

המטפל של האדם עם הדמנציה חייב לשמור על כוחותיו שלו, כדי שיוכל להמשיך לעמוד במשימת הטיפול בבן המשפחה עם הדמנציה, וכדי שיוכל להמשיך לחיות את חייו עם מידה מסוימת של איכות ושמחה. מצב רוחם ובריאותם הטובה של המטפלים ישפיעו על התנהגותם ועל ביטחונם של החולים. תחושות של לחץ וחרדה ישפיעו מיידית על האדם עם הדמנציה.

לפיכך, מטפלים עיקריים חייבים ללמוד לדאוג לעצמם ולהחזיר לעצמם את הכוחות באמצעים פשוטים:

- לקחת פסק זמן ולהקדישו למנוחה ולעשיית דברים למען עצמם - שינה רציפה בלילה, צפייה שקטה בטלוויזיה או יציאה מן הבית לבד.
- להיעזר באנשים אחרים כדי לשוחח, לחלוק את הקשיים, הן עם חברים והן עם בעלי מקצוע (רשויות ועמותות שונות מציעות עזרה ותמיכה נפשית מסובסדת).
- לחלק את עול הטיפול וההשגחה עם בני משפחה נוספים, ילדים ונכדים בוגרים, ולהיעזר בהם כדי לקחת פסק זמן.
- ללמוד להתפשר מעט על איכות הטיפול המוענק לאדם עם הדמנציה, גם אם אינו טוב כמו זה הניתן על ידי בן המשפחה, כדי לאסוף כוחות להמשך המשימה.
- להיעזר במטפלים בשכר.
- לפנק את עצמם מדי פעם במתנה או במשהו אחר מהנה.
- להימנע מהתבודדות, להיפגש עם חברים, לצאת לטיולים, לשמור על תזונה נכונה ועל פעילות גופנית.

סכנת הזנחה והתעללות בחולי האלצהיימר

על פי ממצאי סקר ארצי, שנערך בישראל, כל זקן חמישי בארץ חשוף להתעללות ו/או להזנחה. מחקרים שנערכו בארצות הברית מצביעים על כך, **שחולי דמנציה חשופים להתעללות ולהזנחה פי שניים וחצי יותר מזקנים אחרים**. הפגיעה נגרמת בדרך כלל על-ידי אדם או אנשים החיים בסביבתו הקרובה של הזקן, ובעקבות כך נגרם לו סבל ונזק, ועולה רמת הסיכון לפגיעה בשלומם וביטחונם. התעללות היא התנהגות המתרחשת לאורך זמן ופוגעת באופן פיזי, מיני, נפשי, רגשי וכלכלי.

הירידה הקוגניטיבית ובעיות ההתנהגות הנגרמות בעקבות מחלת האלצהיימר ומחלות דמנטיות דומות מגבירות את הסיכון להתעללות באדם עם הדמנציה ולהזנחתו. עם התפתחות המחלה והירידה ברמת התפקוד גדלים צורכי הטיפול, ההוצאות הכספיות, התלות של האדם עם הדמנציה בסביבה והשפעתה של המחלה על אורח החיים

חלק ג:

זכויות ושירותים

עזרה בטיפול בחולה בבית

עם החרפת המחלה החולה נזקק להשגחה, והמשפחה זקוקה לסיוע בהשגחה. משפחות הזקוקות לסיוע כספי כדי לממן את העזרה יכולות להיעזר **בחוק הביטוח הסייעודי** של הביטוח הלאומי, במקרה שהחולה הנו בגיל פרישה (טרם גיל פרישה יש לפנות לביטוח הלאומי לצורך קבלת גמלת נכות ושירותים מיוחדים). אפשרות אחת היא הכנסת מטפלת מקומית על-פי השעות שהוקצו במסגרת החוק לחולה, או הסתייעות **במרכז יום** ביישובים שבהם הם קיימים. אפשרות נוספת היא **העסקת עובד זר**. יש משפחות שנעזרות תחילה בעובדים של חוק הסייעוד, ובהמשך - כאשר השעות אינן מספיקות, ויש צורך בטיפול ובהשגחה במשך 24 שעות ביממה - הן מכניסות הביתה עובד זר.

חוק ביטוח סיעוד

גמלת סיעוד ניתנת לאנשים שהגיעו לגיל הפרישה, הגרים בבית וזקוקים לעזרת אדם אחר בביצוע פעולות היום-יום, וכן לאנשים הזקוקים להשגחה בבית למען בטיחותם ובטיחות הסובבים אותם. הקצבה נועדה לסייע לקשיש ולבני משפחתו בטיפול בו. הקצבה משולמת לפי 6 רמות זכאות, וכן ניתן לבחור לקבל את הקצבה בכסף וגם בשירותי סיעוד.

תנאי זכאות

לקצבת יעוד יהיה זכאי:

1. תושב ישראל שהגיע לגיל הפרישה
2. מי ששוהה בביתו או בדיר מוגן אשפוז במוסד סיעודי

מאושפזים במוסד סיעודי יוכלו להיות זכאים לגמלה רק אם הם שוהים במחלקה לעצמאיים או לתשושים. השוהים במחלקה סיעודית, המחלקה לתשושי-נפש, בבית חולים גריאטרי או במוסד בו רוב הוצאות האחזקה ממומנות על חשבון גוף ציבורי (משרדי ממשלה, רשויות מקומיות וכדומה) - לא יהיו זכאים לגמלה. זכאי לגמלת סיעוד, המאושפז בבית חולים כללי, יוכל להמשיך ולקבל את הגמלה בבית-החולים במהלך 30 הימים הראשונים לאשפוז בלבד.

3. הכנסותיו אינן עולות על הסכומים הקבועים מראש:

יחיד (אדם שחי לבד), שהכנסתו החודשית עולה על 15,827₪ אינו זכאי לקבל

בטיפול השיניים עצמו רצוי שיהיו נוכחים, בנוסף לרופא השיניים והסייעת, גם מטפל וקרוב משפחה, שיוכלו לדבר עם הפציינט ולהסיח את דעתו מהטיפול. חשובה גם ההתייעצות לפני הטיפול עם הצוות הרפואי והמשפחה כדי להכיר את הפציינט וללמוד את ההתנהגות האופיינית לו.

עקב הקושי של המטפלים וקרובי המשפחה לאבחן בעיות שיניים אני ממליץ להביא את הפציינט לבדיקה ואבחון ראשוני אצל רופא השיניים, רצוי כאשר מחלת האלצהיימר נמצאת בשלב התחלתי-בינוני, שכן אז שיתוף הפעולה טוב יותר. בבדיקה זו ייקבע מצבו הדנטאלי של הפציינט ע"י בדיקה קלינית של רופא השיניים. עקב חוסר שיתוף-פעולה צפוי מצד הפציינט המלצתי לבצע בדיקות, ביקורות שיניים וניקוי אבן באופן תכוף. לסיכום, טיפול שיניים הוא חלק בלתי נפרד משמירה על בריאותו הכללית של הפציינט ושמירה על איכות חייו, ולכן קיימת חשיבות רבה מאד באבחון ובטיפול בבעיות שיניים כבר בשלב הראשון של המחלה.

*באדיבות ד"ר אבישי רייזנר, רופא שיניים, "משען נאות אפקה".

לעיגול לטובת עמותת עמדה:

שם מלא: _____

כתובת דוא"ל: _____

ת.ז של בעל הכרטיס: _____

טלפון נייד: _____

4 ספרות אחרונות של כרטיס אשראי: _____

שם חברת כרטיס האשראי:
ישראלכרט / אמריקן אקספרס / לאומי כארד / Cal

בשם חולי אלצהיימר ומשפחותיהם תודה רבה!

עמותת עמדה

עם ההצטרפות לעיגול לטובה רכישות לא עגולות יעוגלו בכרטיס האשראי לשקל הקרוב והאגורות שייאספו ייתרמו כמלואן לעמותת עמדה. ממוצע התרומה הוא 4 שקלים בחודש.

הקו החם של עמדה:
***8889**

עמותה לחולי דמנציה אלצהיימר ומחלות דומות בישראל לנרד

עמותת עמדה: ת.ד. 8261, רמת גן 52181.
טלפון: 03-5341274, פקס: 03-5341276

אם נקבעה לך קצבת סיעוד ברמה 1 אתה יכול לבחור באחת מהאפשרויות:

- אפשרות ראשונה - טיפול אישי בבית. אתה יכול לקבל 5 חצי שעות בשבוע בעבור טיפול אישי בבית.
- אפשרות שנייה - שירותי סיעוד ללא טיפול אישי בבית. אתה יכול לקבל שירותים לפי בחירתך בשווי 9 יחידות שירות. השירותים הם: ביקור במרכז יום, מוצרי ספיגה, לחצן מצוקה ושירותי כביסה.
- אפשרות שלישית - קצבה בכסף. ניתן לקבל את הקצבה בכסף 1,408 ש"ח לחודש (החל ב-01.01.2020). אם בחרתם לקבל קצבה בכסף - היא תשולם לחשבון הבנק שלכם בחודש שלאחר ביצוע הבחירה.
- אפשרות רביעית - שילוב בין קצבה בכסף לבין שירותי סיעוד. אפשר לקבל קצבה בכסף ושירותי סיעוד בשווי 5.5 יחידות שירות בשבוע. מרכיבי הקצבה, מהם שניתן לבחור, הם:
 - כסף - יחידת שירות שווה ל-256 ש"ח בחודש.
 - טיפול אישי בבית - יחידת שירות שווה לשעת טיפול אחת בשבוע.
 - שירותים נוספים - ביקור במרכז יום, מוצרי ספיגה, לחצן מצוקה ושירותי כביסה.

רמה 2 - קצבת סיעוד נקבעת למי שצבר בין 3.5 ל-4.5 נקודות תלות בבדיקת התפקוד.

אם נקבעה לך קצבת סיעוד ברמה 2 - תקבל 10 שעות טיפול בשבוע. החלפת שעות הטיפול בכסף - אפשר להחליף עד 4 שעות טיפול לקצבה בכסף. כל שעת טיפול שווה ל-204.7 ש"ח בחודש. לדוגמה, אפשר לקבל 6 שעות טיפול בשבוע וגם קצבה בסך 818.8 ש"ח בחודש. אם תעדיפו לקבל חלק מהקצבה בכסף, היא תשולם לחשבון הבנק שלכם בחודש שלאחר ביצוע הבחירה. קבלת שירותי סיעוד - באפשרותך להחליף חלק משעות הטיפול האישי בבית או את כולן בשירותי סיעוד הכוללים: ביקור במרכז יום, מוצרי ספיגה, לחצן מצוקה ושירותי כביסה.

רמה 3 - קצבת סיעוד נקבעת למי שצבר בין 5 ל-6 נקודות תלות בבדיקת התפקוד.

- אם נקבעה לכם קצבת סיעוד ברמה 3 - תקבלו 15 שעות טיפול בשבוע, ואם אתם מעסיקים עובד זר תקבלו 12 שעות שבועיות. החלפת שעות הטיפול בכסף: כל שעת טיפול שווה 204.7 ש"ח בחודש. אפשר להחליף חלק משעות הטיפול בקצבה בכסף באופן הזה:
 - החלפה של עד 4 שעות שבועיות לקצבה בכסף - קצבה בשווי 4 שעות היא 818.8 ש"ח בחודש.
 - החלפה של עד 5 שעות שבועיות לקצבה בכסף - קצבה בשווי 5 שעות היא 1,023.5 ש"ח בחודש. אפשרות זאת מותנית בבדיקה ואישור של עובד סוציאלי מטעם הביטוח הלאומי. לדוגמה, אם אתם מעסיקים מטפל ישראלי תוכלו לקבל 11 שעות טיפול בשבוע וגם קצבה בסך 818.8 ש"ח בחודש. אם תבחרו לקבל חלק מהקצבה בכסף, היא תשולם לחשבון הבנק שלכם בחודש שלאחר ביצוע הבחירה. שימו לב, אם אתם מעסיקים עובד זר, תוכלו לקבל את כל הקצבה בכסף.

- קצבת סיעוד. בנוסף, זוג שגר ביחד (ידועים בציבור או נשואים), לא יהיו זכאים לקבלת קצבת סיעוד אם ההכנסה החודשית המשותפת שלהם עולה על 23,740 ש"ח.
- הוא אינו מקבל קצבה לשירותים מיוחדים לנכים קשים (לנכה שנפגע בעבודה או לנכה כללי) מן המוסד לביטוח לאומי, ואינו מקבל גמלה לטיפול אישי או להשגחה מאוצר המדינה. המקבל גמלה כזאת יבחר בינה לבין גמלת הסיעוד שעל פי חוק ביטוח סיעוד.
- בנוסף, מי שמקבל את ההטבות הבאות ממשרד הביטחון, לא יוכל לקבל גמלת סיעוד מהביטוח הלאומי: הטבה של עזרת הזולת מטעמים רפואיים והטבה של ליווי.
- הוא נמצא זקוק לעזרתו של אדם אחר בביצוע פעולות היום-יום (להתלבש, להתרחץ, לאכול, לטפל בהפרשות, להתהלך בבית וכד'), או נמצא זקוק להשגחה בבית למען בטיחותו ובטיחות הסובבים אותו.

קביעת יכולת התפקוד

הביטוח הלאומי שואף לקבוע את רמת הזכאות על סמך המסמכים שהוגשו, ללא בדיקה של הקשיש בביתו. לכן חשוב מאוד לצרף את כל המסמכים המעידים על התפקוד. אם לא ניתן לקבוע את רמת הזכאות של הקשיש לפי מסמכים בלבד, מעריך סיעודי מטעם הביטוח הלאומי יבקר בבית הקשיש ויבדוק את תפקודו בבית. שימו לב, אם אושרה לכם קצבה לפי מסמכים, ללא בדיקה תפקודית בבית, ואינכם מסכימים עם רמת הזכאות שנקבעה לכם, תוכלו לבקש שיישלח לביתכם מעריך שיבדוק את יכולת תפקודכם.

אילו שירותים יינתנו לזכאי לגמלת סיעוד?

מי שמקבל קצבת סיעוד יכול לשלב בין קצבה בכסף לבין שירותי סיעוד, שיסייעו לו בביצוע פעולות היום-יום ובניהול משק הבית, ויקלו על משפחתו את הטיפול בו ואת ההשגחה עליו.

- טיפול אישי בבית
- ביקורים במרכז יום לקשישים (מופיע בהרחבה בהמשך)
- אספקת מוצרי ספיגה
- לחצן מצוקה
- שירותי מכבסה

שיעורי הגמלה

קיימות 6 רמות זכאות לקצבת סיעוד, שנקבעות לפי יכולת התפקוד של האדם. בכל רמה ניתן לשלב בין קצבה בכסף לבין שירותי סיעוד הכוללים: טיפול אישי בבית, ביקור במרכז יום, מוצרי ספיגה, לחצן מצוקה ושירותי כביסה. הזכאי לגמלה בוחר את סוג השירותים הרצויים לו, אחד או יותר, מתוך סל השירותים הקיים.

להלן פירוט של שש הרמות בהתאם למידת התלות בעזרת הזולת:

רמה 1 - קצבת הסיעוד נקבעת למי שצבר בין 2.5 ל-3 נקודות תלות בבדיקת התפקוד.

רמה 6 - קצבת סיעוד נקבעת למי שצבר בין 9.5 ל-10.5 נקודות תלות בבדיקת התפקוד.

אם נקבעה לכם קצבת סיעוד ברמה 6 - תקבלו 30 שעות טיפול בשבוע, ואם אתם מעסיקים עובד זר תקבלו 26 שעות שבועיות.

החלפת שעות הטיפול בכסף: כל שעת טיפול שווה 204.7 ש"ח בחודש. אתם יכולים להחליף חלק משעות הטיפול בקצבה בכסף באופן הזה:

- החלפה של עד 4 שעות שבועיות לקצבה בכסף - קצבה בשווי 4 שעות היא 818.4 ש"ח בחודש.
- החלפה של עד 10 שעות שבועיות לקצבה בכסף - קצבה בשווי 10 שעות היא 2,047 ש"ח בחודש. אפשרות זאת מותנית בבדיקה ובאישור של עובד סוציאלי מטעם הביטוח הלאומי. לדוגמה: אם אתם מעסיקים מטפל ישראלי תוכלו לקבל 26 שעות טיפול בשבוע וגם קצבה בסך 818.4 ש"ח בחודש. אם תבחרו לקבל חלק מהקצבה בכסף, היא תשולם לחשבון הבנק שלכם בחודש שלאחר ביצוע הבחירה.
- שימו לב, אם אתם מעסיק עובד זר, תוכלו לקבל את כל הקצבה בכסף.
- קבלת שירותי סיעוד - באפשרותכם להחליף חלק משעות הטיפול האישי בבית או את כולן בשירותי סיעוד הכוללים: ביקור במרכז יום, מוצרי ספיגה, לחצן מצוקה ושירותי כביסה.

איך בוחרים?

את הבחירה אפשר לבצע באחת מהדרכים הבאות:

- להתקשר למוקד טלפוני *2637 בימים ראשון עד חמישי בין השעות 8:00 - 17:00.
- לבחור את השירותים שאתם רוצים לקבל במחשבון 'בחירת סל שירותים בסיעוד' באתר הביטוח הלאומי, להדפיס את טופס הבחירה שלכם ולשלוח אותו באתר.
- למלא את טופס הבחירה באתר הביטוח הלאומי, לשלוח אותו באתר האינטרנט של הביטוח הלאומי או להגיש אותו בסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום מגוריכם.

בדיקה מחדש כתוצאה מהחמרה במצב הבריאותי

אתם יכולים להגיש בקשה להיבדק פעם נוספת, אם חלה החמרה במצבכם הבריאותי מאז הבדיקה הקודמת, או אם נקבעה לכם קצבת סיעוד לתקופה זמנית שעומדת להסתיים. שימו לב, אם אתם מגישים בקשה לבדיקה מחדש, רמת הזכאות שלכם יכולה לגדול או להישאר ללא שינוי, אך בכל מקרה היא איננה תופחת.

אם תיקבע לכם רמת זכאות גבוהה יותר, תתחילו לקבל אותה מהיום השמיני שלאחר הגשת הבקשה לבדיקה מחדש. יש להגיש בקשה לבדיקה מחדש ולצרף את המסמכים הרפואיים המצביעים על השינויים שחלו במצבכם הבריאותי. את הטופס ניתן למלא ולשלוח באתר האינטרנט של הביטוח הלאומי או להגיש אותו לסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום מגוריכם.

שימו לב, אם אתם מקבלים קצבה ברמה הגבוהה ביותר (רמה 6), אינכם יכולים להגיש בקשה לבדיקה חוזרת.

- קבלת שירותי סיעוד - באפשרותך להחליף חלק משעות הטיפול האישי בבית, או את כולן, בשירותי סיעוד הכוללים: ביקור במרכז יום, מוצרי ספיגה, לחצן מצוקה ושירותי כביסה.

רמה 4 - קצבת סיעוד נקבעת למי שצבר בין 6.5 ל-7.5 נקודות תלות בבדיקת התפקוד**או שצבר 6 נקודות לפני 1.11.2018.**

אם נקבעה לכם קצבת סיעוד ברמה 4 - תקבלו 20 שעות טיפול בשבוע, ואם אתם מעסיקים עובד זר תקבלו 17 שעות שבועיות.

החלפת שעות הטיפול בכסף: כל שעת טיפול שווה 204.7 ש"ח בחודש. אפשר להחליף חלק משעות הטיפול בקצבה בכסף באופן הזה:

- החלפה של עד 4 שעות שבועיות לקצבה בכסף - קצבה בשווי 4 שעות היא 818.8 ש"ח בחודש.
- החלפה של עד 7 שעות שבועיות לקצבה בכסף - קצבה בשווי 7 שעות היא 1,433 ש"ח בחודש. אפשרות זאת מותנית בבדיקה ובאישור של עובד סוציאלי מטעם הביטוח הלאומי. לדוגמה, אם אתם מעסיקים מטפל ישראלי תוכלו לקבל 15 שעות טיפול בשבוע וגם קצבה בסך 818.8 ש"ח בחודש. אם תבחרו לקבל חלק מהקצבה בכסף, היא תשולם לחשבון הבנק שלכם בחודש שלאחר ביצוע הבחירה.
- שימו לב, אם אתם מעסיקים עובד זר, תוכלו לקבל את כל הקצבה בכסף.
- קבלת שירותי סיעוד - באפשרותכם להחליף חלק משעות הטיפול האישי בבית או את כולן בשירותי סיעוד הכוללים: ביקור במרכז יום, מוצרי ספיגה, לחצן מצוקה ושירותי כביסה.

רמה 5 - קצבת סיעוד נקבעת למי שצבר בין 8 ל-9 נקודות תלות בבדיקת התפקוד.

אם נקבעה לכם קצבת סיעוד ברמה 5 - תקבלו 25 שעות טיפול בשבוע, ואם אתם מעסיקים עובד זר תקבלו 21 שעות שבועיות.

החלפת שעות הטיפול בכסף: כל שעת טיפול שווה 204.7 ש"ח בחודש. אתם יכולים להחליף חלק משעות הטיפול בקצבה בכסף באופן הזה:

- החלפה של עד 4 שעות שבועיות לקצבה בכסף - קצבה בשווי 4 שעות היא 818.8 ש"ח בחודש.
- החלפה של עד 9 שעות שבועיות לקצבה בכסף - קצבה בשווי 9 שעות היא 1,844 ש"ח בחודש. אפשרות זאת מותנית בבדיקה ובאישור של עובד סוציאלי מטעם הביטוח הלאומי. לדוגמה, אם אתם מעסיקים מטפל ישראלי תוכלו לקבל 21 שעות טיפול בשבוע וגם קצבה בסך 818.8 ש"ח בחודש. אם תבחרו לקבל חלק מהקצבה בכסף, היא תשולם לחשבון הבנק שלכם בחודש שלאחר ביצוע הבחירה.
- שימו לב, אם אתם מעסיקים עובד זר, תוכלו לקבל את כל הקצבה בכסף.
- קבלת שירותי סיעוד - באפשרותכם להחליף חלק משעות הטיפול האישי בבית או את כולן בשירותי סיעוד הכוללים: ביקור במרכז יום, מוצרי ספיגה, לחצן מצוקה ושירותי כביסה.

הגמלה הופחתה עקב הכנסות - זכאים ל-50% הנחה בעבור 400 קוט"ש ראשונים בתשלום חשבון החשמל. ההנחה ניתנת באופן אוטומטי. שימו לב, שחשבון החשמל חייב להיות על שם הזכאי, ובתעריף ביתי בלבד. אם ההנחה לא ניתנה, יש ללכת עם האישור מהביטוח הלאומי - על כך שהאדם מקבל קצבת סיעוד - לחברת החשמל כדי לקבל את ההנחה.

● **הנחה בארנונה** - מקבלי גמלת סיעוד זכאים להנחה במסי ארנונה. גובה ההנחה נקבע על ידי הרשות המקומית. גם הנחה זו ניתנת באופן אוטומטי. אם ההנחה לא ניתנה, יש ללכת עם האישור - שהאדם מקבל קצבת סיעוד - לעירייה כדי לקבל הנחה בארנונה.

● **הטבה במים** - מקבלי גמלת סיעוד ברמה 3 ומעלה, וכן מי שנקבעה לו גמלה בשיעור הזה, אבל הגמלה הופחתה עקב הכנסות, זכאים לכמות מים נוספת של עד 3.5 מ"ק לחודש בתעריף הנמוך. גם גמלה זו ניתן לקבל באופן אוטומטי. אם ההנחה לא ניתנה, צריך לקחת את האישור של הביטוח הלאומי - על כך שהאדם מקבל קצבת סיעוד - וללכת אתו לחברת המים. כתובת המגורים של הזכאי צריכה להיות מעודכנת במשרד הפנים.

למידע נוסף על הנחות והטבות:

https://www.btl.gov.il/benefits/Long_Term_Care/Pages/default.aspx

גמלת נכות וקצבת שירותים מיוחדים

כאשר החולה בדמנציה **צעיר מגיל פרישה** הוא יכול להיעזר בגמלת נכות ובקצבת שירותים מיוחדים.

גמלת נכות

מה התנאים לקבלת קצבת נכות?

לקצבת נכות זכאים תושבי ישראל שמלאו להם 18 שנים, ועדיין לא הגיעו לגיל פרישה, עקב ליקוי גופני, שכלי או נפשי הנובע ממחלה, מתאונה או ממום מלידה.

תנאי הזכאות לקצבת נכות כללית הם:

- אתם תושבי ישראל.
- מלאו לך 18 שנים, ועדיין לא הגעת לגיל פרישה.
- אינכם עובדים, או שהכנסתכם כשכירים או כעצמאים נמוכה מ-60% מהשכר הממוצע 6,331 ₪ (החל ב- 01.01.2020)
- אישה נשואה, שאינה עובדת, תיבדק כעקרת בית, אם לא עבדה 12 חודשים רצופים, או 24 חודשים לא רצופים ב-48 החודשים, שקדמו ליום הגשת התביעה או שקדמו ליום הפסקת העבודה - אם הפסקת העבודה הייתה לאחר הגשת התביעה.
- רופא מטעם הביטוח הלאומי קבע לכם נכות רפואית בשיעור של 60% לפחות, או בשיעור של 40% לפחות, אם יש לכם כמה ליקויים רפואיים, ועל ליקוי מסוים

בדיקה מחדש למי שנקבעה תקופת זכאות זמנית: אם אושרה לכם זכאות זמנית לקצבת סיעוד, אתם יכולים להגיש בקשה לבדיקה חוזרת לפני תום תקופת הזכאות. עד גיל 79 - כחודשיים לפני תום תקופת הזכאות הזמנית תישלח אליכם הודעה על סיום זכאותכם. אם אתם סבורים, שלא חל שיפור במצבכם התפקודי, אתם מתבקשים לפנות אל הביטוח הלאומי בכתב או באמצעות האתר בבקשה להמשיך את זכאותכם לגמלה. הביטוח הלאומי יבדוק את בקשתכם וישלח אליכם הודעה על החלטתו. מומלץ לשלוח את מכתב הבקשה כחודש ימים לפני סיום הזכאות הזמנית.

מגיל 80 ומעלה - לפני תום תקופת הזכאות הזמנית יישלח לביתכם איש מקצוע (אחות או פיזיותרפיסט) כדי לבדוק את המשך זכאותכם לקצבה. אין צורך שתגישו בקשה לבדיקה חוזרת.

ערעור על החלטות המוסד לביטוח לאומי

אם אינכם מסכימים עם רמת הזכאות שנקבעה לכם, או שתביעתכם לקצבת סיעוד נדחתה, אתם יכולים לערער על ההחלטה. את הערעור ניתן להגיש לוועדה מייצעת או לבית הדין לעבודה. שימו לב, כתוצאה מהערעור רמת הזכאות שלכם יכולה לגדול או להישאר ללא שינוי, אך בכל מקרה היא איננה תופחת. הוועדות מתקיימות בשלושה אזורים - בצפון, במרכז ובדרום.

הוועדה המייצעת מורכבת מרופא ומאחות שאינם עובדי הביטוח הלאומי. את הערעור לוועדה המייצעת עליכם להגיש לסניף שבו טופלה התביעה, בתוך 60 יום מהיום שקיבלתם את ההודעה על החלטתה. בערעור יש לפרט את הסיבות לערעור ולציין, האם אתם מעוניינים שהדיון ייערך בנוכחותכם (או בנוכחות מישהו מטעמכם), או שהדיון ייערך שלא בנוכחותכם ויסתמך על המסמכים שצורפו לערעור בלבד.

תעודת 'זכאי לגמלת סיעוד'

הביטוח הלאומי שולח תעודת 'זכאי לגמלת סיעוד' לכל האנשים שאושרה להם קצבת הסיעוד. התעודה מזכה את מקבלי קצבת הסיעוד בפטור מתשלום בעבור כניסת מלווה למקום ציבורי. הפטור מתשלום למלווה יינתן רק במקומות שבהם כניסת המלווה אינה מחייבת מתן שירות אישי בעבורו או הקצאת מקום בעבורו, כמו גן חיות או מוזיאון. כדי לקבל את הפטור יש להציג את התעודה.

הנחות נוספות למקבלי קצבת סיעוד

- **הביטוח הלאומי** - הקלה בתשלום דמי הביטוח, בעבור עובד זר במשק בית (החל מ-1.4.2018), למקבל קצבת סיעוד המעסיק עובד זר במשק בית. חיוב דמי הביטוח יחול רק על סכום הקצבה המשולם לכם. כל שכר המשולם בעבור העובד הזר במשק בית מעל לסכום הקצבה (ועד לסכום של 5,500 ₪ לחודש) - פטור מתשלום דמי הביטוח.
- **הנחה בחברת החשמל** - מקבלי גמלת סיעוד ברמה 5 או ברמה 6, וכן מקבלי גמלת סיעוד ברמה 4 שמלאו להם 90 שנים, וכן מי שנקבעה להם גמלה בשיעור זה, אבל

- נקבעה לכם נכות רפואית בשיעור של 25% לפחות.
- נקבע, שעקב נכותכם אינכם מסוגלים לעבוד או יכולתכם להשתכר ירדה ב-50% לפחות, ונקבעה לכם דרגת אי-כושר באחד מהשיעורים האלה: 60%, 65%, 74% או 100%.

איך מגישים תביעה

- כדי לקבל קצבת נכות יש למלא טופס תביעה לקצבת נכות ולצרף מסמכים רפואיים, אישורים על עבודה ושכר ממקומות העבודה, וכל מסמך שיש בו כדי להוכיח את הזכאות לקצבה. על **עובד עצמאי** להצהיר במחלקת הביטוח והגבייה בסניף הביטוח הלאומי על השינויים בעבודתו ובהכנסותיו עקב הנכות, ולהגיש את השומות האחרונות שבידיו. את התביעה והמסמכים ניתן לשלוח באחת מהדרכים הבאות:
- נציג שירות בטלפון *3928 - מסייע במילוי התביעה ושליחת המסמכים.
 - מילוי טופס תביעה מקוון באתר הביטוח הלאומי ושליחתו בצירוף המסמכים אונליין.
 - מילוי טופס תביעה באופן ידני, ושליחתו בצירוף המסמכים באמצעות אתר האינטרנט.
 - הגשת התביעה והמסמכים בדואר, בפקס או בתיבת השירות של הסניף לפי מקום המגורים.

סכומי קצבת הנכות

סכום קצבת הנכות החודשית הוא בהתאם לדרגת אי הכושר שנקבעה לכם:

- דרגה מלאה (100% או 75%) - קצבה חודשית מלאה בסך 3,321₪
- דרגה חלקית בשיעור 74% - קצבה חודשית חלקית בסך 2,242₪
- דרגה חלקית בשיעור 65% - קצבה חודשית חלקית בסך 2,027₪
- דרגה חלקית בשיעור 60% - קצבה חודשית חלקית בסך 1,908₪

תוספת בעבור ילדים

התוספת משולמת בעבור שני הילדים הראשונים, שעונים על אחד מהתנאים האלה:

- עדיין לא מלאו להם 18 שנים.
- הם משרתים בצבא או בשירות לאומי, ועדיין לא מלאו להם 24 שנים.
- הם עונים להגדרת 'ילד' על פי חוק ביטוח זיקנה.
- סכום התוספת בעבור הילדים הוא בהתאם לדרגת אי הכושר שנקבעה לכם:
 - דרגה מלאה (100% או 75%) - סכום התוספת הוא 954₪.
 - דרגה חלקית בשיעור 74% - סכום התוספת 706₪.
 - דרגה חלקית בשיעור 65% - סכום התוספת 620₪.
 - דרגה חלקית בשיעור 60% - סכום התוספת 572₪.

תוספת בעבור בן/בת זוג

התוספת משולמת בעבור בן/ בת זוג שעונים על שני התנאים האלה:

- סכומי ההכנסה של בן/ בת הזוג הם עד 6,014₪.
- בן/ בת הזוג אינם מקבל קצבה אחרת.

- סכום התוספת בעבור בן/ בת זוג הוא בהתאם לדרגת אי הכושר שנקבעה לכם:
 - דרגה מלאה (100% או 75%) - סכום התוספת הוא 1,192₪.
 - דרגה חלקית בשיעור 74% - סכום התוספת הוא 882₪.
 - דרגה חלקית בשיעור 65% - סכום התוספת הוא 775₪.
 - דרגה חלקית בשיעור 60% - סכום התוספת הוא 715₪.

אם יש לכם דרגת אי כושר בשיעור 74% או 65% או 60%, ואתם מרוויחים יותר מ-2,216₪, תהיו זכאים לתוספת מלאה בעבור בן הזוג ו/או הילדים.

ערר על אחוז הנכות הרפואית

מי שנקבעו להם פחות מ-80% נכות רפואית, או דרגת אי-כושר שאינה עולה על 74%, רשאי לערער על אחוז הנכות הרפואית לפני ועדה רפואית לעררים. את הערר יש למסור לסניף המוסד לביטוח לאומי, שבמקום המגורים, בכתב ובצירוף נימוקים, בתוך 60 יום מתאריך קבלת ההודעה הכתובה של המוסד בדבר אחוז הנכות הרפואית. הוועדה הרפואית לעררים רשאית לאשר את אחוז הנכות הרפואית שקבע הרופא המוסמך או לשנותו (להגדילו או להפחיתו). החלטת הוועדה הרפואית לעררים הינה סופית, ואין לערער עליה אלא בשאלות חוק בלבד לפני בית הדין האזורי לעבודה. את הערעור יש למסור לבית הדין בתוך 60 יום מתאריך קבלת ההודעה הכתובה של המוסד בדבר החלטת הוועדה הרפואית לעררים.

ערר על דרגת אי-הכושר

מי שנקבע לגביהם, שלא איבדו מכושרם להשתכר או שאיבדו פחות מ-50% מכושרם להשתכר, וכן מי שנקבעה להם דרגת אי כושר שאינה עולה על 74%, רשאים לערער על דרגת אי הכושר לפני ועדה לעררים. את הערר יש למסור לסניף המוסד לביטוח לאומי, שבמקום המגורים, בכתב ובצירוף נימוקים, בתוך 60 יום מתאריך קבלת ההודעה הכתובה של המוסד על החלטה בדבר דרגת אי הכושר. הוועדה לעררים רשאית לאשר את דרגת אי הכושר שקבע פקיד התביעות או לשנותה (להגדילה או להפחיתה). החלטת הוועדה לעררים הינה סופית ואין לערער עליה, אלא בשאלות חוק בלבד, לפני בית הדין האזורי לעבודה. את הערעור יש למסור לבית הדין בתוך 60 יום מתאריך קבלת ההודעה הכתובה של המוסד בדבר החלטת הוועדה לעררים.

ערעור על החלטות אחרות של פקיד התביעות

על החלטה של פקיד התביעות, שאין עניינה דרגת אי-הכושר, כגון: החלטתו בדבר תקופת העבודה של המבוטח, גילו, השכלתו, הכנסותיו מעבודה או שלא מעבודה - אפשר לערער לפני בית הדין האזורי לעבודה. את הערעור יש למסור לבית הדין בתוך 12 חודשים מתאריך קבלת ההודעה הכתובה של פקיד התביעות בדבר החלטתו.

קצבת שירותים מיוחדים

חולי דמנציה וחולי אלצהיימר, שלקו במחלה לפני גיל פרישה, יכולים לממן את העזרה הנחוצה להם, של אדם אחר בפעולות היומיום (לבישה, אכילה, רחצה, נידודות בבית ושליטה בהפרשות), או את ההשגחה למניעת סכנת חיים לעצמם ולאחרים בעזרת הקצבה לשירותים מיוחדים.

תנאי הזכאות

על המבוטח לעמוד בכל התנאים האלה:

- **הם מבוטחים בביטוח הלאומי, גילם מ-18 עד גיל הפרישה, והם נמצאים בישראל.** אלה שנמצאים בחו"ל - הביטוח הלאומי יוסיף לשלם להם את הקצבה למשך 3 חודשים, אם בסמוך לנסיעתם קיבלו קצבה חודשיים רצופים לפחות. אם הם יצאו לחו"ל לטיפול רפואי או לצורך עבודה, של החולה או של בן הזוג, מטעם מעסיק ישראלי - רשאי הביטוח הלאומי, לפי שיקול דעתו, להוסיף ולשלם את הקצבה עד 24 חודשים (מחודש היציאה לחו"ל). מי שנמצאים בחו"ל בשליחות המדינה, כגון בשליחות של משרד החוץ, ימשיכו לקבל את הקצבה גם לאחר שעברו 24 חודשים, ללא הגבלה, ובהתאם לקריטריונים שנקבעו.

המשך תשלום קצבה לאחר גיל הפרישה - מי שהגיעו לגיל פרישה אינם זכאי לקצבה, אלא אם הגישו תביעה לשירותים מיוחדים לכל המאוחר עד 6 חודשים לאחר גיל הפרישה, ורופא הביטוח הלאומי קבע להם זכאות לקצבה לשירותים מיוחדים בתקופה שלפני גיל הפרישה. מי שנמצאו זכאים לקצבה לשירותים מיוחדים בזמן הגיעם לגיל הפרישה - ימשיכו לקבל את הקצבה לאחר גיל הפרישה, כל זמן שהם עונים על תנאי הזכאות.

- **הם מקבלים קצבת נכות מן הביטוח הלאומי** ונקבעה להם על ידי הביטוח הלאומי נכות רפואית בשיעור של 60% לפחות (לעניין שירותים מיוחדים), או הם אינם מקבלים קצבת נכות, אך נקבעה להם על-ידי הביטוח הלאומי נכות רפואית בשיעור של 75%, ובתנאי שהם עונים גם על התנאים האלה: הם אינם מקבלים קצבה מיוחדת לנפגעי עבודה מהביטוח הלאומי, ואינם מקבלים תשלום בעבור טיפול אישי או בעבור עזרה בבית על-פי חוק כלשהו. הכנסתם החודשית מעבודה אינה עולה על 5 פעמים השכר הממוצע - 52,755 ₪. (החל ב- 01.01.2020).

- **מי שמקבלים הטבות על-פי הסכם הניידות** יהיו זכאים גם לקצבה לשירותים מיוחדים, בתנאי שוועדה רפואית של משרד הבריאות קבעה להם מוגבלות בניידות בשיעור של 100%, או שהם זקוקים לכיסא גלגלים ומשתמשים בו, או שהם מרותקים למיטה. לבעלי רכב קיים תנאי נוסף: בתנאי שהקצבה לשירותים מיוחדים נקבעה להם בשיעור של 100% לפחות.

- **הם אינם נמצאים במוסד שניתנים בו שירותי רפואה, סיעוד או שיקום.**

אופן הגשת התביעה

אילו מסמכים צריך להגיש?

- מסמכים רפואיים - סיכומי מחלה או כל מסמך רפואי אחר, המפרטים את כל המחלות הכרוניות, הטיפולים והתרופות.
- תלוש שכר של חצי השנה האחרונה - למי שהחליפו מקום עבודה בשנה האחרונה.
- ייפוי כוח - אם מגישי התביעה והחתומים עליה אינם תובעי הקצבה עצמם, יש למלא את סעיף 2 בטופס התביעה ולצרף ייפוי כוח, צו אפוטרופוס או פסק דין.

איך שולחים את המסמכים?

את התביעה והמסמכים ניתן לשלוח באחת מהדרכים הבאות:

- נציג שירות בטלפון *3928 - מסייע במילוי התביעה ושליחת המסמכים
- מילוי תביעה מקוונת באתר ושליחתו בצירוף המסמכים הנוספים אונליין
- מילוי תביעה באופן ידני ושליחתה, בצירוף המסמכים הנוספים באמצעות אתר האינטרנט
- הגשת התביעה והמסמכים בדואר, בפקס או בתיבת השירות של הסניף לפי מקום המגורים

לאחר הגשת התביעה, במידת הצורך, תוזמנו לבדיקה בוועדה רפואית, ובמקרה של מצב רפואי קשה - התביעה תטופל במסלול מהיר. תוכל לקבל שירותי ייעוץ והכנה לוועדות הרפואיות בחינם במרכז י"ד מכוונת'.

מסלול מהיר לבעלי מוגבלויות קשות

כדי להקל על אנשים עם נכות קשה ולקצר את זמן הטיפול בתביעותיהם, הוחלט על תהליך טיפול למבוטחים עם מוגבלויות קשות במסלול מהיר. מבוטחים עם מוגבלות קשה שייבדקו במסלול המהיר:

- חולים במחלה ממארת הנמצא בשלבי טיפול אקטיבי במחלה או חלילה במצב סופני
- חולי A.L.S. המקבלים טיפול ב-RILUTEK
- חולים בשחפת קשה
- מבוטחים בשנה הראשונה לאחר השתלות: כליה, לב, ריאות, כבד, לבלב או מח עצם
- חולים במחלות קשות או זיהומיות, המקבלים טיפולים פעילים.
- חולים במחלת דיסאוטונומיה משפחתית

במקרים אלה יחליט הרופא בסניף אם הטיפול יהיה במסלול המהיר, ואם נדרשת נוכחות של מבקש הקצבה לצורך קבלת החלטה. התביעות במסלול המהיר יקבלו עדיפות בטיפול, והביטוח הלאומי ישתדל לסיים את הטיפול בתביעה בתוך 30 ימים מיום קבלת התביעה.

שיעורי הקצבה

סכום הקצבה לשירותים מיוחדים נקבע בהתאם למידה שבה אתה זקוק לעזרה בביצוע פעולות היומיום.

למידע על הנחות והטבות למקבלי קצבת נכות:

www.btl.gov.il/AllRights/Pages/mosdot.aspx

ניתן לקבל פרטים מלאים ועדכניים על קצבאות ביטוח לאומי דרך מרכז המידע של הביטוח הלאומי בטלפון *6050.

זכויות ניצולי שואה חולי אלצהיימר או דמנציה

לגבי זכויות של ניצולי שואה מומלץ להתקשר למשרד לשוויון חברתי *8840 או לעמותת 'אביב לניצולי שואה' *5711

להלן מובא מידע על חלק מהזכויות להן זכאים ניצולי שואה, שהם חולי אלצהיימר או דמנציה. המידע מובא מתוך אתר עמותת 'אביב לניצולי שואה': <http://avivshoa.co.il>

הכרה בדמנציה לניצולי שואה

ניצולי שואה המוכרים לפי חוק נכי רדיפות הנאצים ומוגדרים כניצולים מ'המעגל הראשון', או בקרן סעיף 2 של ועידת התביעות (ומקבלים השלמה חודשית מהאוצר) או כיוצאי מחנות וגטאות במסגרת חוק ההטבות, או כעובדי כפייה/ילדים שהתלוו לעבודות כפייה, הסובלים מירידה קוגניטיבית או שיטיון (דמנציה) - זכאים לקבל הכרה במחלה. ניצולי 'המעגל הראשון' הנם ניצולים ששהו במחנות השמדה, במחנות ריכוז וגטאות, וניצולים שחיו חיי סתר או בזהות בדויה באזור שנכבש או סופח בידי גרמניה, או שעבדו עבודות כפייה/התלוו כילדים לעבודות כפייה, או ששהו במחנות עבודה בסיביר.

ההכרה הינה בשיעור של 1/4 על חשבון רדיפות הנאצים, כלומר 25% נכות, ומביאה להגדלת הקצבה החודשית המתקבלת מהרשות לזכויות ניצולי השואה במשרד האוצר. על הבקשה להכרה לכלול חוות דעת של גריאטר/פסיכו-גריאטר ובה אבחון של דמנציה או תוצאות מבחן מנטאלי המצביעות על ירידה קוגניטיבית. הכרה במחלה זו עשויה גם לאפשר קבלת החזר של חלק מההוצאות הרפואיות הקשורות המחלה:

- השתתפות במימון אחזקת מטפל ישראלי בסך של 740 ש"ח בחודש (מותנה בזכאות לגמלת סיעוד מהביטוח הלאומי).
- השתתפות במימון אחזקת מטפל זר בסך של 1000 ש"ח בחודש.
- השתתפות במימון אשפוז במוסד סיעודי בסך 1400 ש"ח בחודש.
- החזר הוצאות על קניית מוצרי ספיגה בסך 180 ש"ח בחודש.

לאחר שהרשות הכירה במחלה, יש להגיש בקשה נפרדת להשתתפות בהוצאות הרפואיות למוכרים בדמנציה.

מפורטות מטה זכויות, אשר אינן ספציפיות לניצולי שואה שחולים באלצהיימר או בדמנציה, אלא נוגעות לכלל ציבור ניצולי השואה.

עזרה במימון מטפל/ת בשווי תשע שעות שבועיות

תנאי זכאות:

- מי שמוכר כניצול שואה ע"י אחד הגופים הרשמיים: הרשות לזכויות ניצולי השואה או ועידת התביעות וה-BEG (בכפוף לאישור הגורמים המממנים).

ישנן שלוש רמות זכאות לקצבה:

- קצבה בשיעור 50% - משולמת למי שזקוקים לעזרה רבה בעשיית רוב פעולות היומיום ברוב שעות היממה, או מי שזקוקים להשגחה מתמדת. סכום הקצבה 1,427 ש"ח.
- קצבה בשיעור 112% - משולמת למי שזקוקים לעזרה רבה בעשיית כל פעולות היומיום ברוב שעות היממה. סכום הקצבה 3,334 ש"ח.
- קצבה בשיעור 188% - משולמת למי שתלויים לחלוטין באדם אחר בעשיית כל פעולות היומיום בכל שעות היממה. סכום הקצבה 5,341 ש"ח.

תוספת לנכה מונשם

לנכה מונשם משולמת תוספת לקצבה בסך 1,850 ש"ח.

ערעור על החלטת המוסד לביטוח לאומי

ערעור לוועדת עררים לשירותים מיוחדים יכולים להגיש מי שאינם שבעי רצון מהחלטת המוסד לביטוח לאומי בגלל גובה הקצבה שאושרה להם, או משום שתביעתם נדחתה, וכן אם אינם שבעי רצון מתאריך תחילת הזכאות לקצבה שאושרה להם, ובתנאי שהוא אחד מאלה:

- מקבלי קצבת נכות כללית ובעלי נכות רפואית בשיעור 60% לפחות.
 - אינם מקבלים קצבת נכות כללית ובעלי נכות רפואית בשיעור של 75% לפחות.
 - מי שהיו זכאים לקצבה לשירותים מיוחדים לפני שהגיעו לגיל פרישה.
- ערר מנומק בכתב יש להגיש בתוך 90 יום מיום שהתקבל מכתב ההחלטה. את הערר יש להגיש בסניף המוסד לביטוח לאומי הקרוב למקום המגורים.
- ערעור לוועדה רפואית לעררים בנכות כללית יכולים להגיש בתוך 30 יום, מי שתובעים קצבה לשירותים מיוחדים ואינם בעלי נכות רפואית בשיעורים המזכים בקצבה כמפורט למעלה.
- ערעור לבית הדין לעבודה יכולים להגיש מי שתביעתם נדחתה בגלל הוראות חוק או תקנות בלבד. ערעור לבית הדין האזורי לעבודה יכולים להגיש גם מי שאינם שבעי רצון מהחלטת ועדת עררים. את הערעור יש להגיש לבית הדין בתוך 60 יום מיום שהתקבל מכתב ההחלטה.

סיוע משפטי

אם החלטת לערער על החלטת המוסד לביטוח לאומי לפני בית הדין האזורי לעבודה, כאמור, אתם רשאים לבקש סיוע משפטי חינם מהלשכות לסיוע משפטי שעל יד משרד המשפטים. את הבקשה לסיוע עליכם להגיש על גבי טופס מיוחד בלשכה לסיוע משפטי שבאזור מגוריהם. בכל הגשת בקשה לקבלת קצבה מהביטוח הלאומי יש לצרף חוות דעת מעודכנת של רופא משלושת החודשים האחרונים.

סולם בקהילה:

עד 50 שעות סיעוד לפרק זמן של עד חודשיים באמצעות חברות/עמותות סיעוד. במידה וניצולים יוכרו בפרק זמן זה ע"י חוק הסיעוד - זכאותם לשעות סיעוד תיפסק מיידית עם עדכון הקרן. תנאי זכאות:

- ניצולי שואה המוכרים ע"י הרשות לזכויות ניצולי השואה במשרד האוצר
 - שאינם מקבלים:
 - חוק סיעוד מהביטוח הלאומי
 - קצבת שירותים מיוחדים
 - שעות עזרה לזולת ממשרד הביטחון
 - הכנסתם החודשית האישית אינה עולה על 10,038 ₪ ברוטו ליחיד בחודש, לא כולל רנטות ותגמולים בגין נרדפות בלבד
 - עמידה בקריטריונים רפואיים/ סוציאליים
- לבדיקת הזכאות יש לפנות לעו"ס בקופת החולים יחד עם דו"ח רפואי החתום ע"י הרופאה.

מרכזי יום

מרכזי היום הוקמו במטרה לספק שירותים ופעילויות המיועדים לזקנים מוגבלים ותשושי נפש, כדי לשפר את איכות חייהם ולהקל על העומס של בני משפחתם. זקנים המבקרים במרכזי היום נהנים ממפגש עם גברים ונשים בני גילם ומפעילויות, שמטרתן להנעים את זמנם ולעודד אותם לעסוק בפעילויות חברתיות, גופניות, קוגניטיביות ויצירתיות. מרכזי היום מיועדים בראש ובראשונה לזקנים הסובלים מירידה תפקודית, ונועדו לאפשר לזקן ולבני משפחתו ליהנות משירותים תומכים, לדחות ואף למנוע את הוצאתו של הזקן למסגרת מוסדית, ולאפשר לו להזדקן בביתו ובסביבתו הטבעית. המרכזים משמשים כמסגרות חברתיות עם דגשים בריאותיים וטיפוליים ומופעלים באמצעות העמותות המקומיות למען הזקן, בפיקוח השירות לזקן במשרד הרווחה. קיימים מרכזים נפרדים לזקנים הסובלים מירידה מנטאלית (תשושי נפש), או מרכזים המשלבים אנפים מיוחדים לאוכלוסייה זו. כמו כן קיימת תוכנית המשלבת שירותים שיקומיים לצד השירותים החברתיים, בשיתוף פעולה עם משרד הבריאות ועם קופות החולים. ישנם מרכזים הפועלים בין 8:00 ל-13:00, ישנם הפועלים עד 15:00, ויש כאלה הפתוחים עד 19:00 בתוספת תשלום.

מרכז היום משמש גם את כלל הזקנים בקהילה כמוקד שירותים ופעילות חברתית במהלך כל שעות היום. הפנייה למרכז היום נעשית באמצעות העובדות הסוציאליות ביחידות לשירותים חברתיים שברשויות המקומיות. התשלום למרכזי היום יכול להתבצע דרך חוק סיעוד או באופן פרטי.

שירותים הניתנים במרכז היום**שירותים אישיים:**

הסעה למרכז היום וחזרה, ארוחות בוקר וצהריים, ובחלק מהמרכזים גם: רחצה,

● מי שהוגדרו כסיעודיים לפי רמות 4, 5, ו-6, וכן מי שהוגדרו ברמה 3 בניקוד תלות 6. לתשומת לבכם - מבחן ההכנסה הקובע בהטבה זו בלבד: לפי הקריטריונים של הביטוח הלאומי, ולא לפי תקרת ההכנסה מטעם הקרן לרווחה, כך שמי שזכאי למחצית השעות, בשל הכנסות גבוהות, לא יהיה זכאי לתוספת 9 השעות מהקרן לרווחה. מהי תקרת ההכנסה לפי חוק הסיעוד ניתן לבדוק במוסד לביטוח לאומי. או: מי שזכאי לקצבת שר"מ (שירותים מיוחדים) בהיקף 112% או 188%. או: מי שזכאי לשעות 'עזרה לזולת' מטעם משרד הביטחון בהיקף 66 שעות חודשיות לפחות.

כפי שצוין לעיל, האפשרות לקבלת תוספת 9 שעות סיעוד שבועיות אפשרית גם במקרים של מי שמקבלים שעות סיעוד במסגרת 'שירותים מיוחדים' או במסגרת שעות 'עזרה לזולת'. בשני המקרים הללו שמות הניצולים אינם מועברים לקרן לרווחה, ויש צורך בהגשת בקשה לצורך קבלת ההטבה. יש לשים לב, שבמקרים אלה אין מבחן הכנסה של הביטוח הלאומי, עליו נסמכו לצורך אישור תוספת 9 שעות סיעוד שבועיות, ולכן במקרים אלה יש להגיש גם את הטופס המתייחס להכנסות.

כיום ההטבה ניתנת באופן אוטומטי למי שהוגדרו ע"י המוסד לביטוח לאומי כזכאי גמלת סיעוד מקסימלית, כמפורט בסעיף 2 לעיל. מעכשיו, כל ניצולי השואה המקבלים גמלת סיעוד, וזכאים לתוספת 9 שעות סיעוד שבועיות יקבלו את התוספת ללא צורך בהגשת בקשה.

פרטי הזכאים מועברים אחת לחודש לקרן לרווחה. לבדיקת הזכאות ניתן לפנות לקרן. ניצולים המקבלים מהמוסד לביטוח לאומי את חוק הסיעוד באמצעות גמלה מלאה בכסף: לקבלת התשלום יש לפנות לוועידת התביעות ישירות בטלפון 03-5194401.

סיעוד קצר-מועד לאחר השחרור מבית חולים:

עד ל-50 שעות סיעוד, לפרק זמן של עד חודשיים, באמצעות חברות/ עמותות סיעוד. אם ניצולים יוכרו בפרק זמן זה ע"י חוק הסיעוד - זכאותם לשעות סיעוד תיפסק מיד עם עדכון הקרן. זכאים לסיוע:

- ניצולי שואה המוכרים ע"י הרשות לזכויות ניצולי השואה במשרד האוצר
 - שאינם מקבלים:
 - חוק סיעוד מביטוח לאומי
 - קצבת שירותים מיוחדים
 - שעות עזרה לזולת ממשרד הביטחון
 - הכנסתם החודשית האישית אינה עולה על 10,038 ₪ ברוטו ליחיד בחודש, לא כולל רנטות ותגמולים בגין נרדפות בלבד.
 - מי שעומדים להשתחרר מאשפוז מבית החולים (אפילו יומי)
 - המלצה מעו"ס של בית החולים לסיוע
- לתשומת לבכם - לבדיקת זכאות יש לפנות לעו"ס בבית החולים בזמן האשפוז!

תספורת, מניקור, פדיקור ושירות כביסה.

שירותים מקצועיים:

פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק, פעילות גופנית, בדיקת אחות, מתן תרופות, קשר עם עובדת סוציאלית וייעוץ גריאטרי לזקן ולמשפחתו.

שירותים חברתיים:

חוגים, הרצאות ושיחות מונחות, מלאכת יד, סרטים, משחקים, טיולים ומסיבות, גינון.

עובד זר

ישנן משפחות שיעדיפו להשתמש בשירותי עובד זר. הבחירה תלויה ביכולות של כל משפחה ובהעדפותיה - האם נוחה להם אפשרות להימצאות תמידית של אדם נוסף בבית? האם יש להם אפשרות לשכן את העובד? ועוד. אם המשפחה תהיה מעוניינת באפשרות זו, היא תצטרך לפתוח בהליך להשגת הרישיונות להעסקת העובד. בארץ קיימות סוכנויות רבות העוסקות ביבוא של עובדים לארץ, וכדאי להיעזר בשירותיהן, כיוון שהן בקיאות בהליך מול הרשויות.

קריטריונים למתן היתר להעסקת עובד זר בענף הסיעוד:

שירות זה מאפשר למטופל שאינו שווה במסגרת מוסדית (למעט דיור מוגן) להגיש בקשה לקבלת היתר להעסקת עובד זר סיעודי.

זכאים לכך מטופלים שהגיעו לגיל הפרישה ועומדים באחד מהתנאים האלה:

- צברו 4.5 נקודות במבחן תלות.
 - צברו 4 נקודות במבחן תלות בתוספת ניקוד בודד זכאות להשגחה חלקית.
 - צברו לפחות חצי נקודה בסעיף 'השגחה' במבחן התלות בתוספת ניקוד בודד.
 - על-פי החלטת ועדת ערר של המוסד לביטוח לאומי, שדנה בערעור בנוגע לגמלת סיעוד, אושרה להם זכאות לגמלת סיעוד רמה 5 או גמלת סיעוד רמה 6, גם ללא מבחן תלות.
 - מטופלים מגיל 90 ומעלה יהיו זכאים להיתר העסקה גם אם צברו 4 נקודות בלבד.
- תוצאות בדיקת התלות של המבוטח נמסרות ישירות מהביטוח הלאומי לרשות ההגירה. שימו לב, רשות ההגירה מסתמכת על נקודות התלות שנקבעו על-ידי הביטוח הלאומי. מטופלים שאינם עונים על קריטריונים לביצוע מבחן התלות של הביטוח הלאומי עקב הכנסות גבוהות, רשאים להגיש בקשה לביצוע מבחן להערכת תלות ישירות מאגף הסיעוד.
- מטופל מגיל 18 ועד גיל פרישה:** מטופל שנקבעה לו זכאות לקצבת שירותים מיוחדים במוסד לביטוח לאומי.

הליך הבקשה

יש למלא את טופס הבקשה לקבלת היתר להעסקת עובד זר סיעודי, לצרף את המסמכים הנדרשים (התחייבות מעסיק, הצהרת ויתור סודיות רפואית, אישור על

תשלום, אגרת תשלום, בקשה, צילום תעודת זהות וספח של המטופל) ולשלוח בדואר לאגף ההיתרים בענף הסיעוד. ניתן להיעזר בעובדת סוציאלית מטעם לשכה פרטית להבאה, לתיווך ולטיפול בעובד זר (תאגיד), שיש לה רישיון לעסוק בכך, ושתספק לכם את העובד הזר בהמשך.

אישור הבקשה תלוי בתוצאות מבחן התלות שעורך הביטוח הלאומי. תוצאות מבחן התלות יימסרו ישירות על-ידי המוסד לביטוח לאומי לרשות האוכלוסין וההגירה, ואין צורך לצרף לטפסי הבקשה.

תהליך הגשת בקשה, להעסקת עובדים זרים, בעבור מי שאינו זכאי לגמלת סיעוד עקב הכנסות גבוהות:

קשישים מגיל פרישה ומעלה, המבקשים להעסיק עובדים זרים, ולא נבחנו במבחן תלות של הביטוח הלאומי בשל גובה הכנסותיהם, יופנו באופן ישיר על-ידי היחידה לביצוע מבחן תלות במסגרת הטיפול בבקשה לעובד זר. הליך זה כרוך בתשלום אגרת בקשה. קשישים, כאמור, יהיו זכאים להיתר להעסיק עובד זר, אם הם צברו במבחן זה את הניקוד הנדרש כמפורט לעיל.

האחריות על הסדרת פרטי רישום העובד הזר בלשכה הפרטית מוטלת על המעסיק.

הליך מיוחד להעסקת עובד זר אחרי שחרור מבית חולים

חולים העומדים להשתחרר מבית החולים או ממוסד סיעודי וזקוקים לטיפול סיעודי צמוד לצורך שמירה על הרצף הטיפולי, זכאים לקבלת היתר להעסקת עובד זר, גם אם לא מתקיימים לגביהם תנאי הזכאות הכלליים להעסקת עובד זר בסיעוד. ההיתר ניתן למשך 3 חודשים. ההיתר מאפשר העסקת עובד זר השווה בישראל על-פי חוק. לא ניתן להביא עובד זר מחו"ל על סמך היתר זה. בתום 3 חודשים ניתן להאריך את תוקף ההיתר, בתנאי שמתמלאים תנאי הזכאות הכלליים להעסקת עובד זר בסיעוד.

זכויות ותנאי העסקה של עובדים זרים

חשוב לזכור, כי עובדים זרים המגיעים לישראל זכאים למלוא החוקים הקבועים בחוק העבודה בישראל; במקביל, כל חוק, החל על העובדים במשק הישראלי, חל גם על העובדים הזרים. במקרים רבים אין העובדים הזרים המגיעים לישראל מודעים לזכויותיהם ותנאי העסקתם. עם זאת חשוב מאד להקפיד, שהעובד הזר יקבל את כל התנאים המגיעים לו, לרבות תנאים סוציאליים. רשויות האכיפה בישראל מענישות בחומרה מעסיקים שאינם עומדים בתנאים אלה.

להלן פירוט התנאים והזכויות:

(מומלץ להתעדכן ולקבל פרטים מלאים מול חברת הסיעוד)

לעובד הזר ישולם שכר חודשי, עד ל-9 בכל חודש, בעבור החודש הקודם. שכר זה כולל:

שכר מינימום - עובדים זרים זכאים להשתכר לכל הפחות שכר מינימום.

תשלום בגין שעות נוספות - עובדים זרים זכאים לתשלום גמול שעות נוספות

אפוטרופוסות

בקשה למינוי אפוטרופוס לאדם תוגש במקרה שהוא אינו מסוגל לדאוג לענייניו האישיים, הרפואיים או ענייני הרכוש שלו.

אדם אינו יכול להתמנות לאפוטרופוס, ללא הליך משפטי וללא צו מינוי של בית המשפט לענייני משפחה.

הבקשה למינוי אפוטרופוס יכולה להיות מוגשת לבית המשפט על-ידי בן המשפחה המעוניין להתמנות כאפוטרופוס, או באמצעות עורך-דין מייצג. במידה שבן המשפחה מאושפז בבית החולים, ניתן להסתייע בעו"ס של בית החולים במילוי טופס הבקשה ובהגשתו לבית המשפט, במקרים בהם יש צורך במינוי אפוטרופוס לעניינים רפואיים. ניתן לבקש מינוי קבוע או זמני.

הגשת הבקשה

יש למלא טופס בקשה ותצהיר באתר האינטרנט של הרשות השופטת.

יש לאמת את התצהיר בפני עו"ד או בעל סמכות בבית המשפט.

מומלץ לצרף לבקשה תעודות רפואיות, ערוכות כדין, המעידות על מצבו הנפשי ו/או הרפואי של האדם שמבוקש למנות לו אפוטרופוס.

במקרה שבית המשפט מורה בהחלטתו להגיש כתב הסכמה של בני המשפחה למינוי המבקש כאפוטרופוס, יש להחתים כל אחד מבני המשפחה על הטופס בפני עובד סוציאלי או בפני מזכירות בית המשפט, ולהגיש את הטפסים החתומים לבית המשפט. יש להגיש את הבקשה בשני העתקים.

ניתן למלא את הטופס, בצירוף המסמכים הנדרשים, ולהגישו למזכירות בית המשפט לענייני משפחה. את הבקשה יש להגיש בבית המשפט, שבתחום סמכותו נמצא מקום מגוריו של האדם שמבקשים למנות לו אפוטרופוס. פתיחת הליך זה כרוכה בתשלום אגרה.

למידע נוסף אפשר להתקשר למרכז המידע של בית הדין לענייני משפחה: 077-2703333. ניתן להוריד את הטפסים הרלוונטיים להגשת אפוטרופוסות על גוף

ורכוש באתר האינטרנט של הרשות השופטת:

https://www.gov.il/he/service/request_to_appoint_guardian

ייפוי כוח

ייפוי כוח מתמשך

ייפוי כוח מתמשך הוא מסמך משפטי המאפשר לכל אדם בגיר (מעל גיל 18), לקבוע כיצד ועל-ידי מי יטופלו ענייניו בעתיד, כאשר לא יוכל לטפל בכך בעצמו, בתנאי שהוא מבין את המשמעות, המטרות והתוצאות של מתן ייפוי הכוח המתמשך.

האדם (הנקרא 'הממנה') בוחר מרצונו, בשלב בו הוא מבין ומסוגל לקבל החלטות ולבצען, מי יטפל בענייניו וכיצד יראו חיו, אם וכאשר מצבו ישתנה לרעה בשל

בעד עבודה בשעות שמעבר לשעות העבודה הרגילות. עובדים זרים בענף הסייעוד, המועסקים בבית המטופל, אינם זכאים לתשלום גמול בעבור שעות נוספות

חופשה שנתית וחופשת מחלה - עובדים זרים זכאים לחופשה שנתית, לתשלום דמי חופשה וכן לתשלום דמי מחלה.

תשלום בעבור היעדרות ביום חג - עובדים זרים זכאים לתשלום עבור 9 ימי חג בשנה, על-פי חגי דתם, או בחגי ישראל, לפי בחירתם. עובדים המועסקים במשכורת חודשית קבועה זכאים לתשלום משכורתם הרגילה, ללא ניכוי ימי היעדרותם עקב החג. עובדים לפי שעות, שנעדרו מעבודתם בשל חג, זכאים לתשלום דמי חגים, אם עמדו בתנאי הזכאות.

גמול בעבור העסקה בזמן המנוחה השבועית או בחג - עובדים זרים זכאים לתשלום גמול בעבור עבודה בימי המנוחה השבועית או בחג.

דמי הבראה - עובדים, שסיימו שנת עבודה אחת, זכאים לתשלום שנתי חד-פעמי של דמי הבראה, כפול מספר הימים, בהתאם לוותק שצברו באותו מקום עבודה: בעבור השנה הראשונה במקום העבודה - 5 ימים בעבור השנה השנייה והשלישית במקום העבודה - 6 ימים בעבור השנה הרביעית ועד העשירית במקום העבודה - 7 ימים

החזר הוצאות נסיעה - בנוסף לשכר העבודה, ישולמו דמי הנסיעה הלוך וחזור למקום העבודה.

ימי אבל - עובדים זרים זכאים לתשלום שכרם אם נעדרו מעבודתם בשל ימי אבל על קרוב משפחה ממדרגה ראשונה.

המעסיק רשאי לשלם את שכרם של העובדים במזומן.

אם העובדים מסכימים, רשאי המעסיק לשלם להם את השכר באמצעות הפקדה של התשלום לחשבון הבנק שלהם, בו רק לעובדים עצמם יש זכויות וייפוי כוח, או בהמחאה בנקאית (צ'ק), בתנאי שניתן לפדות את הצ'ק עד סוף החודש שבעבורו משולם השכר.

המעסיק רשאי, בהסכמת העובדים בכתב ובחתימתם, לשלם עד 10% מהשכר במזון ובמשקאות (למעט משקאות משכרים) המיועדים לצריכה במקום העבודה.

ניתן לקבל פרטים רלוונטיים במרכז שירות ומידע ארצי של רשות האוכלוסין וההגירה *3450. המוקד פועל בימים א'-ה' בין השעות 8:00 עד 12:00. למידע נוסף ולהורדת טפסים למתן היתר להעסקת עובד זר ניתן להיכנס לאתר האינטרנט של רשות האוכלוסין וההגירה בכתובת הבאה: www.gov.il/he/service/nursing_foreign_worker

או בפני בעל מקצוע, ייערך באופן ידני על גבי טופס ד'.

- ייפוי כוח מתמשך רפואי, שנערך בפני עורך דין שעבר הכשרה של האפוטרופוס הכללי, יכול להיערך הן באופן מקוון והן באופן ידני.

הפקדה

הפקדה של ייפוי כוח רפואי בידי הממנה יכולה להתבצע באחת מהדרכים הבאות:

- בשירות חדש - הזדהות חכמה של הממנה באתר ממשל זמין והעלאת מסמך סרוק של ייפוי הכוח רפואי.
- בהגשה, בהתייצבות אישית, של הממנה במחוז הרלוונטי של האפוטרופוס הכללי. הפקדה, בידי מיופה הכוח, של ייפוי כוח רפואי שנערך בשנה האחרונה ונכנס לתוקף לפני שהופקד, תתבצע בהגשה של המסמך באופן אישי בידי מיופה הכוח במחוז הרלוונטי של האפוטרופוס הכללי בצירוף הצהרה על כניסה לתוקף. בכל מקרה, על מיופה הכוח לשמור אצלו את ייפוי הכוח הרפואי המקורי.

מידע נוסף על ייפוי כוח מתמשך באתר משרד המשפטים:

www.gov.il/he/service/continuous_power_of_attorney

למידע נוסף ניתן לפנות אל משרד המשפטים בטלפון 08-6831664

אשפוז סיעודי

בשלב מתקדם של המחלה ייתכן שתחליטו שהפתרון הנכון ביותר עבורכם הוא אשפוז בן המשפחה החולה במוסד מתאים. אשפוז במסגרת סיעודית הוא תהליך המלווה לעתים בתחושות קשות וברגשות אשם. יש לזכור, כי אשפוז אינו בהכרח פתרון רע בעבור החולים ובעבור המשפחה. לעתים הטיפול המקצועי שמקבלים החולים תשושי הנפש טוב יותר מזה שהם יכולים לקבל בבית.

כאשר אתם מתלבטים בשאלה אם לאשפז או לא, כדאי לחשוב על הנקודות הבאות: כיצד המעבר למוסד ישפיע על החולה? האם המעבר ייטיב עם מצבו או שהוא עלול לגרום להידרדרות? מתי כדאי לאשפז? מהו המקום המתאים לאשפוז החולה? איך תוכלו להתמודד עם עלויות האשפוז? אילו משאבים וכוחות נפשיים עומדים לרשות בני המשפחה המטפלים, והאם יוכלו להמשיך לתת טיפול מתאים לחולה ועדיין לשמור על בריאותם הגופנית והנפשית?

כאשר שוקלים את האפשרות לאשפז בני משפחה חולים, יש לערוך ביקור במוסדות אפשריים ולבדוק את הטיפול הניתן, את האווירה, את היחס, את רמת השמירה על הניקיון, אילו שירותים נוספים ניתנים וכד'. ההתרשמות עשויה לעזור למשפחה בקבלת ההחלטה. בנוסף, מומלץ להתייעץ עם אנשי מקצוע, כמו רופא גריאטרי או עובד סוציאלי המכיר את המטופל/ת.

הידרדרות במצבו. הידרדרות במצב יכולה לנבוע כתוצאה מתאונה, ממחלות זקנה (כגון דמנציה), ממוגבלות נפשיות וממוגבלות שכלית העלולות לפגוע בכושר השיפוט של האדם. הדרך לעשות זאת הינה על ידי מינוי של מיופה כוח במסגרת ייפוי כוח מתמשך, שיהיה מוסמך לפעול בשם אותו אדם בעתיד, כאשר לא יוכל עוד לקבל או לבצע החלטות הנוגעות לענייניו בעצמו. לרוב, יבחר הממנה במיופה כוח על סמך יחסי אמון וקרבה עמו (לדוגמא: בן או בת זוג, הורים וילדים), או בשל מומחיותו או ניסיונו המקצועי (לדוגמא: רואה חשבון או עורך דין). הממנה יכול לתת ייפוי כוח מתמשך לכלל ענייניו - האישיים, הרפואיים והרכוש האישי שלו - או רק לחלקם.

עריכת ייפוי הכוח המתמשך והחתימה עליו מתבצעות בפני עורך-דין (או בפני בעל מקצוע, אם הממנה מבקש לערוך ייפוי כוח מתמשך רפואי). בנוסף לחתימת הממנה נדרשת גם חתימת מיופה הכוח. חתימות אלו מהוות הסכמה לתוכן ייפוי הכוח המתמשך.

יש לערוך הבחנה בין שלב העריכה של ייפוי כוח מתמשך לבין הפקדתו

עריכה

- הממנה יערוך ייפוי כוח מתמשך אך ורק בפני עורך-דין שעבר הכשרה של האפוטרופוס הכללי. רשימת עורכי הדין המוסמכים לערוך ייפוי כוח מתמשך נמצאת באתר לשכת עורכי הדין.
- ייפוי כוח מתמשך ייערך על ידי עורך הדין באופן מקוון (דרך מערכת כשרות משפטית Online).

הפקדה

- לאחר עריכת המסמך קיימת חובה להפקיד את ייפוי הכוח המתמשך אצל האפוטרופוס הכללי במשרד המשפטים. עורך הדין, שערך את ייפוי הכוח המתמשך, יבצע הפקדה מקוונת של ייפוי הכוח המתמשך. בשלב סיום העריכה של המסמך במערכת הממוחשבת, על עוה"ד לבחור באיזה אופן יופקד המסמך, בהתאם להחלטת הממנה:
- הפקדה בידי עורך דין - מתבצעת על-ידי שליחת עותק מקורי מקוון דרך המערכת הממוחשבת של האפוטרופוס הכללי, חתום אלקטרונית בידי עורך הדין, שבפניו נערך ונחתם המסמך.
- הפקדה בידי הממנה - מתבצעת בשני שלבים. בשלב הראשון - הפקדה מקוונת בידי עורך הדין, כאמור בסעיף 1. בשלב השני - על הממנה להיכנס לתיק דרך מערכת ההזדהות הממשלתית ולאשר את המסמך שהוגש ע"י עורך הדין במערכת המקוונת.

ייפוי כוח מתמשך רפואי (לעניינים רפואיים בלבד)

עריכה

- ניתן לערוך ייפוי כוח מתמשך לעניינים רפואיים בלבד. ייפוי כוח לעניינים רפואיים יכול להיערך גם בפני עורך-דין שלא עבר הכשרה של האפוטרופוס הכללי, וכן בפני אחד מבעלי המקצוע הבאים: רופא, פסיכולוג, עובד סוציאלי או אח. ייפוי כוח מתמשך רפואי, שנערך בפני עורך-דין שלא עבר הכשרה של האפוטרופוס הכללי

מימון

עלות האשפוז הסיעודי כרוכה בהוצאה גדולה, שלעתים אינה קלה למשפחת החולה. כל אזרח ותושב ישראל יכול לפנות אל משרד הבריאות ולבקש סיוע במימון אשפוז סיעודי.

התנאים לקבלת סיוע המדינה הם:

הסיוע מותנה בהגדרת המטופלים המועמדים לאשפוז כסיעודיים או כתשושי נפש על ידי גריאטר מחוזי בוועדת סיווג מטעם משרד הבריאות ומותנה בהשתתפות המטופלים ובני משפחותיהם בעלות האשפוז בהתאם לחוזר מנכ"ל משרד הבריאות.

מסמכים שיש להגיש בפנייה ראשונית לאשפוז סיעודי באמצעות משרד הבריאות:

- טופס פנייה ראשונית לסידור מוסדי מלא וחתום.
- צילום תעודת זהות של המועמד לאשפוז, כולל ספח הכתובת.
- טופס מידע רפואי - סיעודי - תפקודי עדכני מהחודש האחרון, שמולא על ידי רופא ואחות, לאחר בדיקה של המועמדים לאשפוז.
- מכתב סיכום רפואי מפורט מהמסגרת ממנה מופנים המועמדים או מרופא הקהילה, לרבות סיכומי אשפוזים ("מכתבי שחרור") מהשנה האחרונה. במכתב יוגדרו הבעיות הרפואיות, הטיפולים והבדיקות שנערכו למטופלים לאחרונה וכן מצבם התפקודי הקודם והנוכחי, כפי שהוגדרו על-ידי הגורם המטפל במערכת הבריאות (הערה: הקביעה הסופית של המצב התפקודי-רפואי תהיה על ידי ועדת הסיווג בלשכת הבריאות).
- דו"ח סוציאלי למתן שירותים לזקן, שמולא על ידי העובדים הסוציאליים המכירים את המטופלים ומשפחתם.
- אם המטופלים סובלים מפגיעה בכושר השיפוט, ואינם מסוגלים להבין את נושא האשפוז, ומצויים בידי בן המשפחה צו מינוי אפוטרופוס למטופלים המועמדים לאשפוז, בקשה שהוגשה לבית משפט למינוי אפוטרופוס, מסמך ייפוי כוח לטיפול רפואי, ייפוי כוח מתמשך או משולב שערכו המטופלים, כשעדיין היו מסוגלים להבין בדבר, או מינוי של בן המשפחה או אדם אחר על ידי בית משפט כתומך החלטות למטופלים המועמדים לאשפוז - יש לצרף מסמכים אלה. במקרים מסוימים, או בהתאם לאבחנה, תידרשנה תעודות רפואיות נוספות.

אופן הגשת המסמכים

את המסמכים יש להגיש למחלקה למחלות ממושכות (מחלקה לחולים כרוניים/ מחלקה לגריאטריה/מחלקה למחלות ממושכות) בלשכת הבריאות המשויכת למקום מגוריהם של המועמדים לאשפוז (על פי כתובתם הרשומה בספח תעודת הזהות). את המסמכים ניתן להגיש באופן מקוון, בדוא"ל, בפקס או ידנית במחלקה למחלות ממושכות בלשכה הרלוונטית.

סיווג המועמד לאשפוז

לאחר הגשת הבקשה הראשונית, וכל המסמכים הנדרשים, ייערך ביקור של המטופלים (המועמדים לאשפוז) במקום מגוריהם או במקום הימצאם (אם אינם שוהים בבית), לצורך בחינת סיווגם הרפואי-תפקודי כמזכה לקבלת השירות. הביקור יתבצע על ידי אחות, ולעיתים גם עובד/ת סוציאלי/ת, מטעם לשכת הבריאות. מועד הביקור יתואם מול המטופלים העיקריים או בן משפחה. הפגישה תתקיים בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מ-14 ימי עבודה מיום הגשת כל המסמכים.

לאחר עריכת ביקור זה תדון 'ועדת סיווג' בלשכת הבריאות, הכוללת גריאטר מחוזי ('יו"ר הוועדה'), אח/ות ועו"ס, במצבם של המטופלים על סמך מכלול המידע אודותיהם, ותקבע: אם המטופלים מסווגים כ'סיעודיים' או כ'תשושי נפש'. בהתאם להגדרה זו תיקבע התאמתם למסגרת אשפוז לסיעודיים או לתשושי נפש.

לחילופין, יכולה הוועדה לקבוע, כי המטופלים אינם מוגדרים כ'סיעודיים' או כ'תשושי נפש' מכיוון שמצבם הרפואי-תפקודי מצריך פתרון שונה. במקרים אלו על המטופלים לפנות לגורמים הרלוונטיים. הפונים יעודכנו בהחלטת הוועדה.

ערעור ובחינה מחדש של החלטת ועדת הסיווג

החלטת ועדת סיווג ניתנת לבחינה מחדש עקב כמה נסיבות אפשריות:

- אם חל שינוי במצב הקשישים המצדיק בחינה מחדש של סיווגם, בין אם מדובר בהחמרה ובין אם מדובר בשיפור. צוות לשכת הבריאות יכול ליזום דיון מחדש בסיווג הקשישים, אם הגיע מידע חדש בנושא.
- אם עברו 3 חודשים או יותר ממתן ההחלטה של ועדת הסיווג, והקשישים טרם אושפזו, יהיה צורך בעדכון ההחלטה על סיווגם, על סמך מסמכים עדכניים ובדיקה לפי העניין.
- המשפחה יכולה לערער על החלטת ועדת הסיווג, וזאת בהגשת בקשה מנומקת בכתב לדיון מחדש בהגדרת סיווג המטופלים, בצירוף מסמכים רפואיים עדכניים או נוספים.

משפחה שהגישה ערעור לוועדת הסיווג המחוזית, והערעור נדחה, רשאית להגיש ערעור על הסיווג באמצעות פנייה בכתב לראש האגף לגריאטריה במשרד הבריאות, בצירוף כל המסמכים הרלוונטיים, לכתובת: ראש האגף לגריאטריה, משרד הבריאות, רחוב ירמיהו 39, ת.ד. 1176 ירושלים 9101002 או באמצעות מוקד קול הבריאות 5400*.

בחירת המוסד הסיעודי

משרד הבריאות מאפשר למטופלים, המועמדים לאשפוז, ולבני משפחותיהם לבחור את מוסד האשפוז הסיעודי המתאים מבין המוסדות המאושרים לכך על ידי המשרד, על-פי המיקום המועדף עליהם ובהתאם לשיקולים נוספים העומדים בפניהם. על המוסד לעמוד בשלושה תנאים הכרחיים:

- המוסד פועל ברישוי משרד הבריאות
- במוסד יש מחלקה המתאימה למטופלים - לסיעודיים או לתשושי נפש, לפי העניין

תו חנייה לנכה

מוגבלי ניידות:

- חולים הזקוקים לרכב כאמצעי תנועה עקב מגבלות רפואיות, או שדרגת הנכות בניידות מגיעה ל-60% לפחות, ותנועתם ללא רכב בדרכים עלולה לערער את מצב בריאותם. יש לצרף אישורים רפואיים עדכניים (3 חודשים).
 - נפגעי פעולות איבה - יש לצרף אישור נכות מאגף נפגעי פעולות איבה בביטוח הלאומי, המאשר כי תנועה ללא רכב עלולה לערער את בריאותם של מוגבלי הניידות.
 - עיוורון - יש לוודא כי קיים אישור ממשרד הרווחה. האישור מועבר באופן אוטומטי למערכת משרד הרישוי, ואין צורך להצטייד בו.
 - נכים מטעם אגף השיקום במשרד הביטחון - יש לוודא כי קיים אישור ממשרד הביטחון. האישור מועבר באופן אוטומטי למערכת משרד הרישוי, ואין צורך להצטייד בו.
- לקבלת התג יש להכין את כל המסמכים הבאים:
- טופס בקשה לקבלת תג חניה לנכה
 - מסמכים רפואיים עדכניים משלושת החודשים האחרונים (מומלץ להשאיר בידכם העתק)
- במקרים אלה אין צורך לצרף מסמכים אלא רק להגיש בקשה מקוונת לעדכון רכבים:
- בעלי תעודת עיוור
 - נכים מטעם אגף השיקום במשרד הביטחון
 - מי שאושרו על ידי רופא מחוזי במשרד הבריאות
- יש להגיש את הבקשה באופן מקוון ולצרף את המסמכים הרלוונטיים לפנייה. ניתן לבדוק את סטטוס הבקשה באמצעות הגשת פנייה מקוונת בנושא תג חנייה לנכה או באמצעות פניה למוקד הטלפוני *5678.
- למידע נוסף ניתן לפנות למרכז המידע הארצי של משרד התחבורה *5678
מידע נוסף באתר משרד התחבורה:
www.gov.il/he/service/disability_parking_badge

- משרד הבריאות יכול לרכוש שירותים ממוסד זה (כלול במכרז לרכש שירותי אשפוז סיעודי על-ידי משרד הבריאות)

בחירת המוסד למטופלים היא מתוך המערכת לחיפוש מוסדות אשפוז בתחום הגריאטריה ומחלות ממושכות ברחבי הארץ. באמצעות המערכת ניתן לאתר את מוסדות האשפוז הרלוונטיים, שבהם פועלות מחלקות לסיעודיים ו/או לתשושי נפש, ושבונוסף - התקשרו בהסכם עם משרד הבריאות לאשפוז סיעודי באמצעותו (ביתר המוסדות הפועלים ברישוי, אך אין להם הסכם עם משרד הבריאות, ניתן להתאשפז רק באופן פרטי, ללא סיוע במימון).

חישוב השתתפות המשפחה במימון האשפוז

סיוע במימון אשפוז סיעודי מותנה בתשלום השתתפות עצמית של המטופלים ובני משפחותיהם (בני הזוג וילדיהם הבוגרים). גובה ההשתתפות נקבע לפי חוזר המנהל הכללי 08/2018, בהתאם ליכולותיהם הכלכליות של המטופלים ובני משפחותיהם. כבר בשלב הפנייה הראשונית ללשכת הבריאות (עוד טרם קביעת הסטטוס התפקודי-רפואי של המטופלים) ניתן לבקש **סימולציה כללית** (בלתי מחייבת) לחישוב הסכום המשוער להשתתפות של המטופלים ובני משפחותיהם בעלות האשפוז הסיעודי. בקביעת ההשתתפות העצמית של המטופלים, ושל בני משפחותיהם, יילקחו בחשבון הכנסותיהם והנכסים הכספיים שבעלותם לפי הסדר המפורט:

● הכנסות ונכסים של המטופלים ובני זוגם:

- הכנסות שוטפות של כל אחד מהם, כולל הכנסות מנכסי מקרקעין שבבעלותם נכסים כספיים (חסכונות) של המטופלים או של בני זוגם.
- הכנסות שוטפות של **ילדיהם הבגירים של המטופלים** (אך לא חסכונות)

החל מיום 1/2/2019 תינתן הפחתה של 500ש"ח, מגובה ההשתתפות החודשית של ילדי המטופלים. הפחתה זו תחול הן על תשלומי השתתפות של ילדי מטופלים קיימים (שכבר קבלו 'קוד אשפוז סיעודי'), בהתייחס לחיוב מחודש ינואר 2019 ואילך, והן על תשלומי השתתפות של ילדי מטופלים, שנמצאים בתהליך לקבלת 'קוד אשפוז סיעודי' או שיפנו בעתיד. עם זאת, במקרים בהם ילדי המטופלים פנו לוועדת ערר, ואושרה להם הנחה, הם יזכו להנחה הגבוהה מבין הנחת ועדת ערר או הפחתת השתתפות חודשית של 500ש"ח.

ערעור על גובה ההשתתפות העצמית

משפחה, שסבורה כי לא תוכל לעמוד בגובה ההשתתפות שנקבע לה עקב בעיה מסוימת, יכולה להגיש ערר. הפנייה לוועדת הערר נעשית באמצעות העובד הסוציאלי בלשכת הבריאות, בצירוף מכתב ומסמכים רלוונטיים.

למידע נוסף - קול הבריאות *5400

למידע נוסף בנושא סיוע במימון אשפוז סיעודי ניתן להיכנס לאתר משרד הבריאות:
www.health.gov.il/Subjects/Geriatrics/GeriatricHospitalization/Pages/CodeHospitalization.aspx

חלק ד: עמותת עמדא

עמדא

עמדא היא עמותה אשר פועלת בפריסה ארצית במטרה לשפר את איכות החיים של החולים באלצהיימר, או במחלות דמנציה אחרות, וכן לשפר את איכות החיים של בני משפחותיהם. העמותה פועלת משנת 1988.

מאז הקמתה פנו לעמותה אלפי אנשים שנזקקו לסיוע. הפונים נעזרו בקו החם, באתר האינטרנט ובקבוצות תמיכה שמפעילה העמותה. העמותה מטפלת בכל פנייה ומעניקה סיוע לכל פונה בהליך מהיר, תוך שמירה על פרטיות הפונים.

עמותת עמדא חברה בארגון אלצהיימר הבינלאומי "ADI" ובארגון אלצהיימר אירופה "Alzheimer Europe". בכנס הגרונטולוגיה הדו-שנתי בינואר 2014 הוענקה לעמותת עמדא תעודת הוקרה מהאגודה הישראלית לגרונטולוגיה.

חזון העמותה

שיפור איכות החיים של אנשים החיים עם דמנציה, אלצהיימר ומחלות דומות ושל בני משפחותיהם.

מטרות העמותה:

- העלאת המודעות למחלה בקרב הציבור הרחב
- איסוף והפצה של מידע רלוונטי לבני משפחה
- הכשרה ומתן מידע בנושא לאנשי מקצוע העובדים בתחום
- פיתוח פעילויות בעבור האדם עם הדמנציה ומתן כלים לאנשי מקצוע העובדים בתחום ולבני משפחה מטפלים
- סיוע חברתי, פסיכולוגי ומשפטי לבני משפחתו של חולה הדמנציה (כולל באמצעות הרצאות בקבוצות התמיכה)
- מתן מענה לכלל המגזרים

ערכי העמותה:

- הערכים העומדים בבסיס פעילותה של העמותה הם:
- כבוד האדם החי עם דמנציה, אלצהיימר, או מחלות דמנציה אחרות, וכבוד משפחתו
 - מקצועיות
 - עזרה לזולת
 - התנדבות
 - שיתוף פעולה
 - אחריות
 - העדר שיפוטיות
 - פתיחות
 - סובלנות

רשימת חברי הוועד המנהל

(לפי סדר א"ב)

אביגיל אליהו אורלי | ד"ר אלון שרה | ארנהיים גיורא | בהרב לאה | גונדה יוסף | גן-אל נעמי | וייס בעז - יו"ר | טולדו משה | פרופ' כורזים יוסף | פלג דינה | פרידמן מירי | שפירא אהוד

ועדת הביקורת:

יעקב לסקוב - רו"ח, יו"ר ועדת ביקורת | עוז הוד - רו"ח | מנסברג שמואל - רו"ח

חברי המועצה המדעית

(לפי סדר א"ב)

ד"ר אהרוני לאה | מנהלת שירות גריאטרי מאוחדת מחוז חיפה וגליל מערבי
פרופ' אהרון פרוץ יהודית | מנהלת היחידה לנירולוגיה קוגניטיבית, ב"ח רמב"ם, חיפה
ד"ר יעל אוריון | מנהלת מחלקה פנימית-גריאטרית המרכז הרפואי ע"ש סוראסקי איכילוב
ד"ר נעה ברגמן | מנהלת המרכז להפרעות זיכרון, קשב וריכוז, במרכז הרפואי ע"ש סוראסקי, תל-אביב
ד"ר אמיר גליק | מנהל המרפאה לנירולוגיה קוגניטיבית, המחלקה הנירולוגית, מרכז רפואי רבין - בי"ח בילינסון

פרופ' גוזס אילנה | ראש מרכז אדמס לחקר המוח, החוג לגנטיקה מולקולארית של האדם וביוכימיה, הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר, אוניברסיטת תל אביב.

ד"ר דוולצקי צבי | מנהל השרות הגריאטרי הקריה הרפואית רמב"ם.

פרופ' ורטמן אלי | מנהל מרפאות מרחב.

פרופ' רביע ח'לאילה | פרופ' חבר סגן נשיא לעניינים אקדמיים, המכללה האקדמית צפת

פרופ' דוד טנה | מנהל מכון שבץ המוח וקוגניציה רמב"ם, הקריה הרפואית לבריאות האדם ויו"ר האיגוד הנירולוגי בישראל

ד"ר קאופמן יקיר | משרד הבריאות.

פרופ' קורצין עמוס | ראש המחלקה לנירולוגיה ע"ש סוראסקי, אוניברסיטת תל אביב. יו"ר המועצה המדעית.

ד"ר אופיר קרת | נירולוג בכיר, מחלקת נירולוגיה, מרפאה לנירולוגיה קוגניטיבית במרכז רפואי רבין (בלינסון)

פרופ' רבונה רמית | פסיכולוגית קלינית ומנהלת מרפאת אבחון (מרפאת זיכרון גיל הזהב) מרכז רפואי ע"ש שיבא

ד"ר זוריאן רודומיסלאסקי | מנהל גריאטריה ארצית מכבי

ד"ר סובחי שאהין | רופא משפחה בכללית סכנין

תוכנית תל"ם למשפחות המתמודדות עם דמנציה

קבוצות תמיכה ותל"ם

קבוצות תמיכה לבני משפחה

קבוצות התמיכה הפזורות ברחבי הארץ הינן קבוצות של בני משפחה המטפלים באדם עם דמנציה בשלבים השונים. הקבוצות מאפשרות למשתתפים בהן ללמוד

מחקרי ע"י פרופ' פרלה וורנר מאוניברסיטת חיפה. תוצאות המחקר הראו, שאצל המשתתפים בפרויקט הייתה הפחתה ניכרת בדיכאון של המטפל העיקרי וחל שיפור ניכר ביכולות ההתמודדות של המשפחה עם הקשיים השונים של המחלה. מניסיונו, אין שתי משפחות הדומות בסיפורי ההתמודדות שלהן עם השינויים המשפחתיים שנוצרים בעקבות הדמנציה. לכן מתבסס הפרויקט על ניתוח צרכים יסודי של המשפחה המטפלת, כשלאחריו נערכת סדרה של פגישות - חלקן עם המטפל העיקרי באופן פרטני, וחלקן עם בני המשפחה השונים. במפגשים אלה יש אפשרות לקבל מידע וכלים מעשיים על התמודדות בחיי היומיום עם הדמנציה. כמו כן, כחלק מההתערבות, משתפים בני משפחה נוספים לסיוע למטפל העיקרי (ברמה מעשית / תמיכתית / חברתית וכד'), ובכך מרחיבים את המערכות התומכות בו. כחלק מההתערבות נעשה תיווך למשפחה עם שירותים קהילתיים קיימים היכולים לסייע להם.

אלצהיימר ואמנות

במטרה לאפשר איכות חיים טובה יותר לאנשים עם דמנציה פותחו שני פרויקטים בתחום האמנות. האחד - 'המוזיאון כאוצר הזיכרון' - סיורים לקבוצות של אנשים עם דמנציה וכן משפחה במוזיאונים; והשני - ערכת 'בכורסא עם פיקאסו'.

מטרות הפרויקטים של האמנות הן:

1. העלאת איכות החיים לאדם עם הדמנציה ולמשפחתו באמצעות ביקורים מותאמים לאוכלוסייה זו במוזיאונים.
2. יצירת הזדמנות לחוויה חיובית המחזקת את הקשר בין האדם עם הדמנציה לבין קרוב המשפחה המלווה אותו.
3. העלאת זיכרונות ורגשות שאינם נגישים בשגרת היומיום.
4. העלאת מודעות ציבורית והורדת הסטיגמה הנלווית למחלות הדמנציה.

המוזיאון כאוצר הזיכרון

הפרויקט הוקם בהשראת דגם של המוזיאון לאמנות מודרנית (ה-MOMA) בניו יורק, לשם מגיעות קבוצות של אנשים עם דמנציה, בליווי קרובי משפחה, לסיורים במוזיאונים. את הסיורים מנחה איש צוות שהוכשר לכך. הקבוצה המסיירת היא קטנה ואינטימית, ונותנת תחושה של פתיחות ומקום להתבטא לכל אחד מהאנשים עם הדמנציה. אורך הסיור כשעה.

ערכת 'בכורסא עם פיקאסו'

ערכת 'בכורסא עם פיקאסו' נועדה להעניק חוויה איכותית לאנשים החיים עם דמנציה, והסובלים מירידה בזיכרון, ביכולת החשיבה וביכולת התקשורת. השימוש באמנות פותח צוהר לעולמו של האדם החולה בדמנציה, וכך מתאפשר מפגש בלתי אמצעי, מהנה ודינמי שיכול להעשיר את עולמו. פעילות מסוג זה תורמת לאיכות חיי האדם ומסייעת לשמר את יכולות החשיבה, התקשורת וההבעה הרגשית. כמו כן היא מסייעת רבות למטפלים.

על המחלה ועל דרכי התמודדות עמה - גם מניסיונם של משתתפים אחרים, ולעיתים גם מאנשי מקצוע שמתארחים בקבוצות. כמו כן, הן מאפשרות לחלוק בבעיות אישיות וללמוד מאחרים על פתרונות אפשריים שהיו יעילים בעבורם. הקבוצות מהוות מקום בטוח ומוגן לדבר על דברים, שאולי קשה לדבר עליהם במקומות אחרים בחופשיות ובאווירה בטוחה ותומכת. כל אלה מקלים על תחושות קשות שמתעוררות באופן טבעי בעקבות הטיפול באדם עם דמנציה. הקבוצות הינן מעורבות מבחינת שלבי המחלה וגם מבחינת התפקיד במשפחה (בן זוג או ילד). מרבית הקבוצות נפגשות אחת לחודש. לצורך קבלת פרטים מדויקים יש לפנות למנחה במקום הקרוב לאזור מגוריהם.

כיום ישנם גם קבוצות תמיכה בזום משני סוגים - קבוצת 'רכבת' לבני זוג - בה ניתן להצטרף או לפרוש לפי הצורך או הרצון - הנפגשת אחת לשבועיים בימי ג' בשעה 20:30, וקבוצת תמיכה לילדים של אנשים עם דמנציה ואלצהיימר הנפגשת בימי א' בשעה 20:00 אחת לשבועיים. הקישור לקבוצות והתאריכים מפורסמים באתר של עמדא.

בנוסף לקבוצות אלה מפעילה עמדא קבוצות סגורות הנפגשות 8 פעמים, אחת לשבוע, לשעה וחצי. הקבוצות גם הן מופרדות לילדים ובני זוג של אנשים עם דמנציה.

אם ברצונך להצטרף לקבוצה כזו, ניתן לפנות לקו החם או למזכירות עמדא בטלפון 8889*.

תוכנית תל"ם למשפחות המתמודדות עם דמנציה

תוכנית תל"ם הינה תוכנית ייחודית הנותנת מענה טיפולי קצר-מועד למשפחות המתמודדות עם דמנציה.

מדובר במודל ליווי של 5 מפגשים המתמקדים בבעיה ספציפית, הקשורה לעולם הדמנציה, ולאחר המפגשים ניתן להמשיך ליהנות מליווי טלפוני.

תפיסת השירות היא, שככל שבן המשפחה, המטפל העיקרי, מרגיש שיש לו מערכת תמיכה טובה יותר, כך תחושת העומס, הלחץ והפגיעה באיכות החיים מופחתים, ובנוסף - הוא חש, כי אינו לבד בהתמודדות זו, ובהתאמה - גם מצבו של האדם עם הדמנציה טוב יותר.

מהות השירות: מתן תמיכה למטפל העיקרי באדם עם דמנציה בעזרת יצירת מערכות משפחתיות וחברתיות תומכות.

למי מיועד השירות?

- כל מטפל עיקרי של אדם עם דמנציה - ככלל, המטפל העיקרי הוא בן המשפחה שמרכז את הטיפול ואת הסיוע לאדם עם הדמנציה.
- השירות ניתן, כאשר האדם עם הדמנציה חי בביתו. המטפל העיקרי אינו חייב לגור אתו בבית.

מדובר במודל ליווי וטיפול ייחודי שהנו קצר מועד (4-7 מפגשים והמשך ליווי לאורך שנתיים). המודל פותח ע"י פרופ' מרי מיטלמן מאוניברסיטת ניו-יורק, והנו מגובה ביותר מ-20 שנות מחקר בחו"ל. תחילתו של הפרויקט בארץ לווה אף הוא בפילוט

פרויקט 'קשרים וכישורים' - פעילות לבריאות'

מתקיים ביישובים רבים ומגוונים ברחבי הארץ ומופעל על ידי מאות מתנדבים. המתנדבים עברו הכשרה ייעודית להבנת הדמנציה, לתקשורת מותאמת ולהפעלה של האדם שחי עם הדמנציה במטרה שיוכל להכניס פעילות הביתה ולהדריך את בני המשפחה והמטפלים.

מטרותיו העיקריות של הפרויקט הן:

- חיזוק ושימור יכולות ומיומנויות בהתאם לשלבי המחלה.
- הכנסת עניין, סיפוק ופעילות בעלת משמעות לחיי האדם והמטפלים בו.
- חיזוק הדימוי העצמי וגילוי יכולות נסתרות.
- שיפור איכות החיים של האדם שחי עם הדמנציה ושל התומכים בו.

הפרויקט מזמן הכנסת חיים, קשר ויצירתיות לביתם של האדם החי עם הדמנציה ולתומכים בו, תוך הגברת ההרמוניה בבית, בעזרת שיפור ההבנה של המחלה ורכישת כלים להתמודדות. הפעילות היא טיפול לא-תרופתי לאדם החי עם הדמנציה ומסייעת להגביר את הדימוי העצמי שלו, להפחית תסכול ובעיות התנהגות וליצור סדר יום מסודר ומשמעותי.

ערכת 'קשרים וכישורים' מכילה 8 אוספי פעילות מגוונים: פעילות גופנית וגירוי חושים, אימון מוחי, העלאת זיכרונות, משחקים, יצירה, שירה ובישול - כולם מותאמים ליכולות האדם תוך הגשתם בצורה בוגרת ומכבדת יחד עם חוברת הסבר לכל פעילות והצעות לפעילויות נוספות. הערכה מותאמת תרבותית ומתורגמת לשפות ערבית, אנגלית ורוסית, ומגיעה בתיק נשיאה נוח לשימוש.

המתנדבים נכנסים לבתים הפרטיים, מערבים את האדם בפעילויות, ובה בעת מדריכים את בן המשפחה ו/או את המטפל בבית איך להמשיך ולקיים שיגרת פעילויות על בסיס יומי ומשמשים אוזן קשבת לתומכים בבית תוך כדי הדרכתם. במקביל, מקבלים המתנדבים הדרכה שוטפת מצוות מקצועי ברשות המקומית.

ערכת 'קשרים וכישורים' פותחה בעבור עמותת עמדא, על-ידי דבי להב, מרפאה בעיסוק, ודפנה גולן-שמשי, עובדת סוציאלית. באתר עמותת עמדא ניתן לצפות בסרטוני יוטיוב המדגימים את השימוש בה ובשתי ערכות נוספות 'בכורסא עם פיקאסו' ו'דרך החושים'.

אלצהיימר ויצירתיות

פרויקט הדרכת מטפלים באדם עם דמנציה לשימוש במוזיקה

מוזיקה תופסת מקום משמעותי בעבודה עם אנשים עם אלצהיימר. המחקר מלמד שחולי האלצהיימר ממשיכים להגיב בצורה חיובית למוזיקה במישור הקוגניטיבי, ההתנהגותי, הפיזי והחברתי לאורך כל המחלה. המוזיקה מספקת לחולה מסגרת מובנת וברורה, היא מביאה משהו מוכר לסביבתו, ויש לה יכולת להרגיע ולמתן מצבים של חוסר שקט והתנגדות לטיפול.

פעילויות היומיום בטיפול באדם עם אלצהיימר, כגון: רחצה ואכילה, עלולות לעורר התנגדות וחוסר שיתוף פעולה. השפעתה החיובית של המוזיקה מאפשרת להיעזר בה כדי להרגיע, להמס התנגדות ובכך להקל את חיי היומיום עבור המטפל והאדם עם האלצהיימר כאחד. כדי לעזור לשלב את המוזיקה בצורה מיטבית - מפעילה עמותת עמדא פרויקט הדרכה לשימוש במוזיקה המיועד לאנשי צוות ולבני משפחה המטפלים באנשים עם דמנציה.

אנשי הצוות, או בני המשפחה, ישתתפו בשלושה מפגשי הדרכה אחת לשבועיים (כל מפגש בן שעה וחצי). הסדנא מיועדת ל-10-12 משתתפים, אנשי צוות או בני משפחה (יכולים להיות ממשפחות שונות) המתקבצים לקבוצת ההדרכה.

במפגשים נבחן את השפעתה של המוזיקה, את משמעות המוזיקה בעבור האנשים עם הדמנציה ואת היכולת שלה להשפיע עליהם. נלמד כיצד ניתן להשתמש בשירה כדי להרגיע חוסר שקט וכיצד להיעזר בקצב כדי ללכת בצורה בטוחה יותר ובקלות, ועוד.

ההדרכות נערכות על-ידי צוות מקצועי שעבר הכשרה מיוחדת, שפותחה על ידי ד"ר איילת דסה, תרפיסטית במוסיקה, מומחית בתחום הטיפול בדמנציה.

גיבון טיפולי לבני משפחה המטפלים באנשים עם דמנציה

סדנא בה מקבלים בני המשפחה ליווי רגשי המאפשר להם להתרכז בעצמם ולמלא את עצמם באנרגיה שמאפשרת להם להמשיך בשגרת יומם הקשה. הסדנא היא מקום לחלוק רגשות ולהשיא עצות לאנשים המתמודדים עם אותו מצב, ולכן משפרת את איכות חייהם ומאפשרת להם לחזור הביתה בכוחות מחודשים ולתת טיפול טוב יותר לאנשים עם הדמנציה.

במפגשי הסדנא העבודה היא בשלושה מישורים:

1. פורקן והכלה - מקום שבו אפשר לספר, להתלונן, לבכות ועוד... ללא שיפוט וביקורת.
2. אפשרות ליצור דברים חדשים.
3. הצעות לעבודה משותפת עם בני הזוג - משהו שעשוי לעורר זיכרונות ולהפוך את שעות הפנאי יחד לאיכותיות ונעימות.

בסדנא משתתפים כ-12 בני משפחה הנפגשים פעם בשבוע לשעה וחצי למשך 8 מפגשים.

דיוקן

סדרה של מפגשים קבוצתיים עם זיכרונות, סיפורים, מחשבות, רגשות ותובנות על החיים בפרספקטיבה של השנים. דרך משחק, אמנות, מוסיקה, תמונות וגירוי חושים נוספים נתבונן בדיוקן האישי של כל משתתף ובנגיעות בחייו.

בכל מפגש מושללות קליפות: 'תיבת הקסמים', החבויה בכל אדם נפתחת, וחלקים מרתקים פורצים החוצה. חוכמה ושנינות, תובנות מפעימות, רומנטיקה, נחישות, אומץ ואופטימיות, דרכי התמודדות יצירתיים, כוחות גוף ונפש, תשוקה ואמונה. בסיום מפגשי הסדנא מחזיק כל משתתף גלויה המסכמת קווים לדיוקנו האישי, בהשראתה יבויים לצילום דיוקן ייחודי ומעצים.

אתר אינטרנט

באתר העמותה מידע זמין ושימושי לגולשים בשפה העברית על המחלה, על הטיפול בה ועל פעילות העמותה. האתר נותן מענה מקיף לצורך של גולשים במידע רב אודות המחלה. כתובת האתר: <http://emda.org.il>

מידעון אלקטרוני חודשי

כל חודש מפיצה עמותת עמדא מידעון אלקטרוני. המידעון כולל מידע על מחקרים מקצועיים בנושא הדמנציה, מאמרים הכוללים עצות לבני משפחה של חולי דמנציה, מידע על פרויקטים שונים ברחבי העולם עבור חולי דמנציה ובני משפחותיהם ומידע על פעילויות עמותת עמדא.

חומרי הסברה והדרכה

העמותה מפרסמת חוברות ופרסומים המסייעים לבני משפחה המטפלים בחולה. קיים מידע גם בערבית, ברוסית, בספרדית, בצרפתית ובאנגלית. כמו כן אפשר לרכוש במשרדי העמותה ספרים אודות המחלה. בסוף המדריך קיים מידע על ספרים שאותם אפשר לרכוש במשרדי העמותה.

כנסים וימי עיון

מדי שנה העמותה מקיימת כנסים ארציים ומנהלת פעילות הסברה, הדרכה והעלאת המודעות לקראת 'יום האלצהיימר הבינלאומי', הנערך בכל שנה ב-21 בספטמבר.

פעילות ציבורית לקידום נושאים הקשורים לאיכות חיים של החולים ושל בני משפחותיהם

תוכנית לאומית לטיפול באנשים עם דמנציה

עמותת עמדא היא אחת מיוזמי התוכנית הלאומית להתמודדות עם אלצהיימר ודמנציה ומעורבת ביישום התוכנית. החזון של התוכנית הלאומית הוא לאפשר ללוקים בדמנציה ולבני משפחתם לנהל חיים מכבדים, בסיוע של פריסת שירותים שיהיו באיכות ובנגישות; להתייחס לדמנציה החל משלב מניעת גורמי הסיכון, דרך פעולות לאיתור ואבחון מוקדם, טיפול בלוקים בכל שלבי המחלה, עד לסוף החיים, תוך הטמעת עקרונות עבודה וטיפול רב-מקצועיים והגברת התיאום ושיתוף הפעולה בין כל המעורבים.

כנס הסכמה לטיפול תרופתי

ב-2011 נערך כנס הסכמה, שמטרתו הייתה קביעת קווים מנחים למניעה, לאבחון ולטיפול תרופתי במחלות הדמנציה החל מהקריטריונים הבסיסיים להגדרת הדמנציה, דרך איתור גורמי סיכון ועד לנושא טיפול תרופתי.

צילומי דיוקן: התכנים שהועלו בסדנה מקבלים ביטוי ויזואלי בצילום דיוקן ייחודי. כל משתתף זוכה לצילום דיוקן מעצים, שמשקף את אישיותו, ויחד עם הצילומים האחרים יוצר פסיפס דיוקנאות מרתק ונוגע. הצלם הוא צחי פוגל.

תערוכת דיוקן: הדיוקנאות המצולמים של משתתפי הקבוצה, ולצידם טקסטים החושפים 'נגיעות חיים', הינם ביטוי אמנותי ייחודי, והצגתם בתערוכה תאפשר הצצה אל עולם אנושי קסום.

תוכנית 'ידידי דמנציה ישראל'

תוכנית 'ידידי דמנציה ישראל' הינה חלק מהתוכנית הלאומית של מדינת ישראל להתמודדות עם דמנציה ואלצהיימר. שותפים בתוכנית - משרד הבריאות, אשל ג'וינט ועמותת עמדא המפעילה אותה. התוכנית מבוססת על מודל בינלאומי המתקיים כיום ביותר מ-30 מדינות ברחבי העולם.

מטרת התוכנית הינה העלאת המודעות למחלת הדמנציה ולקשיים, איתם מתמודדים אנשים עם דמנציה בקרב כלל הציבור, כדי לנפץ סטיגמות וכדי ליצור שינוי בגישה, שתוביל ליצירת קהילה ידידותית לאנשים עם דמנציה.

התוכנית מבוססת על מפגשי הסברה של כשעה שנועדו לקהל הרחב, לבתי ספר, לתנועות נוער, לארגונים עסקיים, לארגוני בריאות, לארגוני מתנדבים ועוד. בתוכנית שותפות כיום רשויות ממרחבי הארץ, וכן קיימת רשות 'וירטואלית' הנותנת מענה לרשויות ולארגונים במישור הארצי.

כל מי שמגיע למפגש מידע מוגדר 'ידיד דמנציה', וכל מי שמעוניין להעביר מפגש הסברה באופן עצמאי, מוכשר על ידי עמותת עמדא ומוגדר 'שגריר דמנציה'. כל אחד יכול לתרום במילה טובה, בהעברת המידע לחבר, ב'לייק' באתר פייסבוק של התוכנית, בביקור בית אצל אדם החי עם דמנציה ועוד. כל פעולה נחשבת.

שירותי מידע

קו חם ומרכז מידע ארצי ליעוץ והדרכה (*8889)

העמותה מפעילה מרכז מידע, שתפקידו לאסוף את המידע הקשור למחלה ולנושאים משיקים לה, כגון: זכויות, שירותים, מחקרים, ארגונים, מרכזי טיפול וכדומה. המידע מיועד לשימוש הקהל הרחב, לסטודנטים, לחוקרים ולמשפחות החולים, ומהווה בסיס לפעילות העמותה בציבור, לעיתון העמותה, לאתר האינטרנט שלה, לחוברות ולפרסומים אחרים.

עיתון העמותה

בעיתון מאמרים וכתבות, דיווחים ותגובות של אנשי מקצוע ובני משפחה בארץ ובעולם. העיתון יוצא לאור אחת לארבעה חודשים בקירוב ומופץ בקרב חברי העמותה וגורמים טיפוליים וחברתיים הקשורים אליה.

חלק ה: נספחים

כנס הסכמה לטיפול לא תרופתי

ב-2014 נערך כנס הסכמה, שמטרתו הייתה לפתח סידרה של המלצות והנחיות בכל היבטים הלא-תרופתיים הנוגעים לאבחון וטיפול של מחלות הדמנציה, אשר יהוו בסיס לשיפור הטיפול שניתן לאנשים עם דמנציה ולמשפחותיהם, וכן לפיתוח מדיניות בנושאים רלוונטיים.

קשרים בין-לאומיים

העמותה חברה בארגון האלצהיימר הבינלאומי (ADI) ובארגון 'אלצהיימר אירופה' (Alzheimer Europe), מקיימת קשרים הדוקים ומחליפה דעות ומידע עם ארגונים בינלאומיים ועם ארגונים דומים ברחבי העולם.

תוכניות פיתוח עתידיות

- הרחבת הפעילות של קבוצות התמיכה לעזרה עצמית ברחבי הארץ פנים-אל-פנים ובזום.
- הגברת הפעילות בקרב חולים בתחילת המחלה - מועדוני פנאי, קבוצות תמיכה בהם משתתפים חולים בתחילת המחלה, תוכניות ליצירתיות.
- הרחבת פרויקט 'קשרים וכישורים' - 'פעילות לבריאות' להעלאת איכות חיון, ולשמירה על יכולות קיימות של האדם עם הדמנציה, המהווה כלי הפעלתי גם לבני משפחה. הפרויקט ימשיך לפעול ולשדרג את עצמו בהתאם לצרכים מתפתחים.
- פיתוח תוכניות לאנשים עם דמנציה בשלבים אחרונים של המחלה, תוך התייחסות לסוף החיים.
- הרחבה ופיתוח פעילות והעלאת מודעות במגזרים השונים, תוך מתן דגש לדוברי ערבית, רוסית ואמהרית.
- פיתוח והטמעה של תוכניות התערבות המכוונות למטפל העיקרי ולאנשי מקצוע - ליווי וטיפול פרטני ויצירתיות.
- קידום מאבק ציבורי בנושא תרופות וזכויות של אנשים עם דמנציה ואלצהיימר ובני משפחותיהם.
- פיתוח פלטפורמה אינטרנטית - יצירת בסיס ידע ופעילות לאנשים עם דמנציה, בני משפחה ומטפלים בצורה מקוונת.
- עובדים זרים - המשך פיתוח שירותים לתמיכה בעובדים הזרים ומתן ידע וכלים מעשיים לטיפול איכותי לאנשים עם דמנציה ואלצהיימר.
- הדרכות - המשך פיתוח תוכניות הדרכה ייחודיות המגיעות עד לנותן השירותים (בתי אבות, מרכזי יום), יצירת תוכניות המותאמות לצרכי הלקוח.

מידע נוסף ניתן למצוא באתר האינטרנט של עמותת עמדא:

<http://emda.org.il>

חומר מקצועי להסברה והדרכה ושירותי יעוץ

במסגרת הפעילויות של עמותת אלצהיימר ומחלות דומות בישראל, אנו עוסקים בין השאר גם בהפקה והפצה של חומרי עזר ומידע בנושא המחלה, והטיפול באנשים עם דמנציה. לחברי עמותת עמדא יש הטבות ייחודיות על מרבית הפרסומים. להצטרפות לחברי עמותת עמדא טלפנו ל-8889*

● **עלון העמותה** - מדי 3 חודשים העמותה מוציאה לאור את עלון עמותת עמדא. העלון כולל מגוון חידושים ומחקרים מקצועיים בנושא דמנציה, מאמרים שונים, פרסומים, ומהנעשה בעמותה. בעלון מתפרסם מידע לגבי זכויות החולה ובני המשפחה, וניתן להשיג את קובץ המאמרים בנושאים השונים במשרדי העמותה. כמו כן קיים תקציר של עלון העמותה בשפה האנגלית. כותרות הנושאים המופיעים בעלון מתפרסמות גם באתר העמותה <http://emda.org.il>. **לחברי העמותה נשלח העלון באופן קבוע.**

● **"אלצהיימר - המדריך המלא לחולים ולבני משפחותיהם"** - מאת עמותת עמדא בשיתוף "דורות". לראשונה בארץ, "מורה נבוכים" ובו מידע עדכני בתחומים שונים, כגון: מהי דמנציה ומהי מחלת אלצהיימר ושלביה, טיפול תרופתי וסיעודי, זכויות החולה וקרוביו, ועוד. המדריך כולל פירוט כתובות ומספרי טלפון של מסגרות הטיפול השונות, מרפאות איבחון, וכתובות לסיוע. **המדריך ניתן להורדה למחשב ללא תשלום וניתן לקבלו מודפס בעלות משלוח או ללא עלות דרך אנשי הקשר של העמותה ברחבי הארץ.**

● **מידעון אלקטרוני חודשי** - בכל חודש עמותת עמדא מפיצה מידעון אלקטרוני. המידעון כולל מידע על מחקרים מקצועיים בנושא דמנציה, מאמרים הכוללים עצות לבני משפחה של חולי דמנציה, מידע על פרויקטים שונים ברחבי העולם עבור חולי דמנציה ובני משפחותיהם ומידע על פעילויות עמותת עמדא. **לחברי העמותה נשלח המידעון האלקטרוני באופן קבוע.**

● **"מחלת אלצהיימר עזרה למטפלים"** - תרגום: עפרה בר-טל. חוברת הדרכה שמכילה מידע על מחלת אלצהיימר ועל צורות אחרות של דמנציה. המידע הינו מעשי ושימושי והוא מנחה את המטפלים כיצד להתמודד עם המחלה

חברים טובים, וכשחנה מאבדת את זיכרונה מנסה נועם לעזור לה למצוא אותו. הסיפור כתוב בשפה ברורה וחביבה, דוחה את הפחד והכיעור של הדמנציה, ומקשר במונחים בהירים את עולם הדמנציה עם עולמו של ילד קטן, שאוהב לאהוב. מחיר הספר: 40 ש"ח (+ 15 ש"ח דמי משלוח). מחיר מיוחד לחברים בעמותה: 35 ש"ח (+ 15 ש"ח דמי משלוח).

● **הסדרה "קסם המוסיקה", "אלבום התמונות" ו-"כוחה של הנאה" -**

מאת: עו"ס נורית שינמן. איך אפשר להסביר לילד קטן שסבא או סבתא שלו לא מזהים אותו או את ההורים שלו? איך אפשר להסביר להם מדוע ההתנהגות שלהם השתנתה בצורה קיצונית? כדי לעזור להורים להסביר לילדיהם הקטנים את הבעיה במצב החדש שנוצר, סדרת ספרונים המדברת בגובה העיניים על הבעיה ועל דרכי ההתמודדות. מחיר אחיד לכל הרוכשים: 50 ש"ח לספר בודד + משלוח בדואר רשום.

לגיל הנעורים:

● **"לזרום עם סבא" -** מאת: שולמית אלבק.

זה ספר לילדים מתבגרים במשפחה, נכדים של החולה המזדקן, בין שהוא חי אתם בבית, בין בביתו שלו. הדור שידע את סבא וסבתא האהובים, אוהבים, הנותנים, המפנקים, המחכימים מהידע ונסיון החיים, שהיו מקור משען ונחמה בעת הצורך. זה ספר שבו ניתן דגש מיוחד לילדים המתבגרים, המרגישים, החושבים ואומרים את מה שהם חווים, הנושאים עם ההורים את הנטל הפיזי והרגשי הכרוך בטיפול ובחיים עם החולה.

מחיר הספר: 50 ש"ח (+ 15 ש"ח דמי משלוח).

מחיר מיוחד לחברים בעמותה: 45 ש"ח (+ 15 ש"ח דמי משלוח).

ערכות הפעלה:

● **קשרים וכישורים** - ערכת הפעלה לאדם עם דמנציה בשלבים הראשונים של המחלה, כוללת 7 סוגים של הפעלות, לכל סוג הפעלה יש חוברת הסבר ברורה, מובנת לכל אדם, מיועדת לשימור יכולות קוגניטיביות, בעברית, או אנגלית, או רוסית או ערבית.

מחיר הערכה: 390 ש"ח + 53 ש"ח עם שליח של הדואר.

● **בכורסה עם פיקסו** - ערכה המכילה 50 תמונות בגודל גלויה, של ציירים מפורסמים מכל העולם, מאחורי כל תמונה הצעות לשיחה, ניתן להדפיס את התמונות, לצבוע או לגזור ולהדביק כפאזל, ניתן גם להעלות על צג מחשב, מצורף קישור להסבר באתר אינטרנט: <https://emda.org.il> מחיר הערכה: 180 ש"ח + דמי משלוח בדואר רשום.

נשמח לסייע ואנו לשירותכם.

בברכה, ד"ר אלנתנה, נתי בלום, מנכ"לית.

וכיצד ליצור מסגרות של עזרה עצמית. החוברת הונפקה בשפות: עברית, אנגלית, ספרדית, רוסית וערבית.

ניתן לרכוש במשרד העמותה במחיר: 20 ש"ח, מחיר לחבר: 15 ש"ח. עלות משלוח בדואר בהתאם לתעריף של דואר ישראל.

ספרים לרכישה:

● **"כוח להמשיך" -** מאת: איילת סער.

זהו מדריך לשיפור איכות החיים של חולי אלצהיימר. הוא דן בנושאים כמו: שוטטות, תוקפנות, הלבשה, רחצה, מיניות ועוד, ומנסה לפתור בעיות יום-יומיות בטפול בחולי אלצהיימר.

מחיר הספר: 35 ש"ח (+ 15 ש"ח דמי משלוח).

מחיר מיוחד לחברים בעמותה: 30 ש"ח (+ 15 ש"ח דמי משלוח).

● **"אלצהיימר - מחלת אלצהיימר התמודדות עם השכחה"**

מאת: דר' דב איזנברג ודר' יורם ברק.

הספר מתאר תופעות האופייניות למחלת אלצהיימר, מהלך המחלה, אבחונה, בדיקות עזר, טיפולים, היבטים תורשתיים וחוקיים. הספר מתייחס במיוחד לשאלות נפוצות של חולים ושל בני משפחותיהם.

מחיר הספר: 40 ש"ח (+ 15 ש"ח דמי משלוח).

מחיר מיוחד לחברים בעמותה: 35 ש"ח (+ 15 ש"ח דמי משלוח).

● **"36 שעות ביממה" -** מאת: ננסי ל. מייס, פיטר ורבינס.

הספר "36 שעות ביממה" הוא מדריך לבני המשפחות המטפלים בחולי אלצהיימר. הכולל מידע רב בנושא המחלה, ומתמקד בעיקר בדרכי טיפול וסיוע לשיפור איכות חיי החולה וחיי המטפל בו. המהדורה השלישית של הספר כוללת עדכונים וחיידושים בחוקים (למשל נהיגה), התנהגויות חולים ודרכי טיפול, חיים בבתי אבות, טיפול פיננסי, ממצאים חדשים בתחומי אכילה ותזונה, חידושי מחקר בתחום התרופות, גנטיקה ובדיקות איבחון, מידע על סוגים שונים של דמנציות ועוד.

מחיר אחיד לכל הרוכשים: 50 ש"ח (+ 15 ש"ח דמי משלוח).

● **"זוכרים שש שש" -** מאת: אהוד שפירא.

מטרתו של הספר לעזור לשפר את הזכרון ביעילות. ספר ממוקד ופרקטי, אימון מוחי חווייתי ומאתגר, תרגול מחוץ לקופסא. מיועד לכל מי שרוצה לחדד את זכרונו, וחושש מירידה בזכרון.

מחיר אחיד לכל הרוכשים: 60 ש"ח (+ 15 ש"ח דמי משלוח).

לילדים:

● **"נועם מחפש זיכרונות" -** מאת: מם פוקס.

ספר ילדים מקסים אשר נכתב ע"י סופרת אוסטרלית ותורגם לעברית. במרכזו של הסיפור נמצא נועם אשר גר ליד בית אבות בו מתגוררת הגברת חנה. נועם וחנה

מרפאות הזיכרון ברחבי הארץ

שם המוסד	כתובת המוסד	שם מנהל המוסד	טלפון	פקס
בית חולים סורוקה - מרפאה נירולוגית	שדרות בן גוריון, באר שבע, ת"ד 151	ד"ר גל איפרגן ד"ר ריקרדו גרנובסקי נירולוגיה התנהגותית והפרעות זיכרון	08-6400554	08-6403295
מרפאה פסיכו-גריאטרית	הצדיק מירושלים 2, באר שבע	ד"ר אלכסנדר פלטניק	08-6401765	08-6401565
בית חולים אברנל מרפאת זיכרון	קק"ל 15, בת ים,	ד"ר דיאנה פלאקו-קרסט	03-5552630	03-5552686
מרכז בריאות הנפש שלווטא - מרפאת הפסיכיאטריה של הזיקנה	רחוב עליית הנוער 13, הוד השרון	ד"ר דפנה שפט שלוחה 7	09-7478500	09-7470374
מרפאה נירולוגית בית חולים וולפסון	הלוחמים 62, חולון	ד"ר רון דבי	03-5028474	03-5028475
מרכז רפואי לין מחלקה נירולוגית	שדרות רוטשילד 73, חיפה	ד"ר איליה שוורץ	04-8568273	04-8568368
בית חולים רמב"ם יחידה לנירולוגיה קוגניטיבית	רח' העלייה השנייה 8, בת גלים, חיפה	פרופ' דוד טנה	04-7773190	04-8542637
מרפאה לאבחון קוגניטיבי	בורוכוב 39, חיפה	ד"ר אפרת גיל	04-8351735	04-8351726
בית חולים הדסה הר הצופים מרפאה לנירולוגיה	צירצ"ל 3, ירושלים	פרופ' זאב מיינר	02-5842111	02-5829113
בית חולים שערי צדק מרפאת זיכרון	רחוב שמואל בייט 12, ירושלים	ד"ר שלי שטרנברג	02-6666882	02-6513936
בית חולים מאיר, מחלקה גריאטרית	פנימית ו', טשרניחובסקי 59, כפר סבא	ד"ר רחלי חפץ	09-7471003	09-7471314
המרכז הרפואי לגליל, מרפאה להערכה גריאטרית	שדרות בן צבי, נהריה, ת"ד 21	ד"ר אדוארד קייקוב	050-7887821	
מרפאות מרחב	מרפאה: שניר 59, מושב נחלים מרפאה: לאה פורת 21 בירושלים	פרופ' אלי ורטמן	03-5613737	03-6177112
מרפאה גריאטרית המרכז הרפואי שהם	רחוב דרך הנדיב, פרדס חנה	ד"ר ילנה פשקוב	04-6375656	04-6375646
בית חולים בילינסון מרפאת זיכרון	ז'בוטינסקי 39, פתח תקוה	ד"ר אמיר גליק	03-9377080	03-9378220

מרפאות הזיכרון ברחבי הארץ

שם המוסד	כתובת המוסד	שם מנהל המוסד	טלפון	פקס
בית חולים אסף הרופא, מרפאת זיכרון	באר יעקב, צריפין	פרופ' כרמל ערמון	08-9779823	08-9779758
תל השומר, מרפאת זיכרון, גיל הזהב	מרכז רפואי ע"ש שיבא, תל השומר	ד"ר רמית רבונה-שפרינגר, מנהלת מרפאת אבחון	03-5307882	03-5309817
המרפאה לפסיכולוגיה ונירופסיכולוגיה שיקומית	בית לוינשטיין, בניין אשפוז מרכזי, קומה 2, רעננה	ד"ר עדי גרנט	09-7709995	09-7709965
בשיבה בריאה מרכז רב מקצועי לגיל המבוגר	"מגדל העל", מעל דיזנגוף סנטר, קומה 18, דיזנגוף 61, תל אביב	ד"ר רון בן יצחק	03-5250717	03-5253556
המרכז להפרעות זיכרון, קשב וריכוז	המרכז הרפואי תל אביב (ע"ש סוראסקי), ויצמן 6, תל אביב	ד"ר נועה ברגמן	03-5396560	03-6974872
מרכז קהילתי לבריאות הנפש יפו	הרבי מבכרך 5, יפו	ד"ר אלכסנדר לנדברג	03-5151111	03-5151094
רמת חן, מרפאה לבריאות הנפש	מרכז הבריאות, רחוב הצבי 9, רמת הטייסים, תל אביב	ד"ר יעל נחמה	03-5720808	03-5720804

נמשכת ההרשמה לעמותה לשנת 2021

לכרו אלו לקוקים לכם!

אנו קוראים לכל אלו הרוצים להשפיע על דרכה של העמותה ולעזור לנו להעלות חיוך על פני בני משפחותיהם של כ-150,000 חולי אלצהיימר להצטרף לעמותה.

להרשמה: www.alz-il.net

דוא"ל: office@alz-emma.org.il

8889* (מטלפון קוי) או 09-7939318

סניפים וקבוצות תמיכה של עמותת עמדה

עיר	שם	טלפון
אשדוד	טלי כהן / פליסיה אהרון	08-9568364
אשקלון	שרה שאער / שירן מרזוק	08-6748623
באר שבע	שרון חמד	08-6311900
	אורה ליפשיץ	08-6205152
בית שאן/עמק המעיינות	ענבר וייס לשם	04-6584220
בני ברק	לאה בהרב	052-3781004
	בתיה צלמון	03-5782628
בת ים	אנבלה דיק	03-7762611
	עפרה קורן	03-7762603
גבעת שמואל	אנה ספיקובסקי	03 5319259
גבעתיים	אפרת נחום	03-5722389/75
	תמר שטרן	03-5722371/5
דורות בגלבע	דגנית ליפניק, מרפאה בעיסוק	
	ציפי טייכנר עו"ס	050-7263830
הרצליה	שרית מני, עו"ס רווחה	09-9705135
	מיטל ענף עו"ס רווחה	09-9705197
חדרה	מרלנה דסקל	055-8821364 / 04-6342506
חולון	איריס פורת	03-5025662
חיפה	גליה איזן	054-4507607
טירת הכרמל	מירב שחר פישר	04-8573232
ירושלים /רווחה	צורית וינברגר	02-6298970
ירושלים	מרים גרוס	02-5456984
כברי	רחל רוט	052-8011310
כפר ורדים	ענת גנץ	04-9979220
כפר סבא	אלינה קניגהיים	09-7675001
כרמיאל	מיכאל טילקין	04-9088173
מ.א.אשכול	עדי ניסקה קליין	054-3014366
	עודד אטינגר	050-6493258
מ.א.דרום השרון	מיטל גלעד	03-9000595
מ.א.זבולון	מרסל חלוצי	052-4706633
מ.א.חוף הכרמל	לירון קפלן	04-8136302
מ.א.חוף השרון	אתי גרינברג	052-3252842
מ.א.לב השרון	איילת פיינברג מלמד	053-7292596
מ.א.משגב	נטע רוזנאי	04-9902332
מבשרת ציון	דובי כדורי	052-3811200
	מיכל דורון	054-6648115
מעלה אדומים	דבי בריטברד	02-5418808
נווה מונוסון/יהוד	אסתר ספקטור	050-6850137
נס ציונה	עידית חן סייג	08-9301725
	חיה גדיש	08-9383718
נתניה	לאה יניב	09-8603386
	ליאוני מייכור	09-8603386
סב יום עמק יזרעאל	קרנית כהן	04-6520106/3
סביון	תמר פלדמן	0523582261
סכנין	שאהירה	053-6748621
עכו	תלמה בן דוד	052-8346129
עפולה	דבורה גרינברג	052-2479466

סניפים וקבוצות תמיכה של עמותת עמדה

עיר	שם	טלפון
ערד	סרגיי זירקביץ	054-4839208
פרדס חנה	סמירה ג'מאל	04-6375654
פתח תקוה	רותי יצחקי	054-4676034 / 03-9331812
	אילנה סגל	052-3422494
קריית אונו	נחמה רודן	03-5343487
	תמר גישרי אלון	054-7800823
קריית גת	בתאל דיין / פנינה אלגבסי	08-6874706
ראשון לציון	ורד בוצר / ענבר מיכאלי	למידע: 09-7939318
רחובות	לאה סופר	08-9392677
	נטלי יצחק	08-9392671
רמלה	אנדריאה שקיפופו	052-5348833
	טלי שריקי	052-3223740
רמת גן	דפנה גרין	050-2640643
רמת השרון	יעל רייכנטל	050-6263196
רעננה	ליאת לשץ	09-7610470
	טל גלדקוב	09-7711598
	עירית מושקוביץ (בוקר)	09-7610414
שפרעם	רנא דיאב	052-4002239
תל אביב, מרכז רייך	דבי להב	054-5336781
	ז'ני זלוצובר	052-2959313
תל אביב, איילון	בתיה גלידאי	03-7246316
יפו	מירי נוח	055-6640199

לעגל לעמדה
מכל הלב

הכסף הקטן שלכם יעשה שיפור ענק בחייהם של חולי אלצהיימר ובני משפחותיהם. סירקו את הברקוד והצטרפו למעגל התומכים בעמדה!

לעיגול לטובת עמותת עמדה
<http://tinyurl.com/jblhuxr>

עמדה
עמותת לחולי דמנציה אלצהיימר והמלווים זמנית למטפלי זני"ר

לעגל לעמדה
עמותת לחולי דמנציה אלצהיימר והמלווים זמנית למטפלי זני"ר

יחידות גריאטריות / ייעוץ גריאטרי בכללית

מחוז	שם מרפאה	כתובת	טלפון	פקס	הערות	
צפון	יחידה גריאטרית דו מקצועי	עומר - עפולה	5 שיינבוים	04-6525611	04-6525677	
		מגדל העמק	2 האלה	04-6447070	04-6545404	
		נצרת, מרפאת דיאנה השישי	פאולוס השישי	04-6459666	04-8141114	
		נוף הגליל צפון	חרמון 4	04-6025666	04-6579479	
		נוף הגליל בן גוריון	דרך החטיבות 1	04-6458555	04-6458551	
		נוף הגליל דרום	הגפן 16	04-6557444	04-6561833	
		טבריה אזורית	ירדן 1	04-6728200	04-9717713	
		קרית שמונה מרכז	חיים ארלוזורוב 1	04-6958811	04-6959546	
		קרית שמונה צפון	רש"י 6	04-6958811	04-6940551	
	ייעוץ גריאטרי	קצרין	שיאון	04-6961542	04-6851300	
		מגידל שמש	מגידל שמש	04-9850200	04-6984891	
		חיספין	חיספין	04-9850200		
		צפת כנען	גיורא יוספטל 1	04-6994700	04-6922466	
		בית שאן ב'	מיזוג גליוות	04-6061300	04-6586398	
		גבעת המורה	יאנוש קורצאק	04-6094200	04-6595844	
		עמק הירדן אזורית	צומת שער הגולן, מסדה	04-6655300	04-6709193	
		חצור	בן גוריון 7	04-6869222	04-6938004	
		חיפה וגליל מערבי	חיפה, רמות רמז	בורוכוב 39	04-8351735	04-8351726
			קרית מוצקין הרב קוק	הרב קוק 104	04-8351735	04-8351727
	קרית מוצקין, הרמן	שביל המודיעין 4	04-8351735	04-8351728		
	כרמיאל מרכז	התאנה 10	04-9900500	04-9900545		
	מעלות	בן גוריון 4	04-9578555	073-3898314		

קו חם ואוזן קשבת - סיוע טלפוני למידע, הדרכה ותמיכה *8889

עיר	שם	טלפון
אשדוד (בוקר)	אתי אלמליח	08-8555555
אשדוד לדוברי רוסית	סבטלנה וקס	050-7548874
אשקלון (בוקר)	שרה שאער	08-6748623
באר שבע (בוקר)	ליאת	08-6205166
בית שאן עמק המעיינות	ענבר וייס לשם	04-65844220
בני ברק	בתיה צלמון	03-5782628
בת ים	פנינה אורן	052-2428897
מ.א. גליל תחתון-כדורי	נחמה קהת	04-6628221
מ.א. גליל מערבי	רחל רוט	04-9952214
מעלות-תרשיחא (בוקר)	רוחמה אטוצ'קין וקנין	04-9578915
דימונה	לינדה גבאי / ענת אפריאט	08-6558777
הרצליה (בוקר)	שרית מני	09-9705135
חדרה	מרלנה דסקל	04-6342506
	מרים וובר	04-6390918
חולון	דרורה חריף	050-6515777
חיפה	גליה איזן	054-4507607
	יהודית דובובי	04-8100262
ירושלים (בוקר)	צורית וינברגר	02-6298970
יבנה	חוה ברק	08-9439811
כפר סבא (בוקר)	אלינה קניגהיים	09-7675001
מ.א. גלבוע	רותי צוקר	052-2799463
מ.א. חבל מודיעין - שהם	חיה בשקין	03-9730997
מודיעין מכבים רעות (גם יידיש)	שרה ארנטל	058-4661264
נווה מונוסון	אסתר ספקטור	03-5336643
נס ציונה	חיה גדיש	08-9383718
נתניה	מגדה גולן	09-8343275
מ.א. עמק יזרעאל (בוקר)	קרנית כהן	04-6520135/103
עפולה (בוקר)	דבורה גרינברג	052-2479466
עילבון	נואל לואנסה / ג'ואנה מועלם	04-6785810
פתח תקוה	רותי יצחקי	03-9331812
צפת	מטילדה שבתאי	03-9331812
קרית גת (בוקר)	בת-אל דיין	08-6874706
קרית מוצקין	דפנה מור	054-4210757
קרית שמונה (בוקר)	המדור לזקן	04-6950867/04-6908473
קרית אונו	נחמה רודן	03-5343487
ראשון לציון	חרסה חרפ	03-9690991
רחובות	לאה סופר	08-9392677
רמת גן	דפנה גרין	050-2640643
רמת השרון	אביגיל מוטולה	03-5495204
לדוברי איטלקית	לאה סופר	08-9392671
לדוברי אנגלית	פולה וג'י פלברג	054-4237797
	מרים וובר	04-6390918
לדוברי ספרדית	שרה אלקובי	04-8344592
לדוברי ערבית	רנין ח'ריש	052-4002239
לדוברי צרפתית	פולט גרינברג-ברזילי	054-2127525

יחידות גריאטריות / ייעוץ גריאטרי בכללית

מחוז	יחידה גריאטרית רב מקצועית	שם מרפאה	כתובת	טלפון	פקס	הערות
חיפה וגליל מערבי		מכר ג'ידידה	ליד בנק מרכנתיל	04-9967040	04-9562091	
		נהריה יוספטל	דרך יחיעם 38	04-9933400	04-9520471	
		עכו מקצועית	העצמאות 68	04-8351735		
שו"ש		נתניה דרום	החפץ חיים 6			קביעת תור בהפניית רופא מטפל בלבד, דרך משרד מרפאת האם. זימון תור לא מתבצע דרך *2700!
		חדרה מרכז	בנין קורן, הלל יפה 11			
		רעננה, הנוטרים	הנוטרים 7	09-7707111	09-7711786	
		מחלקה גריאטרית	כפר סבא, בי"ח "מאיר"	קביעת תור דרך מוקד זימון תורים 09-7471555		הנפקת הפניה ישירה דרך רופא משפחה.
דן פתח תקוה		מוקד השירות הגריאטרי	גבעתיים, משמר הירדן	03-7330206	03-7426566	הזימון יתבצע לאחר שההפניה מתקבלת באינטרפקס
		רמת גן, הרצל	הרצל 34	03-7330206	03-7426566	
		אור יהודה, גורדון	משה הדדי 6	03-7330206	03-7426566	
		פתח תקוה, מחנה יהודה	טביב 7	03-7330206	03-7426566	
		המכון לרפואה גריאטרית	רמת אשכול	פארן 12, קומה 3	02-5889574	02-5889515
ירושלים		שייך ג'ראח	קלרמון 5 גאנו	02-5893770	02-5893752	
		בית שמש, המשלט	המשלט 1	02-9901777	02-9912117	
		מרפאה גריאטרית יועצת	תל אביב	03-6306407		זימון תור בטלפון בלבד בהפנית רופא המשפחה

יחידות גריאטריות / ייעוץ גריאטרי בכללית

מחוז	יחידה גריאטרית רב מקצועית	שם מרפאה	כתובת	טלפון	פקס	הערות
מרכז		אשדוד סיטי	הבנים 1		08-8549656	יום ג' - 13:30-15:30 יום ד' - 14:00-16:00 יום ה' - 15:00-19:00
		ד"ר זינאידיה עוזר			08-8549656	יום ג' - 16:00-19:00 יום ד' - 16:00-18:00 יום ה' - 16:00-19:00
		לב רמלה	הרצל 88		08-9137310	יום א' - 15:00-19:00 יום ו' - אחת לחודש 08:00-12:00
		ד"ר מזוארץ אוולינה			08-9137310	יום ג' - 14:00-19:00 יום ו' - אחת לחודש 08:00-12:00
		ד"ר סבטלנה גינסבורג			08-9137310	יום ו' - 8:00-12:00
	ראשון לציון, פינסקר	יהודה לייב 31			03-9681888	יום א' - 08:00-15:00 יום ב' - 08:00-13:00 יום ה' - 08:00-13:00
	רחובות, חיים	שד' חן 56			08-9306248	יום א' - 15:30-18:30 יום ד' - 15:30-18:00
	נס ציונה, נווה עובד	צה"ל 47			08-9306248	יום ג' - 08:00-15:00 יום ד' - 08:00-15:00
		ד"ר יולי וייסביך			08-9306248	יום ג' - 16:00-19:00

יחידות גריאטריות / ייעוץ גריאטרי בכללית

מחוז	יחידה גריאטרית רב מקצועית	שם מרפאה	כתובת	טלפון	פקס	הערות
דרום	יחידה גריאטרית במסגרת יח' להמשך טיפול	אשקלון, יוספטל	גורא יוספטל 11	08-6778602	08-6778625	
		נאות אשקלון	יהדות בריטניה 7	08-6796222	08-6796228	
		אשקלון, היובל	חיים סלע 10	08-6748222	08-6748230	
		אשקלון, דקלה	אקטודוס 6	08-6700222	08-6700228	
		אשקלון, שמשון	משה יוליש 10	08-6775222	08-6775242	
		אשקלון, ברנע	יפתח הגלעדי 3	08-6687222	08-6687227	
		אשקלון דרום	אסף הרופא 1	08-6798222	08-6798228	
		אשקלון, אקדמיה	אלי כהן 19	08-6772333	08-6772330	
		אשקלון, ביאליק	משה יוליש 10	08-6275221	08-6775241	
		קרית גת, הזרע	שבטי ישראל 27	08-6859222	08-6859238	
	דימונה א'	מצדה 6	08-6820222	08-6820227		
	דימונה ד'	רחבת יציאת אירופה 1	08-6503200	08-6503221		
	דימונה ב'	ליאון ברנהיים 1	08-6503101	08-6503147		
	באר שבע, אלון	כיכר קפלן 8	08-6241222	08-6241222		
	באר שבע, אורן	אברהם אבינו 97	08-6201222	08-6201222		
	באר שבע, בן יאיר	ביאליק 28	08-9110222	08-9110222		
	באר שבע, מרפאת ה'	העליה 7	08-9112222	08-9112222		
	באר שבע, וינגייט	חנה סנש 3	08-6270218	08-6270218		
	באר שבע, יסקי	דוד המלך 28	08-6407777	08-6407777		
	באר שבע, מרפאת ט'	שד' ירושלים 35	08-6476222	08-6476222		

יחידות גריאטריות / ייעוץ גריאטרי בכללית

מחוז	יחידה גריאטרית רב מקצועית	שם מרפאה	כתובת	טלפון	פקס	הערות	
דרום		באר שבע, מרפאת י"א	השל"ה 18	08-6475555	08-6475555		
		באר שבע, נווה זאב	יהונה זבוטינסקי 15	08-9113222	08-9113222		
		באר שבע, נחל עשן	אמנון 5	08-6268222	08-6268222		
		באר שבע, שתל	סמילנסקי 79	08-6254222	08-6254238		
		באר שבע, פסגת רמות	הר כנען 4	08-6240222	08-6240238		
		מבועים	מבועים	08-9939222	08-9939227		
		צוחר	מרכז צוחר ת.ד. 616	08-911822	08-911822		
		ערד	חן 24	08-9550222	08-9550232		
	אילת	מרפאה גריאטרית	מרפאת אופיר שחורת רחוב	08-6358091/2	08-6358091/2	08-6358091/2	פעם בחודש רופא משפחה קביעת התור דרך זימון תורים
							ד"ר הרשקוביץ
						כולל ב. בית למרותקים.	

הנתונים באחריות קופת החולים

מרפאות מכבי להערכה גריאטרית רב תחומית ומרפאות מייעצות

מחוז	מרפאה	רב תחומי / ייעוץ	כתובת	טלפון	ימי פעילות	שעות פעילות	רופאים	מזכירה	עו"ס	תזונה	ריפוי בעיסוק	פיזיו
צפון	חיפה	רב תחומי	הרצל 73	זימון תורים *3555 04-6591616 073-2132745 :פקס	א' ב' ה'	08.00-14.00 08.00-14.00 08.00-12.45	ד"ר אסנת טלדנו	ילנה שטל	נעמי גולדשמיד		ענבל רייזנר	
	נהריה	מייעצת מרפאה	אחד העם 8	זימון תורים *3555 04-8781555 073-2284302 :פקס	ב'	14:30-19:30	ד"ר איגור יאנוניצקי					
											קצרין	מייעצת מרפאה
	צפת	מייעצת מרפאה	נוף תליה 1	זימון תורים *3555 04-6964135 :פקס	ב'	15:00-19:00 (פעם בחודש)	ד"ר אכרם שרף					
											קריית שמונה	מייעצת מרפאה
	העמק	מייעצת מרפאה	משעול הכרמים 1	זימון תורים *3555 04-6545384 073-2284307 :פקס	ד'	17:00-20:00 (אחת לשבועיים)	ד"ר אירנה באום					

מרפאות מכבי להערכה גריאטרית רב תחומית ומרפאות מייעצות

מחוז	מרפאה	רב תחומי / ייעוץ	כתובת	טלפון	ימי פעילות	שעות פעילות	רופאים	מזכירה	עו"ס	תזונה	ריפוי בעיסוק	פיזיו
שפלה	ירושלים	רב תחומית	מרכז השר אגריפס 40	זימון תורים *3555 02-6238238	ב' ד' ה'	17:00-20:00 (אחת לשבועיים)	ד"ר מלכו, ד"ר וינסקי, ד"ר שטרנברג	שושנה רץ	אנטישני לנה אובשניץ	אסתר לוי, יעלה קנה		
	ראשני"צ	מייעצת מרפאה	בית רופאים קרדו	זימון תורים *3555 03-9541290	ג' ד'	8:00-13:00 8:00-13:00	ד"ר חנימוב, ד"ר יונת וייסביך	אולגה בדיאן	סבטלה בר שלום	רבקה היילה אייל		
												חולון
	מודיעין	מייעצת מרפאה	תלתן 8	זימון תורים *3555 02-6281255	ג' ד'	9:00-13:00 (פעמיים בחודש)	ד"ר בוקמן			יעלה קנה		
												בית שמש

מרפאות מכבי להערכה גריאטרית רב תחומית ומרפאות מייעצות

מחוז	מרפאה	רב תחומי / ייעוץ	כתובת	טלפון	ימי פעילות	שעות פעילות	רופאים	מזכירה	עו"ס	תזונה	ריפוי בעיסוק	פיזיו	
דרום	אשדוד	רב תחומית ביום ה'	דוב גור 29	08-9560938	ב'	8.00-13.00	ד"ר אירנה בוגוליי						
					ב'	8.00-15.00	ד"ר אירנה בוגוליי						
					ב"	16.00-20.00	ד"ר אולגה שמרקוב						
					ג'	15:30-20:00	ד"ר אולגה שמרקוב						
					ניידת								
	אשקלון	רב תחומית	הגבורה 3	08-6747666	א'	8.00-13.00	ד"ר אלה קרבקוב						
		הערכות בבית			ג'	8.00-13.00	ד"ר אלה קרבקוב						
	מייעצת				ה'	17.00-20.00	ד"ר נטלה בינינסון						
באר שבע	רב תחומית	התקוה 4	08-6267289	ב'	13.00-19.00	ד"ר סבטלנה זומלסון	לינך דמגי	זאנה יוסופוב	מעיין גרייצר	מעיין גרייצר	אפרים	הילה	
				ג'	9.00-13.00	ד"ר ולנטין יורקביץ'	לינך דמגי	קזיאב	מעיין גרייצר	אפרים	הילה		
				ד'	15.00-18.00 13.00-19.00 (פעמיים בחודש)	ד"ר ילנה רביב	לינך דמגי	8.00-16.00	מעיין גרייצר	אפרים	הילה		
				ה'	15.00-19.00	ד"ר סבטלנה זומלסון	לינך דמגי	8.00-16.00	מעיין גרייצר	אפרים	הילה		

מרפאות מכבי להערכה גריאטרית רב תחומית ומרפאות מייעצות

מחוז	מרפאה	רב תחומי / ייעוץ	כתובת	טלפון	ימי פעילות	שעות פעילות	רופאים	מזכירה	עו"ס	תזונה	ריפוי בעיסוק	פיזיו
דרום	בני עייש	מרפאה מייעצת	השעורה 2	08-8696096	ג'	8.00-15.00 (פעמיים בחודש)	ד"ר אירנה בוגוליי					
					ד'	8:00-12:00	אחות אינה קבלסקי					
	אופקים	מרפאה מייעצת	הרצל 36									
	ערד	רב תחומית חלקית	שמעון 13	08-9951515	ב'	16.00-20.00	ד"ר דוד שכס					
נתיבות	רב תחומית חלקית	18	שד' ירושלים	08-9939400		עברה לאשקלון מרפאה ניידת	ד"ר אלה קרבקוב					
					ג'	8.00-13.00	ד"ר שושנה זוד	דפנה טפליצקי	בתיא	ברקת		
					ד'	8.00-13.30	ד"ר עדי רון	לינך דמגי	8.00-13.00	אירנה מרגוליס		
					ב'	15.00-19.00	ד"ר סאפונות מסראוה	לינך דמגי	8.00-13.00	אירנה מרגוליס		
					ה'	08.00-13.00	ד"ר שושנה זוד	תמי ברינדר	ליטל נהלוי	ברקת יעקוביץ'		
נתיבי	מרפאה מייעצת	נתיבי דרום	56	09-7644666 09-7644640 09-7644640.073	ג'	8.00-13.00	ד"ר אירנה נגלן					
					ד'	8.00-13.30	ד"ר עדי רון	לינך דמגי	8.00-13.00	אירנה מרגוליס		
					ב'	15.00-19.00	ד"ר סאפונות מסראוה	ליטל נהלוי	14.00-19.00	ברקת יעקוביץ'		
נתיבי	רב תחומית חלקית	3	שפוגל	03-9392666 073-2132416	ה'	08.00-13.00	ד"ר שושנה זוד	תמי ברינדר	ליטל נהלוי	ברקת יעקוביץ'		
					א'	14.00-19.00	ד"ר אירנה נגלן	לינך דמגי	14.00-19.00	ברקת יעקוביץ'		
נתיבי	רב תחומית חלקית	124	אחוזה	09-7470777 073-2284122	ב'	13.00-18.00	ד"ר יעל אדוני-טמיר	לינך דמגי	13.00-18.00	ברקת יעקוביץ'		

מרפאות מכבי להערכה גריאטרית רב תחומית ומרפאות מייעצות

מחוז	מרפאה	רב תחומי / ייעוץ	כתובת	טלפון	ימי פעילות	שעות פעילות	רופאים	מזכירה	עו"ס	תזונה	רפוי בעיסוק	פיזיו	מרכז	
													תל אביב	מרחבי
ירושלים	הרצליה	רב תחומית	הנדיב 3	זימון תורים 09-9594111 פקס: 073-2284166	ה'	9.00-14.00	ד"ר אלה אהרון	רותי קופר 9.00-13.00	יאן סבר 9.00-14.00		טל ארנון 9.00-14.00		תל אביב	מרחבי
	רטוציה טירה טייבה	מרפאה מייעצת		זימון תורים	ד'	16.00-19.00	ד"ר אפופת מסראוה		יסמין 16.00-19.00				תל אביב	מרחבי
	חדרה	רב תחומית	הלל יפה 13	זימון תורים *3555	ב'	16.00-21.00	ד"ר ילנה פשקוב		כלנית דבורה 12.00-17.00				תל אביב	מרחבי
מרכז	רמת השרון	מרפאה מייעצת	הנצה 3		ד'	16.00-21.00	ד"ר יעקוב פלדמן						תל אביב	מרחבי
	אור עקיבא	מרפאה מייעצת			ג'	12.00-16.00	ד"ר ראסק קשקוש						תל אביב	מרחבי
	גבעתיים	מרפאה מייעצת	דרך בן גוריון 182	זימון תורים 03-7325203 פקס: 7237178216	ב'	14:00-18:00 (אחת לשבועיים) 15.30-19.30	ד"ר אלונה סמירוב						תל אביב	מרחבי
מרכז	תל אביב	מרפאה מייעצת	השלה 7	זימון תורים *3555 03-7235203 073-7178216	ב'	15.00-19.00	ד"ר אמה שריאל						תל אביב	מרחבי
	תל אביב	מרפאה מייעצת	התקומה 36 יפו	זימון תורים *3555 03-7235203 073-7178216	ה'	08.00-12.00	ד"ר אינה נגקין						תל אביב	מרחבי
	תל אביב	מרפאה מייעצת	יצחק רבין 30	זימון תורים *3555 03-7235203 073-7178216	ב'	9.00-13.00	ד"ר יונתן מולקנדוב						תל אביב	מרחבי

מרפאות מכבי להערכה גריאטרית רב תחומית ומרפאות מייעצות

מחוז	מרפאה	רב תחומי / ייעוץ	כתובת	טלפון	ימי פעילות	שעות פעילות	רופאים	מזכירה	עו"ס	תזונה	רפוי בעיסוק	פיזיו	מרכז	
													תל אביב	מרחבי
ירושלים	רמת גן	מרפאה מייעצת	דרך בן גוריון 182	זימון תורים *3555 03-7325200 073-7178216	ג'	09.00-13.00	ד"ר ולדימיר צ'סנין						תל אביב	מרחבי
	רמת אביב	מרפאה מייעצת	אפטר יעקב 9	זימון תורים *3555 03-7235203 073-7178216	ה'	08.30-12.30	ד"ר איתן קוסנר						תל אביב	מרחבי
	איינשטיין	מרפאה מייעצת	דרך ההגנה 41	זימון תורים *3555 03-7235203 073-7178216	א'	15.00-20.00	ד"ר רן שויד						תל אביב	מרחבי
מרכז	רמת גן	מרפאה מייעצת	יצחק רבין 30	זימון תורים *3555 03-7235203 073-7178216	ב'	9.00-13.00	ד"ר יונתן מולקנדוב						תל אביב	מרחבי
	רמת אביב	מרפאה מייעצת	אפטר יעקב 9	זימון תורים *3555 03-7235203 073-7178216	ה'	08.30-12.30	ד"ר איתן קוסנר						תל אביב	מרחבי
	איינשטיין	מרפאה מייעצת	דרך ההגנה 41	זימון תורים *3555 03-7235203 073-7178216	א'	15.00-20.00	ד"ר רן שויד						תל אביב	מרחבי

הנתונים באחריות קופת החולים

מרפאות גריאטריות מאוחדת

מחוז	שם מרפאה	כתובת	ימי פעילות	רב תחומי/ ייעוץ	טלפון
דרום	באר שבע	בן צבי יצחק 9	א' ב'	מייעצת רב תחומית	08-6248000
	אשקלון	אקסודוס 6	א' ד'	רב תחומית מייעצת	08-6701444
	אשדוד	קרן היסוד 8	ד'	רב תחומית	08-8549777
			ג'	מייעצת	08-8531695 או *3833
	רחובות	בנימין 4	ב', ד'	מייעצת	08-9399333 או *3833
			ה'	רב תחומית	
	רשל"צ	הרצל 52	א'	מייעצת	03-9597600 או *3833
	חולון	קוגל 45	א'	מייעצת	03-5021414 או *3833

מרפאות גריאטריות מאוחדת

מחוז	שם מרפאה	כתובת	ימי פעילות	רב תחומי/ ייעוץ	טלפון	
צפון	קביעת תורים לכל הגריאטרים במחוז צפון פקס: 03-7251941, מייל: FaxGeriatricClinicBe@meuhedet.co.il					
	חיפה, מרפאת דמנציה	סמולנסקין 3	א', ד'		04-8117117	
	חיפה חסן שוקרי	חסן שוקרי 5	ב' לסירוגין		04-9520471	
	חיפה, נוה שאנן	אינטרנציונל 5	ג' לסירוגין			
	חדרה		ו', ב' לסירוגין			
	קרית ים		ג' לסירוגין		04-8471517	
	עכו		ד' לסירוגין		04-9017117	
	נהריה		ד' לסירוגין		04-9009441	
	נוף הגליל	עצמון 18	א', ב'		04-6453432	
	כרמיאל		ג' לסירוגין		04-9087110	
	צפת		ב' אחת לחודש		04-6779744	
	טבריה		ב' לסירוגין		04-6711701	
	מרכז	פתח תקוה	נורדאו 19	ד'	רב תחומית	03-9051616
		תל אביב	שפרינצק 15	ב'	רב תחומית	03-6941582
				ד'	מייעצת	
		נתניה	רמז 16	ג'	רב-תחומית	09-8601333
	כפר סבא	רפופרט 3	ד'	מייעצת	09-7482230	
	ירושלים	ירושלים מרפאת בית אגד	יפו 208	ה'		02-5770820
		ירושלים מרפאת הטיילת	בית"ר 2	א', ג', ד'		02-5654222
		ירושלים מרפאת מעקב	שבטי ישראל 2 (בתוך בית החולים הצרפתי)			02-6264725
מזרח ירושלים					02-6263399	
ירושלים		בית הדפוס 12			02-6526552	
מעלה אדומים		דרך הקדם 5			02-5412111 או *3833	
בית שמש		בן איש חי 31	רבי יהודה הנשיא 2			02-5300100
						02-9906000

הקורס הדיגיטלי הראשון להתמודדות עם דמנציה במשפחה

סדרה של 9 הדרכות קצרות שיעשו לכם סדר במחשבות ועניקו לכם כלים להכלה והתמודדות עם אדם קרוב החולה בדמנציה.

הקורס נערך ע"י מומחים מטעם עמותת עמדא ועל בסיס ניסיון של 30 שנות ליווי ותמיכה למשפחות.

עלות הקורס: 175 שקלים
כולל חברות שנתיית בעמותת עמדא.

לקורס הדיגיטלי:
emda.org.il/online-course

מרכזי יום לתשושי נפש ברחבי הארץ

ישוב	שם המרכז	כתובת	טלפון	תשושי נפש/משולב
מחוז באר שבע והדרום				
אשכול	עמותת לזקן נווה אשכול	מ.א. אשכול, ד.ג. הנגב 85465	08-9987519 08-9929126	משולב
באר שבע	מרכז יום מט"ב - אורפז	רד"ק 45, שכ' יא, ת"ד 6060, באר שבע	08-6422194	תשושי נפש
באר שבע	סביונה - קרן קירשנבאום	יהודה הלוי 111 באר שבע	08-6311900	משולב
דימונה	עמותת לזקן דימונה	באבא סאלי 2, ת"ד 37, דימונה 86100	08-6558777	משולב
ירוחם	מרכז יום ירוחם - עמותת מט"ב	רח' צבי בורנשטיין 3 ת"ד 139, ירוחם 80500	08-6589042	משולב
ערד	מט"ב - בית גלעד	אשד 1 ערד 89011	08-9959926/7	משולב
קריית גת	מרכז יום העצמאות	העצמאות 68, קרית גת 82000	08-6620862	תשושי נפש
רהט	עמותת לקידום ופיתוח - רהט	מועדון פייס ונוער, שכונה 21, ת.ד. 737, רהט	08-9910968	משולב יחידת תשושי נפש לא פעילה
שדרות	מרכז יום לזקן - שדרות	עמותת מט"ב, הפלמ"ח 1, שדרות	08-9288260	משולב
מחוז חיפה והצפון				
אום אל-פחם	עמותת "אלסלאם" בית אלפארוך לזקנים	ת"ד 23, אום אל פחם 30010	04-6313183	משולב
הגלבוע	עמותת דורות בגלבוע	גן נר, מ.א. הגלבוע, ד.ג. גלבוע 18120	04-6424389	משולב
חדרה	העמותה למען הזקן חדרה	רחוב חנקין 7 חדרה 38478	04-6345856	תשושי נפש
חיפה קרית חיים	שיל"ה קרית חיים	בית אלפא 80 קריית חיים חיפה 26221	04-8700422	משולב
חיפה	שיל"ה - מועדון גיל - קרית אליעזר	המעפילים 4 חיפה 35155	04-8516511	תשושי נפש
טבריה	בית גיל לקשיש	האבות 310, שיכון ג', טבריה	04-6737078	משולב
טירת כרמל	האגודה למען הקשיש	ת"ד 292, טירת הכרמל 39101	04-8571162	משולב
יקנעם	עמותת סחל"ב	השיטה 8 ת"ד 121, יקנעם 20692	04-9892674	משולב

מרכזי יום לתשושי נפש ברחבי הארץ

ישוב	שם המרכז	כתובת	טלפון	תשושי נפש/משולב
כפר מנדא	כפר מנדא	ת.ד. 1117, מ"מ כפר מנדא 17907	04-9508334	תשושים
כרמיאל	בראט - שירות מקיף לזקן	אשכולות 202 כרמיאל 21970	04-9584840 04-9584841	משולב
מעלות-תרשיחא	העמותה לקשיש	ת"ד 59, הארזים, מעלות 24952	04-9973276	משולב
נהריה	עמותת מט"ב	דרך העצמאות 6 ת"ד 609 נהריה 22212	077-2371317	משולב
נצרת עילית - נוף הגליל	סב סנט רקורל	ליבנה 2, הר יונה, נוף הגליל 17572	04-6001049	משולב
נשר - תל חנן	העמותה לקשיש	הרב בר-מוחא 1 ת"ד 9952, נשר	04-8214427 04-8213784	משולב
סכנין	עמותת השלום	ת"ד 115, סכנין 20173	04-6748010	משולב
דלית אל כרמל - עוספיה	עמותת זקני הכרמל	כביש ראשי, שדרות אבא חושי, ת.ד. 3001, עוספיה, עיר הכרמל	04-8396095/6	משולב
עכו (יהודי)	האגודה לקשיש	בבל 10, עכו 24707	04-9813472 04-9810736	משולב
עמק הירדן	עמותת המייסדים	מ.א. עמק הירדן, ד.ג. עמק הירדן 15132	04-6750096	משולב
עמק המעינות	העמותה לזקן גיל עוז	גיל עוז, מ"א עמק המעינות 11710	04-6584220 04-6587270	משולב
עמק יזרעאל	סב יום - עמותת ותיקי עמק יזרעאל	סב יום, מ.א. עמק יזרעאל	04-6520104	משולב
עפולה	עמותת דור לדור	הנרייטה סולד 5, גבעת המורה, עפולה	04-6527619 04-6528186	משולב
צפת	הנאמנות לקשיש	קורצ'ק 1 צפת 13219	04-6820808 04-6920254	משולב
קריית אתא	עמותה לשירותים להכשרה ולהשכלה למבוגרים ונוער	המכבים 8, ת"ד 78, קרית אתא 28100	04-8437487	משולב
קריית ביאליק	א.ש.ק. - מרכז יום בית ירקוני	אפרים 13 קריית ביאליק 27026	04-8715014 04-8406753	תשושי נפש
קריית טבעון	עמותת שלהב"ת	ת"ד 1231, קרית טבעון 36016	04-9832743	משולב
קריית ים	שיל"ה חיפה	שזר 7, ת"ד 2021, קרית ים 29054	04-8384335	משולב

מרכזי יום לתשושי נפש ברחבי הארץ

ישוב	שם המרכז	כתובת	טלפון	תשושי נפש / משולב
קריית מוצקין	עמותת אליק"ם	ברק 31, קרית מוצקין 26315	04-8708265	משולב
קרית שמונה	עמותה למען הזקן	פינת שפרינצק 54, קרית שמונה 10200	04-6940250	משולב
שפרעם	עמותה למען הזקן	ת"ד 361, ג'אבור, שפרעם 20260	04-9862265	משולב
מחוז ירושלים				
אפרת	מועצה מקומית	הרימון 2, אפרת	02-9903596	תשושי נפש
אשדוד	האגודה לקשיש "בית אביב"	קק"ל 15 פינת אברהם סופר, ת"ד 2672, אשדוד 77105	08-8541766	משולב
אשדוד	עמותת בית אבות אשדוד	הרב ניסים 7, ת"ד 2240, אשדוד 77123	08-8555555	משולב
אשקלון	מט"ב אשקלון - אהבה	עמיעוז 7, שכונת עולי הגרדום, אשקלון	08-9172846/50	תשושי נפש
באר טוביה	עמותת המייסדים	בית המייסדים אחווה באר טוביה, ד.ג. שקמים 79800	08-8583301 08-5857327	משולב
בית שמש	מלב"ב בית שמש העמותה לקשיש בית שמש	אשר 1, בית שמש	02-9994258	תשושי נפש
		המשלט 29, ת"ד 731, בית שמש, 99013	02-9917297/8	
ירושלים	מלב"ב פסגת זאב	פלוגת הטנקים הירושלמית 4, פסגת זאב, ירושלים 97553	02-5833555 02-5854165	תשושי נפש
ירושלים	מלב"ב גבעת משואה	לאה פורת 21, ת.ד. 3622, גבעת משואה, ירושלים	02-6537591	תשושי נפש
ירושלים	בית באייר לקשיש - עידן	ים סוף 33, ירושלים 97701	074-7116352/3	משולב
ירושלים	עידן הזהב	יוסי בן יועזר 28, פינת אלעזר הגדול, ירושלים	02-6790722	תשושי נפש
ירושלים	מלב"ב דרך בית לחם	דרך בית לחם 152, ירושלים	02-6516467 052-7203019	תשושי נפש
מבשרת ציון	עמותה לקשיש	הראשונים 1, ת"ד 3877, מבשרת ציון 90805	02-5341550	משולב
קריית מלאכי	מרכז יום לקשיש	שדרות בן גוריון 48, ת"ד 445, קריית מלאכי	08 - 8505030 08 - 8505040	משולב

מרכזי יום לתשושי נפש ברחבי הארץ

ישוב	שם המרכז	כתובת	טלפון	תשושי נפש / משולב
מחוז תל אביב והמרכז				
אזור	א.ש. סיעוד ורווחה בית נטלי, רמת גן	חיים חסין 17 (שפינוזה 17), אזור 58008	03-5585421	משולב
אריאל	אריאל לקשיש - טיפולית	שער הגיא 5, ת"ד 25, אריאל 44837	03-9365111	משולב
בני ברק	א. לקשיש בני ברק - בעל התניא	בעל התניא 34, בני ברק	03-5707716	משולב
ברנר	עמותת גבורות בית אלעזרי - ברנר	מושב בית אלעזרי, מ"א ברנר 76803	08-9416860	משולב
בת ים	האגודה לקשיש בת ים - השלושה	השלושה 36, בת ים 59358	03-5083510	משולב
גבעת שמואל	מט"ב - גבעת שמואל	הזיתים 69, גבעת שמואל	03-5327060 03-5319287	משולב
גבעתיים	לה"ב גבעתיים - משמר הירדן	משמר הירדן 22, גבעתיים 53529	03-5711532	תשושי נפש
גדרות	עמותת מרכז יום גדרות	האשל, מרכז כפרי, מ"א גדרות, ד.ג. עשרת 76858	08-8596154 08-8598861	משולב
גזר	תגבור - מרכז לקשיש חשמונאי	מ"א גזר, שמעון התרסי 3 בית חשמונאי, ד.ג. שמשון 99789	08-9242246	משולב
גני תקווה	מרכז יום מט"ב	דרך המשי 9, גני תקווה	03-5347877	משולב
דרום השרון	העמותה לחבר הוותיק - דרום השרון	מושב נווה ימין, מ"א דרום השרון, דואר כפר סבא 44920	09-7602467	משולב
הרצליה	ע.ל.ה. הרצליה - אונקלוס	רחוב אונקלוס 10, נחלת עדה הרצליה 46350	09-9563187 09-9569054	תשושי נפש
חבל מודיעין	מט"ב - עמותה לחבר הוותיק	מרכז שוהם, חבל מודיעין, ד.ג. מרכז רמלה 73106	03-9730997 03-9794423	משולב
חולון	העמותה למען הקשיש - דובנוב	דובנוב 17, חולון 58807	03-5590217 03-5566142	משולב
חולון	העמותה למען הקשיש - המעפילים	אלחריזי 17, חולון 58807	03-6448600	משולב
חוף השרון	מרכז יום מט"ב - חוף השרון - גפן חרוצים	מושב חרוצים, מ"א חוף השרון, דואר בני ציון 60910	09-7419375	משולב

תשוב	שם המרכז	כתובת	טלפון	תשוי נפש/ תשוי נפש/ משולב
רחובות	על"ה רחובות - בורוכוב	בורוכוב 12 רחובות 76406	08-9468190	משולב
רמלה	עמותת מט"ב רמלה - ההגנה	הגנה 1, רמלה	08-9215041	תשוי נפש
רמת גן	העמותה לזקן רמת גן - נרקיסים	שדרות הנרקיסים 41 רמת גן 52597	03-7511223 03-7525705	משולב
רמת גן	מרכז יום לזקן - גלעד תל השומר	ביה"ח שיבא, ביתן 25, מרכז גריאטרי תל-השומר 25 - 52621	03-5353343	תשוי נפש
רמת השרון	עמותת א.ל.ה. - מרכז יום לקשיש רמת השרון - הרב קוק	הרב קוק 41, רמת השרון 47283	03-5495204	משולב
רעננה	עמותה למען הזקן - רעננה	ההגנה 114 פינת חנה סגש רעננה 43311	09-7711598 09-7710580	משולב
תל אביב-יפו	עמותת קשת - צהלון, תל אביב	קש"ת, שד' ירושלים 100 תל אביב יפו - 61270	03-6817339 03-5133438	משולב
תל אביב-יפו	תיגבור בע"מ - מרכז אופק לאזרחים ותיקים ע"ש יונה גולדריץ (בת ציון)	בת ציון 8, תל אביב	077-2374200	תשוי נפש
תל אביב-יפו	מט"ב - מרכז יום - אניטה הירש (פיינשטיין)	ברזאני 15, פינת פיינשטיין, תל אביב	03-5776633	תשוי נפש

מתוך מאגר המידע לשירותים לזקנים, אשל, האגודה לתכנון ולפיתוח שירותים למען הזקן, מייסודם של הג'וינט וממשלת ישראל www.eshelnet.org.il. ומאגר משרד הרווחה.

מרכזי יום לתשוי נפש ברחבי הארץ

תשוב	שם המרכז	כתובת	טלפון	תשוי נפש/ משולב
יבנה	עמותת מט"ב - יבנה	הנורית 2, פינת ז'בוטינסקי, יבנה	08-9330066	משולב
יהוד	עמותה לזקן - יהוד	שזר 44, ת.ד. 4550, יהוד 56100	03-5362263	משולב
כפר יונה	האגודה לקשיש - כפר יונה	שרת 8, ת"ד 1498, כפר יונה 40300	09-8941165 09-8989845	משולב
כפר סבא	העמותה לקשיש - כפר סבא - תל חי	תל חי 4, כפר סבא 44456	09-7675001	משולב
כפר סבא	עמותת סביון כפר סבא - אז"ר	אז"ר 49, כפר סבא	09-7641145	משולב
לוד	מרכז יום לקשיש - סב-לוד	שפירא 35, שכ' נווה נוף, לוד 71100	08-9283487 08-9206913	משולב
מודיעין	עמותת מט"ב - מודיעין	צאלון 3, מודיעין	076-8131674	תשוי נפש
נחל שורק	חברת תגבור - נחל שורק	יד בנימין, ד.ג. עמק שורק 7681200	08-8593171	משולב
נס ציונה	עמית - העמותה לרווחת האזרח הוותיק - נס ציונה	זרובל 25, פינת בן גוריון 9 נס ציונה 70400	08-9300413 08-9300119	משולב
נתניה	עין התכלת לקשיש - נתניה בית דבורה	הזית 2, נתניה 42215	09-8330913	תשוי נפש
עמק חפר	אגודה לחבר הוותיק - בית דוד, עמק חפר	מ"א עמק חפר, דואר מדרשת רופין 40250	09-8943040	משולב
פרדסיה	עמותה לקשיש - פרדסיה	שלום שבזי 21, פרדסיה 42815	09-8946669	משולב
פתח תקוה	נווה גיל הזהב בע"מ	חלוצת הפרדסנות 13, פתח תקוה	03-9390351	משולב
קריית אונו	עמותה למען הזקן - קריית אונו	שי עגנון 13, ת"ד 44, קריית אונו - 55000	03-5355603	משולב
ראש העין	העמותה לקשיש - ראש העין	שבזי 77, ראש העין 48021	03-9382905	משולב
ראשון לציון	העמותה לקשיש - ראשון לציון - תורה ועבודה	תורה ועבודה 42, ראשון לציון 75618	03-9632100	משולב
ראשון לציון	מרכז יום ראשון לציון - גרשון מן	גרשון מן 1, ראשון לציון 75100	076-8132250	תשוי נפש

אשפוז לתשושי נפש

טלפון	כתובת	שם	יישוב
09-8911033	השומרון 61	גני ד.ר.א.ל סיעודי	אבן יהודה
074-7005700	יישוב כפר אחווה	בית רחל ליצ'ק	אחווה
08-9283294	מושב אחיעזר 1	תפארת אבות בכפר	אחיעזר
08-8660725	רחוב הרב ניסים 7	בית אבות אשדוד	אשדוד
08-8518888	אורט 3	בית הדר אשדוד	אשדוד
08-8548800	העצמאות 63 א'	נווה שבא סיטי	אשדוד
08-6761810	רחוב קרן היסוד 15	נאות אבי	אשקלון
08-6795795	רחוב אבשלום חביב 6	בית אבות ע"ש הלפרין	אשקלון
08-6401422	רחוב הצדיק מירושלים 2	מרכז לבריאות הנפש, באר שבע, שירות גרונטו-פסיכיאטרי, מחלקות אשפוז	באר שבע
08-6474500	רחוב דוד המלך 20	אגודה למען הקשיש בית אבות באר שבע	באר שבע
08-6422194	רד"ק 45	אורפז - מערך שירותים לקשישים תשושי נפש	באר שבע
08-6495111	שלמה המלך 15	נווה שבא השלום	באר שבע
04-6581479	שדרות מנחם בגין 110	הדסים	בית שאן
03-6744690	רחוב עמרם גאון 6	מרכז ותיקים	בני ברק
03-5786990	רחוב אהרונביץ 10	עטרת רימונים	בני ברק
050-6002100	שלמה המלך 27	שלמה המלך	בני ברק
03-6788868	שלמה המלך 92	והדרת פני זקן	בני ברק
03-5787171	רחוב שאול חדד 10	מרכז גריאטרי הדסים	בני ברק
09-7415982	מושב בני ציון	מוסד קרית שלמה	בני ציון
08-8591101	רחוב צוקרמן 14	בית אבות מרפא גנים	גדרה
08-8591056	חזית דרום 3	בית אבות נווה אורנים	גדרה
03-6003434	רחוב ראשי 202	אור להורים	גלגוליה
04-6702506	ת"ד 16910, דבוריה	האגודה למען הקשיש דבוריה	דבוריה
08-6558777	בבא סאלי 2	בית אבות שירלי	דימונה
072-3940233	דרך הים 1 ג	טנדר לאבינג קר בע"מ	הוד השרון
09-7427924	רחוב הפרדס 10	הבית בפרדס	הוד השרון
09-7424631	ארלזורוב 5	סנטוריום גן שלוה	הוד השרון
09-9704737	דוד רזיאל 22	בית הורים עולי הולנד	הרצליה
04-6335933	נוב 6	עד 120, אגודה לעזרת הורים	חדרה

אשפוז לתשושי נפש

טלפון	כתובת	שם	יישוב
04-8128888	רחוב בת חן 40	בית הורים פסגת חן	חיפה
072-3944490	רחוב פבזנר 39	בית חולים מוריה	חיפה
073-2504233	רחוב גדליהו 1 ג'	בית אברהם	חיפה
04-8297245	רחוב גדליהו 1 א'	דיוור מוגן דור כרמל	חיפה
04-8370024	דרך הים 179	בית הורים בן יהודה	חיפה
04-8402892	הקורנס 10, מפרץ חיפה	ש.י. להורים	חיפה
04-8514414	דב פרומר 19, קריית שמואל	בית גבריאל, קריית שמואל	חיפה
04-8522548	חוף 1 כיכר מאיר קריית אליעזר	נאות חיפה	חיפה
072-3948333	הניצחון 13	עמל טבריה	טבריה
09-7759000	ת.ד. 820 טייבה	בית אבות טייבה	טייבה
04-6708828	שכונת סמדר יבנאל	גריאטרי יוקרה יבנאל	יבנאל
02-5316811	גבעת שאול	מרכז רפואי הרצוג	ירושלים
074-7116300	רחוב ים סוף 33	בית באייר סנהדריה	ירושלים
02-6403333	רחוב מעלה זאב 3	נווה הורים מאוחד	ירושלים
02-5008111	רחוב הרב סורוצקין 1	נווה שמחה	ירושלים
02-6330735	אליעזר הגדול 13	עידן הזהב	ירושלים
02-5370007	אהליאב 29	גני אורה	ירושלים
077-8656555	יפה נוף 1, מושב שורש	טובי ירושלים בשורש	ירושלים
04-9804791	כפר ירכא	בית חולים ג.א.ס.	ירכא
04-9564033	ת.ד. 3219, כפר ירכא	מול הנוף	ירכא
08-9151300	ז'בוטינסקי 5	בית חולים נווה שבא	לוד
074-7028575	קיבוץ מזרע	בי"א אור העמק	מזרע
04-9576611	כפר מעיליא	אצולת המונפורט בע"מ	מעיליא
09-8306156	מושב נורדיה	דבורה בנורדיה	נורדיה
08-9305305	רחוב הפטיש 6	נאות המושבה	נס ציונה
04-6456886	רחוב יזרעאל 25	נוף העמק	נצרת עילית
08-9945799	שדרות ירושלים 168	מרכז פיס סיעודי	נתיבות
09-8826361	ויצמן 113	גיל הזהב	נתניה
09-8627417	רמז 7	תפארת בנים בית רפאל	נתניה
09-8630101	הנביאים 22	דורות מרכז רפואי לשיקום וגריאטריה	נתניה
04-9815605	סמטת אבות ובנים	נוף עכו	עכו

אשפוז לתשושי נפש

טלפון	כתובת	שם	יישוב
03-6451400	שלונסקי 6	משען, נאות אפקה	תל אביב -יפו
03-5072369	פחד יצחק 6	בית נורית	תל אביב -יפו
03-5133411	שדרות ירושלים 100	מרכז גריאטרי צהלון	תל אביב-יפו
03-5189292	שבטי ישראל 48	נאות אביב	תל אביב-יפו
03-5073450	טולוז 8	נאות התיכון	תל אביב-יפו
073-2504200	מושב בני דרור	פרוטיאה בכפר	תל מונד

מידע מתוך מאגר ארגון א.ב.א - אגוד בתי אבות ודירור מוגן בישראל:
<http://www.abaisrael.co.il/nursing-homes>

אשפוז לתשושי נפש

טלפון	כתובת	שם	יישוב
04-6590016	ז'בוטינסקי 6	משלב עפולה	עפולה
04-9976897	פקיעין	נווה הגליל	פקיעין
04-6375656	דרך הנדיב	המרכז הרפואי שהם	פרדס חנה - כרכור
03-9601105	עין גדי 34	גני רום	פתח תקווה
03-9312222	רחוב פינסקר 68	נאות גיל רם	פתח תקווה
03-9087247	כנסת ישראל 23	נווה רעיה	פתח תקווה
03-9392020	רחוב ארלזורוב 35	גבעת השלושה	פתח תקווה
03-9390351	חלוצת הפרדסנות 13	נווה גיל הזהב	פתח תקווה
03-9128400	נצח ישראל 15	בית הורים הדקל	פתח תקווה
03-9088373	קק"ל 6	מרכז סיעודי נאות השרון	פתח תקווה
03-9234234	רחוב אמסטרדם 1	מרכז גריאטרי גיל עוז	פתח תקווה
04-9038078	רחוב ז'בוטינסקי 1	סוכת שלום	צפת
09-7703000	המעלית 4	הבית לאזרחים ותיקים	קדימה
04-8447305	לילינבלום 37	קריית בנימין	קריית אתא
04-8383088	העצמאות 100	בית הורים בן יהודה	קריית אתא
08-6882525	דרך דרום 13	בית גבריאלי	קריית גת
04-9039604	משה דיין 8	דור טבעון	קריית טבעון
03-9531170	הנחשול 30	אחוזת ראשונים	ראשון לציון
03-9536108	המגילה 30	אחוזת נוה חוף	ראשון לציון
03-7194000	שדרות הארזים 2	משען	רמת אפעל
03-7346123	תל השומר ביתן 15	מרכז גריאטרי ציבורי אזורי "גיל-עד"	רמת גן
072-3940229	משה שרת 38	נוף חן	רמת גן
03-6734124	משה שרת 14	מעונות מרגוע	רמת גן
072-3944859	אהרון קציר 1	מרכז רמת גן לאלצהיימר	רמת גן
072-3946333	רחוב אחוזה 301	עמל בשרון	רעננה
09-7427723	רחוב אחוזה 301	בית השמש-עמל בשרון	רעננה
*3666	רחוב אחוזה 269	פאלאס רעננה	רעננה
09-7431215	רחוב עקיבא 44 ב'	מרכז גריאטרי נועם	רעננה
04-9005000	הטיילת האנגלית 61	נוף שלומי	שלומי
04-9839700	קיבוץ שער העמקים	מול כרמל	שער העמקים
04-9860222	א.ת שפרעם	מרכז גריאטרי שפרעם	שפרעם
076-5312157	צומת אבלין	אחוזת מוריה	שפרעם

בית שאול אשדוד

בית שאול הינו בית אבות ציבורי ותיק ומוכר הפועל למעלה מ-30 שנה בעיר אשדוד. בית האבות עבר מהפך בשנים האחרונות וכל המחלקות (סעודיות, תשושי נפש ותשושים) שופצו והן חדישות ומרווחות.

לכל מחלקה שני חדרי אוכל, חדרי מגורים לזוגות ובודדים עם מיטב הרהוט והציוד והכל באווירה ביתית, אלגנטית ומכבדת.

במבנה בית האבות פועלים גם מרכזי יום לתשושים ותשושי נפש.

בית האבות מקבל דיירים דרך משרדי הבריאות והרווחה וכן דיירים פרטיים.

כל עובדי בית האבות ודייריו מחוסנים וניתן להגיע לביקור בתאום מראש בטלפון: 073-2621402

לחברות הביטוח הסיעודי לא ניגשים לבד.
בשביל זה יש לכם את מגן.

לא זכית
לא שילמת!

- ✓ סיוע במילוי טופסי התביעה
- ✓ הכוונה באיסוף הניירת הרפואית
- ✓ הגשת תביעה מקצועית
- ✓ הכנה לקראת ההערכה התפקודית
- ✓ מעקב שוטף מול חברת הביטוח

84%
הצלחה

לבדיקת זכאות חינם
התקשרו
072-3901141

העזרו במומחים שלנו
ואל תעברו
את זה לבד

מגן מומחים - נלחמים בשבילך!

משדרגים את חייהם
של חולי אלצהיימר ודמנציה
עם שעון טלפון חכם.

תזכורת נטילת
תרופות

שיחות
קוליות

מד דופק
ולחץ דם

לחצן
מצוקה

איתור מיקום
בכל רגע

ועוד מגוון אפשרויות מתקדמות:

- האזנה מרחוק בכל עת • שיחות וידאו • מצלמה • מד צעדים • אפליקציה קלה לתפעול
- הודעות קוליות • פנס • סים ישראלי מוכן להפעלה

או בשירות הטלפוני:
055-291-0000

לרכישה באתר שלנו:
PAPAWATCH.CO.IL

אין להסתמך על מדיד השעון כעל מדיד רפואיים מדויקים ויש להיוועץ בבעל מקצוע בכל שאלה רפואית המודדים בשעון עלולים להיות מושפעים מתזונת, מצב הסכיבה והריושנים ורק בכל מקרה חירי יש לפנות לגורם המוסמך

היכן שיש קושי, ישנה גם הזדמנות

עמותת לב זהב פועלת כבר למעלה משלושים שנה
למען רווחת בני הגיל השלישי ומסייעת
בהתמודדות עם חיי היומיום. נמשיך ללוות אותם
ולהעניק יחס אישי, תמיכה ושירות מקצועי
ואיכותי לחיים טובים יותר.

lev-zahav.co.il

*6942

הגעתם לגיל השלישי? אתם לא לבד!

הביטוח
הלאומי

שירות הייעוץ לאזרח הוותיק ומשפחתו

לכם

שירות הייעוץ לאזרח הוותיק ומשפחתו של הביטוח הלאומי מעמיד לרשותכם עובדים סוציאליים
ואלפי מתנדבים שישמחו לסייע לכם להתמודד בהצלחה עם האתגרים הניצבים בפניכם.

- 📞 תוכלו לקבל ייעוץ והכוונה בנושאים רלוונטיים לאדם המבוגר וסיוע במימוש זכויותיכם
- 📞 ליהנות מביקורי בית קבועים או חד פעמיים לפי הצורך
- 📞 להשתתף בימי מידע וקבוצות תמיכה לאלמנים ואלמנות, לגמלאים חדשים ולבני משפחה המטפלים בקשיש
- 📞 להתעדכן במידע על שירותים חיוניים בקהילה

הכל - בקלות,
בקרוב בסניף או חייגו
חיוג אחד פשוט!

הביטוח הלאומי
לצדך, ברגעים החשובים של החיים
www.btl.gov.il

חייגו *9696 למרכזתמיכהומידעטלפוני
או בקרו בסניפי הביטוח הלאומי
למידע נוסף היכנסו לאתר הביטוח הלאומי

מגוון פתרונות ספיגה, אביזרי שיקום ומוצרי פארם במחירים משתלמים

15 שנות וותק וניסיון במוצרי ספיגה למבוגרים מגוון רחב של מוצרים לגיל השלישי ייעוץ והתאמה אישי מחירים משתלמים

משלוח חינם עד הבית
לכל רחבי הארץ*

אתר אונליין חדש:
www.limore.co.il

להזמנות וייעוץ חינם התקשרו עכשיו
076-599-7007

*בקנייה מעל 250 ₪

כפר פרוטאה

דיור עצמאי | דיור תומך | מחלקה סיעודית | מחלקה לתשושי נפש
Independent Living | Assisted Living | Nursing & Mentally Frail Units

פרוטיאה בכפר
PROTEA VILLAGE

מושב בני דרור, לב השרון
טל': 1-800-374-888, 09-7756111 פקס: 09-7756100
protea1@netvision.net.il www.proteavillage.co.il

מטפלים בהורים בגיל זיקנה?

הציעו להם לשחק

- ♦ מותאמים במיוחד לאנשים עם בעיות זיכרון ודמנציה.
- ♦ פעילות מאתגרת ומכבדת ברמות קושי שונות.
- ♦ העצמת תחושת המסוגלות העצמית של המשתתפים.
- ♦ אינטראקציה חברתית נעימה וחוויה טובה.
- ♦ חיזוק הקשר המשפחתי הבין-דורי בעת משחק עם הילדים והנכדים.

עוסקים בריפוי בעיסוק לגיל הזיקנה?
הוסיפו משחקים ייעודיים לארגז הכלים שלכם
לעבודה במרכזי יום לקשיש | בתי אבות | מרכזי שיקום
| מרכזים טיפוליים | מועדוני קשישים | בתי מטופלים.

"שומרי הראש" - משחקי חשיבה ותרגול זיכרון לגיל השלישי פותחו, מתוך ניסיון אישי, עבור אנשים בגיל הזיקנה. הם נועדו לתרגל את המוח בכל הקשור בזיכרון, בחשיבה, בהבעה ובשליפת נתונים, וכן, לחזק את יכולות הקשב, הריכוז, התכנון, הארגון, המיון והתפיסה החזותית של המשחקים בהם.

הוכח במחקרים, כי בעת תרגול המוח, נוצרים קשרים חדשים בין סיבי העצב (ניורונים), ומתעוררים אזורים במוח שלא הופעלו קודם לכן, מה שמביא לעלייה ביכולות הקוגניטיביות ולהתפתחותן.

לפרטים ולרכישה - חפשו בגוגל: "שומרי הראש לגיל השלישי" או סרקו את הברקוד:

www.head-keepers.co.il | 054-9332442

כל החיים הם
עשו למענכם
עכשיו הגיע תורכם
ואנחנו כאן
כדי לעזור.

מעטפת שלמה של שירותים

שנועדו להקל עליכם בטיפול ובדאגה ליקרים לכם מכל

תיאום טיפול ובניית תכנית התערבות מקיפה

- ייעוץ, ליווי ותמיכה רגשית למטופל ומשפחתו
- בניית תכנית טיפול מותאמת לצרכי הלקוח
- גיוס צוות רב מקצועי לשיפור ושמירת איכות החיים
- סיוע באיתור והעסקת מטפלים/ אחים/ עובדים זרים
- טיפול בנושאים בירוקרטיים ולוגיסטיים
- ייעוץ וסיוע בהנגשת הבית וסביבת המטופל לצרכיו

פגישת ייעוץ והדרכה

- פגישה עם המטופל ו/או משפחתו ומיפוי צרכים
- הדרכה על הזכויות והמענים הקיימים בשוק

תיאום טיפול בהעסקת עובד זר

- ליווי, תמיכה וייעוץ מקצועי
- סיוע בהליך הבירוקרטי להוצאת היתר
- מעקב ותיווך מול התאגיד
- תיאום ציפיות וסיוע בהשתלבות העובד הזר בבית המטופל
- בניית מערך עבודה למטפלת המותאם לצרכים
- ייעוץ והדרכה בהעסקת עובד זר ובשאלות הקשורות להעסקה

תיאום טיפול במעבר למסגרת מוסדית

- ליווי, תמיכה וייעוץ מקצועי
- מיפוי צרכים וסיוע בהליך הבירוקרטי הרלוונטי
- סיוע באיתור מסגרת מתאימה לצרכי המטופל ומשפחתו
- תיווך בקשר עם המוסד וסיוע בהשתלבות

למימוש הטבה
סרקו עכשיו
והזינו פרטים
באתר שלנו

הטבה לקוראי המדריך
15% הנחה
על פגישת ייעוץ

תיאום טיפול לסיוע בהליך בירוקרטי

- ליווי, תמיכה וייעוץ מקצועי
- סיוע במילוי הטפסים נדרשים
- תיווך מול משרדי הממשלה והגופים הרלוונטיים

קורס דיגיטלי באנגלית ורוסית למטפלים באדם עם דמנציה

כמה פעמים חוויתם תסכול כשהמטפל

או המטפלת בבני משפחתכם עם דמנציה או אלצהיימר פשוט לא מבינים את המצב?

כמה פעמים חשבתם שאם רק הייתה לכם דרך להסביר להם בשפה שלהם מה זה דמנציה ואיך מומלץ לטפל, ומה לא כדאי לעשות כי זה לא יועיל - אז הכל היה נראה אחרת?

ההורים או בני הזוג שלכם היו יכולים להיות נינוחים יותר והמטפלים היו רגועים יותר שיש להם כלים להתמודדות והחוויה פחות קשה ומתסכלת.

עמותת עמדה שומעת את כל הסיפורים של בני המשפחות וגם מציעה לראשונה פתרון ייחודי. קורס וירטואלי חדש לעובדים זרים בשפה האנגלית והרוסית. העובדים יכולים לצפות בטלפון שלהם ב 3 סרטונים שיצרו המומחים בצוות עמדה. הסרטונים כוללים הסבר על המחלה והצעות פרקטיות לטיפול באנשים עם דמנציה ואלצהיימר. אולי אנחנו לא מדברים באותה שפה ביומיום, אבל כעת אנחנו יכולים לדבר באותה שפה להתמודדות מיטיבה שלהם עם אנשים עם דמנציה ואלצהיימר.

את הקורס הוירטואלי ניתן לרכוש באתר עמדה

במחיר של 175 ש"ח

<https://emda.org.il/online-course-foreign-caregivers>

www.nagish.co.il

*5688

בואו לבקר אותנו

מלב"ב

מרכזים ושירותים לטיפול בקשישים ובאנשים עם דמנציה ואלצהיימר בקהילה (ע"ר) משנת 1981

- ♥ **מלב"ב עד הבית:** שירות מקצועי בקהילה, בביתם של אנשים מבוגרים וקשישים בכל רמות התפקוד. מגוון טיפולים, פעילות ותרפיות, תמיכה בבני משפחה.
- ♥ **מלב"ב מרכזי יום:** רשת מרכזי יום, המותאמים: לתפקוד הקוגניטיבי, לשפה ולתרבות של המטופלים, בשלבים השונים של הדמנציה והאלצהיימר.
- ♥ **מלב"ב סיעוד:** שירותי טיפול סיעודי אישי, בבית המטופל או בבית החולים, גם במסגרת חוק סיעוד.
- ♥ **מלב"ב "פעימה" דמנציה בכל גיל:** פעילות של קבוצות ייחודיות לאנשים צעירים (מתחת לגיל 65) החיים עם דמנציה ולבני משפחותיהם.
- ♥ **מלב"ב לקהילה:** בני משפחה המטפלים בבן משפחה עם דמנציה ואלצהיימר מקבלים במקום אחד ובאופן מקוון, מידע מקצועי, תמיכה, ייעוץ וליווי פרטני.
- ♥ **מלב"ב מחקר ופיתוח:** מחקרים שפורסמו בכתבי עת, פיתוח טכנולוגיות מיחשוב המסייעים לשימור הזיכרון ופיתוח כלי בקרה ומחקר לאפקטיביות השירותים למטופלים.
- ♥ **מלב"ב מוקד קשר מתנדבים:** מתנדבים מתקשרים מידי יום לקשישים, בעיקר אלו הסובלים מבדידות ומתעניינים בשלומם.

יו"ר העמותה: מר זבולון אורלב | מנכ"ל העמותה: ד"ר זאב פרידמן

עמותת מלב"ב מובילה מזה כארבעה עשורים במקצועיות ובהתמחות, מתן שירותים בקהילה לאנשים החיים עם דמנציה ואלצהיימר ולבני משפחותיהם, ופורסת עבורם רשת תמיכה, סיוע, טיפול, מחקר ופיתוח, במגוון רחב של תחומים ושירותים

www.melabev.org.il | 1700-70-4533 | Melabev@melabev.org

ג'וינט ישראל אשל | יחד בעשייה חברתית למען הזקנים

מדף הספרים של אשל

ספרי חובה בנושא דמנציה ואלצהיימר לאנשי מקצוע

כוח להמשיך

הספר מסייע להבין אנשים עם אלצהיימר ודמנציה ומציג הסברים ברורים וממוקדים לבעיות התנהגות שונות.

מחיר מבצע: 30 ₪

אלצהיימר ודמנציות אחרות

הספר מציע לאנשי המקצוע, למטפלים ולבני משפחה מידע וכלים חדשים ומעשיים להתמודד עם המחלה, ולהקל על סבלם.

מחיר מבצע: 50 ₪

סדרת ספרי תיקוף - שיטת פייל לטיפול באנשים עם אלצהיימר ודמנציה

הספרים מעניקים לבני המשפחה ולאנשי המקצוע ידע על שיטת התיקוף וטכניקות לשיפור התקשורת. מחיר מבצע לרוכשי הסדרה כולה: 120 ₪.

www.thejoint.org.il לצפייה ישירה של סרטים בנושא היכנסו לאתר הג'וינט

לרכישה ולכרטיס על ספרים אלו ורבים נוספים: טל' 050-6962138 | ronita@jdc.org

**מול כרמל זוכת פרסי המועצה לישראל יפה
זוכי דגל היוכי 2008 ו-2019
ותעודת בית אבות מצטיין 2010**

**מול כרמל
כבוד ואהבת האדם**

לפעמים אנו נאלצים לעמוד מול עובדות החיים ולגלות שאנו או היקרים ללבנו מתקשים לחקד לבד.

מול כרמל הינו בית אבות בעל ניסיון רב המתמחה בטיפול בזקנים סיעודיים. חולי אלצהיימר ובתשושי נפש אחרים.

במול כרמל - צוות מקצועי, שכל אחד מבכיר הרופאים ועד אחרון המטפלים רואה במלאכתו ייעוד.

אהבה, סובלנות, מילה טובה וחיון הם כלי העבודה העיקריים.

16 שנות הצטיינות
מול כרמל זוכי דגל היוכי של המועצה לישראל יפה

התחדשנו!! אגף מחוגן במחלקה לתשושי נפש

פיזיותרפיה אישית וקבוצתית	יחס אישי	ריפוי בעיסוק ופעילויות מגוונות	בינה מונגת לתשושי נפש
---------------------------	----------	--------------------------------	-----------------------

זוכי חמישה כוכבי יוני - המועצה לישראל יפה - 2005-2021

לפניות: טל. 04-9839700
חגי - 052-5451796
גליה - 052-4731785
מיכאל - 052-2379796
www.mulcarmel.co.il

מול כרמל - בית אבות סיעודי
ק'בוץ שער העמקים
כי מגיע ליקירך את הטוב ביותר!

**בית האבות הספרדי
קרוב ל 40 שנות ניסיון**

מרכז ידע, שרותי אבחון וייעוץ, טיפול ותמיכה לתשושי נפש ובני משפחתם מגוון טיפולים בגישות שונות לשימור איכות החיים

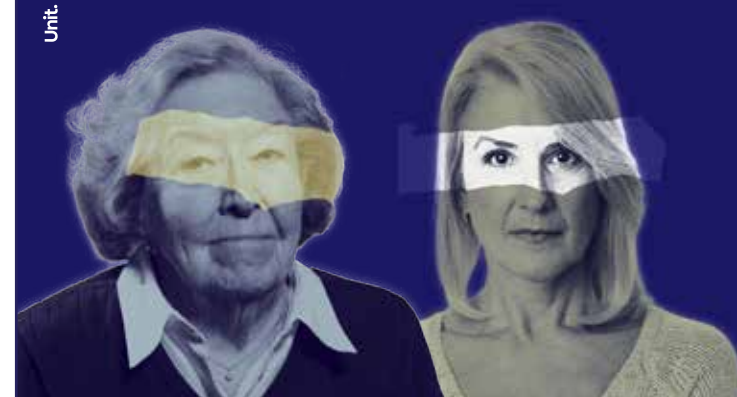
- קבוצות תמיכה
- ייעוץ ואבחון קוגניטיבי
- מיצוי זכויות
- הרצאות עדכניות
- סדנאות וטיפולים ייעודיים
- חדר סנוזלן - רב חושי
- מחלקות סיעודיות בהתאמה קוגניטיבית
- מרכז יום לתשושי נפש - בקרוב
- אשפוז יום/לילה - בקרוב
- מגורים במודל "האשכולות" לתשושי נפש - בקרוב

מוזמנים לעקוב אחרינו באתר << www.ba-sfaradi.co.il
משרד: 073-2504272 | דוא"ל: ilanit_p@ba-sfaradi.co.il

לפגיעה מינית אין גיל.

אנחנו במרכז הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית כאן בשבילך, מאמינות ומקשיבות לך 24 שעות ביממה, 7 ימים בשבוע. ניתן להתקשר או להיפגש - ונסייע בדרכך.

1202

בדרך
מקשיבות לך, תומכות בך

This has been supported by a grant from Gilead Sciences Europe Ltd

חשובים לנו:

- כבוד האדם ואושרו
- קשר חם ותקשורת פתוחה עם בני המשפחה
- הטמעת חדשנות ויצירתיות בטיפול
- תרומה לקהילה

בקרו אותנו:

beithashemesh.co.il 🏠

בית השמש f

בית השמש בתוך עמל בשרון, 📍

תחילת דרך הפארק,

ליד שד' ירושלים, רעננה

**בית השמש הוא
בית ייחודי וחם בטבע
המיועד לאנשים החיים
עם דמנציה (אלצהיימר
ומחלות נוספות), ברעננה.**

אצלנו בבית: **השמש** זורחת,
האווירה משפחתית וחמה
וכולנו מרגישים בבית.

- הגינה נגישה לדיירים ובטוחה עבורם
- בעלי חיים מארחים לנו לחברה
- פעילויות מגוונות מתקיימות במשך היום כולו
- הצוות הגדול במיוחד מתמחה בטיפול בדמנציה
- מטרתנו לספק חויית חיים טובה ככל האפשר לדיירנו

אנו זמינים עבורכם גם להתייעצות, 24/7, 365 ימים בשנה

📞 דפנה גולן שמש, M.A. מטפלת באמנויות ובעזרת בע"ח, עו"ס מומחית בגריאטריה: 052-2423405

✉ beithashemesh@gmail.com

📞 יגאל שמש, B.Sc: 052-8448770